

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД “ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА
УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА імені ФЕДОРА ПОТУШНЯКА”
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

КНИГА ЗАКАРПАТТЯ:

Анотований
каталог видань 2023 року

*З фондів Закарпатської обласної
універсальної наукової бібліотеки
імені Федора Потушняка*

Річник XXII

Ужгород • РІК-У • 2024

Книга Закарпаття: анотований каталог видань 2023 року
[Текст] : з фондів Закарпат. обл. універс. наук. б-ки ім. Ф. Потошняка. – Річник ХХІІ / Департамент культури Закарпат. облдержадмін. ; КЗ «Закарпат. обл. універс. наук. б-ка імені Федора Потошняка» Закарпат. облради ; уклад. Л. О. Падяк ; добір літ. угор. мовою Є. Й. Слущька ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород : РІК-У. – 2024 с. : іл.

Видання вміщує короткі інформації про книжки та іншу друковану продукцію, що протягом 2023 року вийшли на Закарпатті. Бібліографічний опис та анотація супроводжуються репродукцією обкладинки книжки.

Каталог формується з надходжень обов'язкового примірника видань до Закарпатської ОУНБ ім. Ф. Потошняка як центральної книгозбірні регіону та подарованих бібліотеці видань від авторів.

Для фахівців книговидавничої справи на Закарпатті та в Україні, представників органів державної влади та управління, керівників бібліотек, книготоргів, книжкових бірж, книгарень, організаторів книжкових ярмарків, бібліографів, науковців, студентів тощо.

Укладач **Л. О. Падяк**

Добір літератури угорською мовою **Є. Й. Слущька**

Відповідальна за випуск **О. А. Канюка**

«Книга Закарпаття – 2023» збрала друковану продукцію краю, книжки із карпатознавства та видання авторів краю, що публікувалися за межами області.

Це книжка першого року повномасштабної кровопролитної війни, розв'язаної російською федерацією проти суверенної держави Україна та її громадян. Весною 2022 року менше всього думалося, що видання буде укладене. І хоча посібник у друкованому форматі потрапить до читача із запізненням, неперервність його виходу (це вже 21 річник) збереглася.

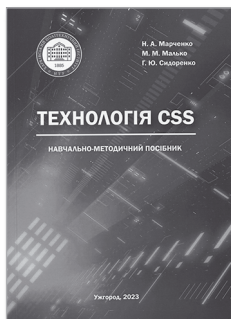
Україна згуртувалася, вистояла, відстояла свою державність, продовжує надлюдську боротьбу з агресором і має вирішити ще дуже багато завдань, у т. ч. й зберегти для нащадків свої культурні надбання. Тому регіональний анотований каталог видань залишається хоч і маленькою, але значною інформаційною цеглинкою у фундаменті нашої спільної справи.

Хоча якась частина наукових, логістичних, культурно-освітніх та інформаційних зв'язків були суттєво зрушені, крайова книгозбірня все ж регулярно отримує обов'язкові примірники книг від видавництв області та в подарунок від авторів і організацій.

До пропонованого покажчика потрапили 223 книги серед них: 29 видань представляють галузь суспільних наук, 12 – з мистецтвознавства, 20 – художні твори, історія краю висвітлюється в 12 книгах, 45 присвячені іншим галузям знань; вийшло 14 видань, що продовжуються. Варто зауважити, що надійшло 15 видань з карпатознавства видруковані в інших регіонах України та за кордоном, а 58 книг (із загального переліку) були видані 2021 року та надійшли до бібліотеки із запізненням.

Поза увагою укладачів залишилася друкована продукція, яка з тих чи інших причин не потрапила до книгозбірні, але віримо, що вона обов'язково дістанеться до читача.

Т004 КОМП'ЮТЕРНА НАУКА І ТЕХНОЛОГІЇ



1. **Марченко, Наталія Андріївна. Технологія CSS** : навч.-метод. посіб. для студентів спеціальностей 124 «Системний аналіз», 186 «Видавництво і поліграфія» / Н. А. Марченко, Максим Миколайович Малько, Ганна Юрїївна Сидоренко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Харків. політех. ін-т». – Ужгород : РІК-У ; Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – 108 с.

Викладено опис базових понять CSS, механізмів підключення таблиць стилів до html-документів, опис синтаксису та правил форматування різних типів html-елементів та css-селекторів, принципи позиціонування елементів у потоці HTML.

Для студентів спеціальностей 124 «Системний аналіз», 186 «Видавництво і поліграфія» з дисциплін «Основи Internet-технологій».

011 БІБЛІОГРАФІЯ І БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ

2. **Вакула Наталія Степанівна** : до 65-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / Н. С. Вакула. – Ужгород, 2023. – 38 с. : іл. – (Визначні постаті медицини Закарпаття).

Покажчик «Наталія Вакула» — десяте, ювілейне видання, яке підготовлено до 65-річчя засновниці біобібліографічної серії «Визначні постаті медицини Закарпаття» – Н. С. Вакули, дослідниці історії медицини Закарпаття, авторки понад 70 наукових публікацій у фахових медичних та краєзнавчих виданнях, 5 монографій, 9 біобібліографічних покажчиків, присвячених визначним постатям медицини Закарпаття, знаного фахового бібліографа та укладача.

Видання містить бібліографічні описи наукових публікацій, монографій, покажчиків ювілярки, які стануть у нагоді студентам та викладачам медичних вузів, історикам, краєзнавцям, бібліотечним працівникам, усім зацікавленим у вивченні історії рідного краю і медицини краю зокрема.

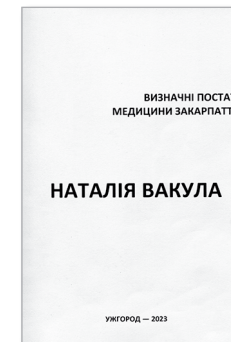
3. **Василь Міщанин. Бібліографічний покажчик** : до 50-річчя від дня народж. / уклад. Ю. Данилець ; вступ. ст. М. Вегеша, М. Олашина. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 100 с. : іл.

Видання знайомить широкий загал читачів із життєвим і творчим шляхом доктора історичних наук, доцента, професора кафедри модерної історії України та зарубіжних країн Ужгородського національного університету В. Міщанина.

У покажчику, який виходить з нагоди 50-річчя від дня народження, зафіксовано наукові, науково-популярні, навчально-методичні праці історика станом на 20 лютого 2023 року.

Пропоноване видання буде корисним для науковців, педагогів, краєзнавців та всіх хто цікавиться вітчизняною історією.

4. **Книга Закарпаття: анотований каталог видань 2021 року** : з фондів Закарпат. обл. універс.





наук. б-ки ім. Ф. Потошняка. – Річник ХХ / Департамент культури Закарпат. облдержадмін. ; КЗ «Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потошняка» Закарпат. облради ; уклад. Л. О. Падяк ; добір літ. угор. мовою Є. Й. Слущкої ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород : РІК-У. 2023. – 124 с. : іл.

Видання вміщує короткі інформації про книжки та іншу друковану продукцію, що протягом 2021 р. вийшли на теренах Закарпаття, та видання з карпатознавства, що вийшли за межами області. Бібліографічний опис та анотація супроводжуються репродукцією обкладинки книжки.

Каталог формується з надходжень обов'язкового примірника видань до Закарпатської ОУНБ ім. Ф. Потошняка як центральної книгозбірні регіону та подарованих бібліотеці видань від авторів.

Для фахівців книговидавничої справи на Закарпатті та в Україні, представників органів державної влади та управління, керівників бібліотек, книготоргів, книжкових бірж, книгарень, організаторів книжкових ярмарків, бібліографів, науковців, студентів тощо.

050 КАЛЕНДАРІ, АЛЬМАНАХИ

5. Календар краєзнавчих пам'ятних дат Закарпаття на 2024 рік : рек. бібліогр. посіб. / Департамент культури Закарпат. облдержадмін., КЗ «Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потошняка» Закарпат. облради ; уклад. : О. О. Шелак, М. Б. Бадіда, І. В. Когутич-Гаврош ; бібліогр. ред. Л. О. Падяк, О. В. Довжанин ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 432 с.

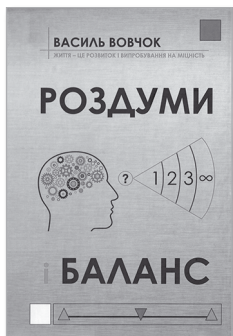
Календар-щорічник є орієнтиром для громадськості краю у перебігу подій, ювілеїв та пам'ятних дат у 2024 році. Основу календаря складають ґрунтовні наукові розвідки про визначних діячів краю, підготовлені провідними карпатознавцями. Окремим розділом подано календар знаменних дат, які відзначатиме в 2024 році громадськість світу та України.

Представлені матеріали можуть бути використані не лише в бібліотеках краю, але й у регіональній пресі, культосвітніх установах, навчальних закладах тощо.

6. Календар «Просвіти» на 2023 рік / ГО «Закарпат. крайове культур.-освіт. т-во «Просвіта» ; уклад. : П. М. Федака, П. П. Федака. – Ужгород, 2023. – 176 с. : іл.

Календар знайомить з пам'ятними подіями історії України, науковим, громадсько-політичним і культурним життям Закарпаття, визначними постатями краю: вченими, освітянами, педагогами, письменниками, громадськими діячами краю, пам'ятками минулого, діяльністю крайового товариства «Просвіта» тощо.





7. **Вовчок, Василь. Роздуми і баланс** : практ. поради для самоосвіти / В. Вовчок. – Ужгород : Патент, 2023. – 272 с.

У книзі – міркування про світ, у якому живемо, секрети для самоосвіти, пошук дороги до себе. Влучні рекомендації про щоденні дії у різних сферах життя та відомі афоризми, цитати, вислови стануть доречними у повсякденному застосуванні.

Книга розрахована на тих, хто хоче набути корисних звичок, збагатитись новими позитивними рисами, якостями і стати успішною людиною.



8. **Шварц, Сьюзен. Відсутній батько та його вплив на дочку. Батько як прагнення, батько як рана** / С. Шварц ; пер. з англ. Н. Монахової. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 344 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

Пропонована книжка глибоко та в деталях розкриває тему психологічних травм, що стосуються доньки, яка виросла без батькової уваги, як на особистому, так і на соціальному, колективних рівнях. Авторка пропонує унікальний підхід до цієї проблеми, який розширить розуміння і допоможе усвідомити складну динаміку взаємин між батьком та донькою. Зокрема, в книжці докладно розглядаються внутрішні процеси дорослої дочки, котра й далі підтримує зв'язок з батьком, хоча він з різних причин не надавав їй достатньо уваги. Примітно, що весь текст пронизаний вишуканим співчуттям, без демонізування ролі батька.

Ця книжка може бути актуальною для аналітичних і глибинних психологів, терапевтів різних напрямів, психологів-дослідників та студентів, які мають інтерес до юнґіанської та пост-юнґіанської теорії. В книжці читач знайде цінні практичні інструменти, які допоможуть працювати з цими складними проблемами в практиці. Книжка також зацікавить широке коло читачів, які проявляють інтерес до сучасної психології і прагнуть поглибити свої знання про взаємозв'язки між батьками та дітьми.

9. **Братчик Муравель. Іван Марґітич, пластун-скоб, єпископ** : до історії Пласту у Великій Чинґаві та Севлюші / упоряд. А. Ребрик. – Ужгород : ФОП Ребрик А. І., 2023. – 100 с. : іл. – (Книгозбірня ім. «Примруженого Ока» Ч. 4.)

Іван Марґітич ще за життя удостоївся високого титула народного єпископа. Ніхто цього офіційно не затверджував, так має бути і так сталося. Саме означення «народний» найменше стосується співзвучного державного титулування. У ньому те смислове наповнення, яке вкладаємо поняття святості. За неписаним моральним кодексом його й називали за життя просто Народним Єпископом.

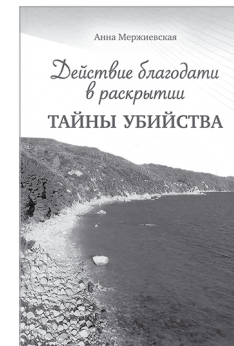
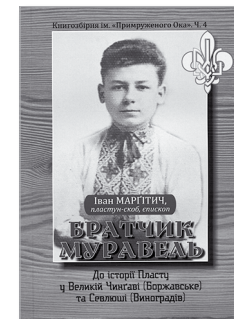
Його життєвий чин мав свій початок. Пластовий гарт, якого він зазнав у юному віці, гадаємо, – та найважливіша підвалина, на якій так певно постав і над якою так велично возноситься Храм Івана Марґітича.

10. **Мержиевская, Анна. Действие благодати в раскрытии тайны убийства** / А. Мержиевская. – Одесса ; Ужгород : РІК-У, 2023. 288 с. – Текст рос. мовою.

Книга розповідає про високий духовний рівень схиархімандрита Іони (Ігнатенко; 1925–2012). В її основі лежать реальні події, про які старець благословив розповідати людям. Що таке благодать і яка її дія? Чи може благодать робити таємне явним і захищати нас від будь-якого зла?

11. **Офіцинський, Юрій. Історія шкільництва в Ужгороді: від єзуїтської колегії до «ТеоБенду» (1613–2023)** / Ю. Офіцинський, Анжела Приміч, Владислав Ігнатишин ; худож. А. Приміч. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 32 с. : іл.

У 2023 р. виповнюється 410 років від заснування ужгородської єзуїтської колегії. Недовгий час заклад перебував у Гумennomу (Словаччина), оскільки в Ужгороді не було потрібних навчальних приміщень. Ця подія



дала поштовх для розвитку середньої освіти в нашому краї. До 1944 р. великий вплив на навчання і виховання дітей та молоді мала церква і священнослужителі, котрі в радянський період зазнали репресій. Мукачівська греко-католицька єпархія відновила свою освітянську місію, відкривши Ужгородський греко-католицький приватний ліцей «ГеоБенд». Цей заклад продовжує освітні традиції єзуїтської колегії та її наступниці Ужгородської гімназії, котрі вперше висвітлено в коміксах.



12. Приймич, Михайло. Кафедральний собор Воздвиження Хреста Господнього та резиденція Мукачівських єпископів в Ужгороді / М. Приймич. – Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2023. – 132 с. : іл.

Видання висвітлює історію заснування собору, його культурне значення для краю та особливості розвитку архітектури і оздоблення інтер'єрів. Автор книги подає інформацію про особливості закладення основ комплексу будов єзуїтського монастиря в Ужгороді та історію його перетворення на резиденцію Мукачівських єпископів.

У дослідженні розкрито етапи, характерні риси, а також форма змін, які відбулися у зовнішньому вигляді споруд; наведено інформацію про художні особливості та стилістичні ознаки стінопису, своєрідність внутрішнього оздоблення, часові рамки якого починаються першою половиною XVIII і завершуються початком XXI століття.

Факти, які вдалося отримати завдяки реставраційним та консерваційним роботам, подаються вперше.

Книга містить відомості про історичну, культурологічну та мистецтвознавчу цінність пам'ятки національного значення – Кафедрального собору в Ужгороді.



13. У світлі Божої слави: життєпис сповідника благочестя Православної Церкви Закарпаття архімандрита Вікентія (Орос) (18.09.1901 – †05.03.1982) : біографія, пастир. служіння, спогади, док., фотолітопис) : колектив. монографія / Богослов.-іст. наук.-дослід. центр ім. архімандрита Василя (Проніна), Держ. архів Закарпат. обл. ; авт. кол. : протоірей В. Дьордяй, протоірей О. Монич, Ю. Данилець, А. Світлинець, С. Канайло; передм. В. Міщанин. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 320 с. : іл.

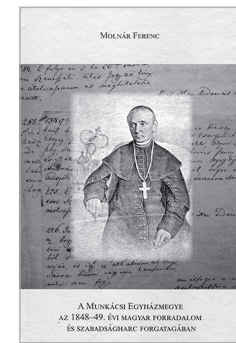
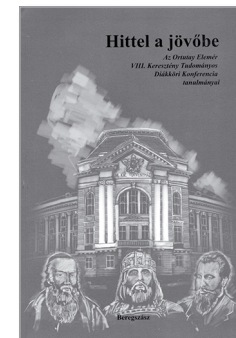
У книзі зібрані авторські публікації, спогади, архівні документи Державного архіву Закарпатської області, Галузевого державного архіву Служби безпеки України, поточних архівів Мукачівської та Хустської православних єпархій Української православної церкви. Вперше публікується максимально повний фотолітопис пастирського служіння архімандрита Вікентія. Авторами також зібрані спогади як сучасників, так і духовних дітей подвижника благочестя XX століття.

Видання рекомендується широкому колу читачів – науковцям, краєзнавцям, докторантам та аспірантам, студентам духовних та світських вузів, а також дослідникам, які цікавляться автентичною церковно-історичною спадщиною Православної Церкви на Закарпатті.

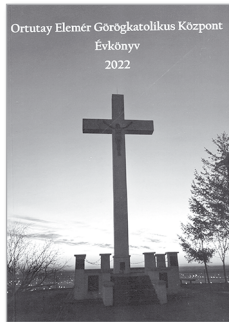
14. Hittel a jövőbe : Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium szervezésében 2022. május 5-én rendezett, VIII. Keresztény Tudományos Diákköri Konferencia Tanulmányainak gyűjteménye = Вірою в майбутнє : зб. наук. праць VIII-ої Християн. Студент. наук. конф. провед. в орг. греко-катол. гуртожитку-колегіуму ім. Елемира Ортутай. 5 травня 2022 року / szerk. I. Marosi = під заг. наук. ред. I. Marosi. – Beregszász = Берегово ; [Ужгород : РІК-У], 2023. – 164 о. – Текст угор. мовою.

У цьому збірнику зібрані матеріали Християнської студентської наукової конференції, яка була організована греко-католицьким гуртожитком-колегіумом ім. Елемира Ортутая та організацією греко-католицької студентської молоді Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II (GöögKör) 5 травня 2022 року. Роботи молодих дослідників підсилуватимуть християнську духовність, завдання історичних конфесій та сприятимуть розвитку їх особистої християнської ідентичності.

15. Molnár, Ferenc = Молнар, Федір. A Munkácsi Egyházmegye az 1848-49. évi magyar forradalom és szabadságharc forgatagában : monográfia = Історія Мукачівської єпархії у вирі угорської революції та війни за незалежність в 1848–1849 роках : монографія / F. Molnár = Ф. Молнар.– Beregszász : II. RF KMF = Берегове : Закарпат. угор. ін-т ім. Ференца Ракоці II ; Ungvár : RIK-U = Ужгород : РІК-У. – 2023. – 228 о. – Текст угор. мовою.



Роль Мукачівської греко-католицької єпархії у подіях угорської революції та визвольної боротьби 1848–1849 рр. належить до малодосліджених тем історіографії краю. Єпархія, що включала територію семи комітатів та Гайдуцького округу, відіграла унікальну роль у забезпеченні тилу, де проживало підпорядковане їй русько-українське, угорське та румунське населення. Мета монографії – простежити історію Мукачівської єпархії у 1848–1949 роках. Зроблена спроба знайти відповідь на питання, яку роль відігравала очолювана єпископом Василем Поповичем єпархія під час угорських визвольних змагань. Які вимоги сформулював угорський уряд до духовенства, і наскільки священнослужителі засвідчили готовність виконувати ці запити? У зв'язку з цим окремим завданням постає дослідження відносин між Мукачівською єпархією та угорським урядом. Досліджується бачення угорського керівництва стосовно руського греко-католицького духовенства. Також об'єктом вивчення стали відносини між Мукачівською єпархією та угорською католицькою церквою, спільні та відмінні цілі які формувалися в Ужгороді та Естергомі. Простежуються дії ініційовані ужгородським єпископським престолом для реалізації інтересів єпархії.



16. Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ: évkönyv. 2022 = Щорічник Греко-католицького релігійного центру ім. Елеміра Ортутая. 2022 рік / szerk. : I. Marosi, N. Kovács [та ін.]. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 136 о. – Текст угор. мовою.

У щорічнику зібрані матеріали про Греко-католицький центр ім. Е. Ортутая, а саме про наукову, організаційну та просвітницьку діяльність в умовах війни у 2022 році.

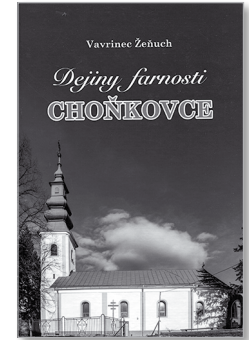
17. Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ: évkönyv. 2023 = Щорічник Греко-католицького релігійного центру ім. Елеміра Ортутая. 2023 рік / szerk. I. Marosi = ред. I. Мароші. – [Ужгород, 2023]. – 132 о. – Текст угор. мовою.

У щорічнику зібрані матеріали про Греко-католицький центр ім. Елеміра Ортутая, а саме про наукову, організаційну та просвітницьку діяльність підрозділів, які знаходилися в його структурі у 2023 році.

18. Zenuch, Vavrines = Женюх, Вавринець. Dejiny farnosti Chonkovce = Історія парафії у с. Хоньковце / V. Zenuch = В. Женюх. – Uzhorod : RIK-U = Ужгород : РІК-У, 2023. – 336 s. : il. – Текст словац. мовою.

У книжці висвітлено історію парафії у с. Хоньковце від її заснування до середини 2023 року. Перші розділи видання подають історію у хронологічному порядку, а останні – розкривають теми, що стосуються храмових свят та священників, які служили на парафії.

Для широкого кола читачів – науковців, істориків-краснознавців, усіх, хто цікавиться історичною спадщиною.



3 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

Політика



19. Європейські стратегії розвитку: досвід для України : монографія / кол. авт. : І. В. Артьомов, І. В. Андрейко, С. В. Віднянський [та ін.] ; [за заг ред. І. В. Артьомова]. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 552 с. – Текст укр., англ. мовами ; тит. арк. паралел. англ. мовою.

У виданні узагальнено результати з реалізації проєкту «Транскарпатський центр Жана Моне з дослідження європейських стратегій розвитку в Ужгородському національному університеті» (2020–2023 рр.).

Досліджуються концептуальні аспекти динаміки і результативності євроінтеграційного поступу України в умовах російської агресії. Акцентовано увагу на процесах діалектичного розвитку і вироблення безпекової стратегії України та використання досвіду сусідніх країн Карпатського регіону. Здійснено аналіз і узагальнення досвіду країн ЄС з вирішення проблем міграції і демографії, який використовується Україною для мінімізації існуючих викликів у період війни Росії проти України.

Досліджено використання європейських стратегій розвитку в забезпеченні інноваційної спрямованості освіти в контексті сучасних викликів і трендів. На основі аналізу досвіду і практик країн університетів європейських країн та провідних ЗВО України розроблено проєкт Стратегії розвитку УжНУ на період 2023–2032 років.



20. Зовнішня політика та національна безпека України: документи і матеріали (2014–2022 рр.) : навч. посіб.-хрестоматія / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т» ; уклад. і коментар І. В. Артьомова. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 380 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

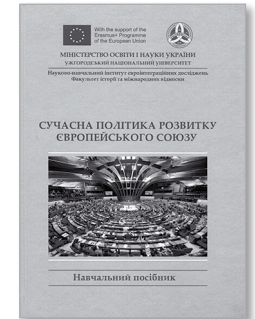
Посібник містить найбільш актуальні документи та витяги з питань нормативно-правового забезпечення зовнішньополітичної діяльності та національної безпеки держави в умовах агресії Росії проти України, починаючи із 2014 р. до грудня 2022 р.

Для студентів спеціальностей з галузі знань «Міжнародні відносини».

21. Сучасна політика розвитку Європейського Союзу : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Наук.-навч. ін-т євроінтеграц. дослідж. Ф-т історії та міжнар. права ; авт.-упоряд. : В. І. Андрейко. – Ужгород, 2023. – 304 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

Посібник призначений для поглибленого вивчення сучасного політичного розвитку Європейського Союзу. Розкрито такі актуальні теми, як політика ЄС у політичній, економічній та гуманітарній сферах. Досліджено фактори, які впливають на формування та реалізацію сучасної зовнішньої і внутрішньої політики ЄС та пріоритетні напрями діяльності основних інституцій європейських держав.

Для студентів, аспірантів та викладачів закладів вищої освіти, а також усіх, хто цікавиться сучасною політикою Європейського Союзу.

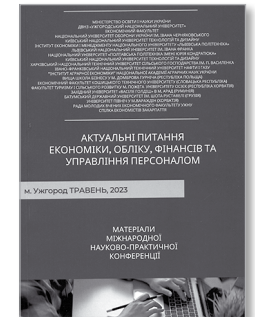


Економіка

22. Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом : зб. матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м.Ужгород, 26 трав. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Економ. ф-т [та ін.]. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла»], 2023. – 136 с.

Збірник укладено за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції, яка відбулася 26 травня 2023 р. в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад активізації розвитку економіки України та її регіонів.

23. Управління домашнім господарством на засадах маркетингу : навч. посіб. / [Василь Кузьмич Збарський, Микола Петрович Талавиря, Анатолій Дмитрович Газуда, Михайло Васильович Газуда, Анна Василівна Збарська, Леся Михайлівна Газуда] ; за ред. В. К. Збарського ; М-во освіти і науки



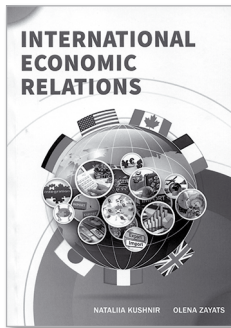
України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, Ф-т аграр. менеджменту. – Ужгород : [ФОП Сабов А. М.], 2023. – 416 с.

Навчальний посібник підготовлено згідно з робочою програмою курсу «Управління домашнім господарством», затвердженою вченою радою факультету аграрного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України для студентів та магістрів усіх спеціальностей.

Викладений у посібнику матеріал створює основу для здійснення цілісного аналізу сутності домашнього господарства, визначення проблем його розвитку в Україні. Стає можливим більш ґрунтовне та глибоке вивчення відображення економічної природи домашнього господарства, що дасть можливість студентам ознайомитися з впливом різних соціальних та суспільних факторів на економічне становище домогосподарства.

Складність дослідження домогосподарств також пояснюється великою їх кількістю та якісною відмінністю, а також різноманітністю видів діяльності зазначених господарських одиниць, які умовно можна поділити на суто економічні (виробництво, обмін, споживання, заощадження та інвестування) та неекономічні (формування людського капіталу, навчання, організація відпочинку та дозвілля тощо)

Навчальний посібник призначений також для самостійної роботи студентів та магістрів над курсом на практичних заняттях, підготовки до залків, а також візуального супроводження лекцій з курсу.



24. Kushnir, Natalia. International Economic Relations : textbook / N. Kushnir, Olena Zayats ; Ministry of Education and Science of Ukraine, Uzhhorod National University, Department of International Economic Relations. – Uzhhorod : Hoverla, 2023. – 320 p. – Текст англ. мовою.

Підручник узгоджується з навчальною програмою та фаховою базою дисципліни «Міжнародні економічні відносини». Він всебічно досліджує зміст, структуру, тонкощі та тенденції розвитку міжнародних економічних відносин. Особливий акцент робиться на міжнародному розподілі праці та поглибленому аналізі різних аспектів міжнародних економічних відносин, включаючи міжнародну та регіональну економічну інтеграцію.

Цей навчальний посібник збагачено таблицями, малюнками та необхідними статистичними даними, які з'ясовують динамічну природу розвитку міжнародних економічних відносин. Після кожної теми пропонується практичний тест, щоб оцінити та закріпити розуміння та знання студентів.

Туризм

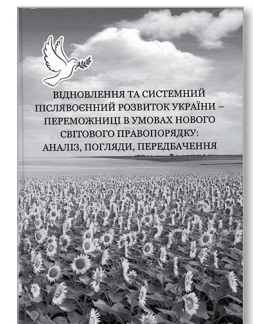
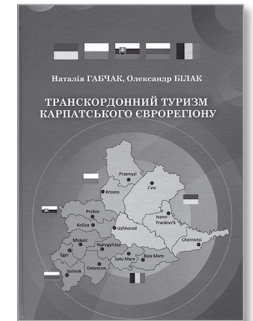
25. Габчак, Наталія. Транскордонний туризм Карпатського євrorегіону : курс лекцій / Н. Габчак, Олександр Білак ; [ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т»]. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 248 с.

Курс лекцій з навчальної дисципліни «Транскордонний туризм Карпатського євrorегіону» підготовлений для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за ОП «Туризм», яка займає чільне місце в циклі вибіркових дисциплін, що поглиблюють професійну підготовку фахівців у сфері туризму. Він охоплює питання природно-ресурсного потенціалу, економічного розвитку та туристичного освоєння країн, які входять до складу Карпатського євrorегіону та складається з двох модулів. При висвітленні даних питань враховано сучасні підходи регіонального поділу Європи. Приділяється значна увага питанням сучасного стану, проблемам та перспективі розвитку туристичної інфраструктури країн Карпатського євrorегіону.

Навчальний посібник містить великий обсяг інформації, яка дає змогу здобувачам осмислити і зрозуміти складні процеси сучасного соціально-економічного розвитку Карпатського євrorегіону, побачити його особливості та відмінності, визначити місце країн у європейському співтоваристві та перспективи розвитку туризму та рекреації.

Право. Юриспруденція

26. Відновлення та системний післявоєнний розвиток України – переможниці в умовах нового світового правопорядку: аналіз, погляди, передбачення : міжнар. колект. монографія / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац.



ун-т», Юрид. ф-т [та ін.] ; наук. ред. : Ю. М. Бисага, Д. М. Белов, І. С. Пирога [та ін.] . – Братислава ; Ужгород, 2023. – 288 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

Монографія є комплексним науковим дослідженням проблематики відновлення та системного післявоєнного розвитку України в умовах нового світового правопорядку. В рамках наукового видання окреслено питання функціонування конституційного права України у фокусі конституційної економіки, правового статусу військового капеланства, реалізації засадничих елементів народного суверенітету та принципу народовладдя, постконфліктного розвитку України та ролі міжнародних гравців у цій сфері, специфіки конституційної відповідальності як ключового елементу поствоєнного розвитку, а також, електронного урядування як фактору удосконалення функціонування публічної влади у постконфліктний період.

Видання буде корисним для студентів, викладачів, суддів, адвокатів, прокурорів та інших осіб, котрі цікавляться цією проблематикою.

27. Грін, Олександр Олександрович. Медичне право : навч.-метод. комплекс. / О. О. Грін. – [2-ге вид., перероб. і допов.]. – Ужгород : ФОП Сабов А.М., 2023. – 275 с.

Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Медичне право» для студентів спеціальності 222 «Медицина» (за спеціалізацією «Лікувальна справа», магістр) та спеціальності 221 «Стоматологія» (за спеціалізацією «Лікар-стоматолог», магістр). складений за вимогами кредитно-модульної системи, містить структуру програми навчального курсу, тематику лекційних, практичних та самостійних занять, словник медико-правових термінів, а також перелік джерел і літератури.

28. Грін, Олександр Олександрович. Медичне право в питаннях і відповідях : заг. частина. Кн. 1 / О. О. Грін. – Ужгород : ФОП Сабов А.М., 2023. – 408 с.

Навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів подано відповідно до змісту програми навчальної дисципліни «Медичне право» для підготовки фахівців вищої освіти кваліфікаційно-освітнього рівня «Магістр медицини», кваліфікаційного профілю «Лікар», галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222 «Медицина».

У посібнику матеріал дисципліни викладається за системою «питання – відповідь». Структурний зміст і текстове наповнення посібника обумовлені новітніми підходами до проблем права під час здійснення медичної діяльності, а також побажаннями студентів під час читання автором лекційного курсу й проведенням практичних занять із медичного права.

Навчальний посібник розрахований також на студентів, які навчаються на стоматологічних, юридичних факультетах ДВНЗ, аспірантів (інтернів) та викладачів вказаних спеціальностей, слухачів курсів удосконалення на післядипломному рівні.

Видання може бути корисним адвокатам, суддям, прокурорам, медіаторам, організаторам охорони здоров'я, експертам, науковцям, лікарям-практикам, а також усім, хто цікавиться питаннями медичного права.

29. Імміграція і транснаціоналізм : навч. посіб. / Т. М. Анакіна, П. П. Гай-Нижник, О. І. Головок-Гавришева [та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т» ; за ред. П. В. Токаря. – Ужгород, 2023. – 372 с. : іл. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

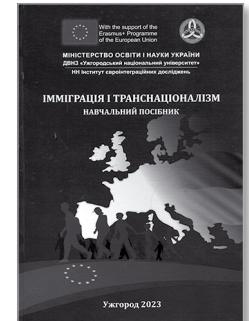
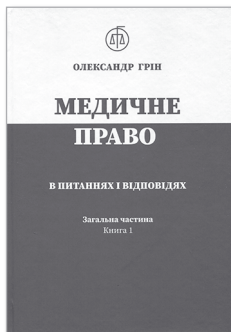
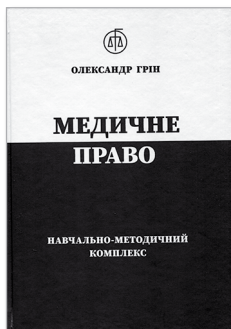
Посібник підготовлено з метою поглиблення знань студентів при вивченні проблем міграції, біженців, транснаціоналізму та їх впливу на процеси євроінтеграції.

Призначений для викладачів закладів вищої освіти, які читають курс «Імміграція і транснаціоналізм», здобувачів ОС «Магістр» (галузь знань 29 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»).

Видання буде корисним для всіх, хто цікавиться глобальними проблемами імміграції і транснаціоналізму, практичним досвідом ЄС у цій сфері, досліджує ділі мільйонів біженців – наших громадян.

30. Конституційне право України : підручник / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Юрид. ф-т, Каф. конституц. права та порівнял. правознавства. – 11-е вид., перероб. та допов. – Ужгород : РІК-У 2023. – 536 с.

Конституція як джерело права є основою легітимності публічної влади в Україні як суверенній, незалежній, демократичній, соціальній, правовій державі. Знання її норм дозволить підвищити рівень правосвідомості громадян нашої держави та виробити стійку



позицію не бути байдужим до подій загальнодержавного та місцевого значення.



31. Кримінальний процес України : тест. завдання : навч. посіб. / Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Наук.-дослід. ін-т правотворчості та наук.-прав. експертиз Нац. акад. прав. наук ; за заг. ред. В. В. Кузнецова. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 248 с.

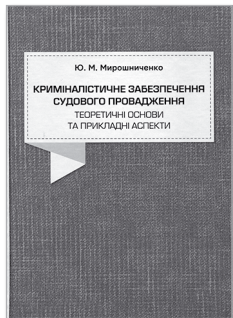
Запропоновані тести охоплюють усі теми навчальної програми з курсу «Кримінальний процес» та чинне кримінальне процесуальне законодавство України.

У посібнику тести враховують зміни та доповнення до кримінального процесуального законодавства станом на 1 червня 2023 р. Навчальний посібник призначений для аудиторного (позааудиторного у режимі онлайн) контролю та самоконтролю знань із кримінального процесуального права України здобувачів вищої освіти. У книзі наведені відповіді до тестових завдань, що допоможуть здобувачу вищої освіти перевірити власні знання. Така структура посібника надає змогу максимально ефективно підготуватись здобувачу вищої освіти до складання відповідних заліків та екзаменів із кримінального процесуального права України.

Видання буде корисним для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, а також працівників правоохоронних органів, суддів, усіх, хто цікавиться питаннями кримінального процесуального права України.

32. Мирошніченко, Ю. М. Криміналістичне забезпечення судового провадження : теорет. основи та приклад. аспекти : монографія / М-во освіти і науки України, Донец. держ. ун-т внутріш. справ ; за ред. А. Ф. Волобуєва. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 456 с.

Монографія є першою, після введення в дію чинного КПК України, науковою працею, в якій на основі комплексного аналізу проблем кримінального судочинства розроблено й обґрунтовано концептуальні основи теорії криміналістичного забезпечення судового провадження. Розкрито поняття, чинники та обмеження судової тактики, наукові основи та прикладні проблеми організації судового провадження. Розроблено прин-



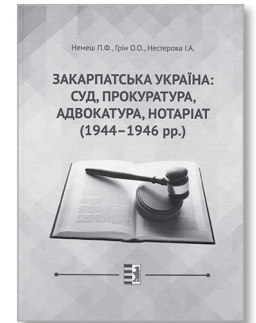
ципово нову технологію судового дослідження. Розглянуто процесуально-правові та криміналістичні аспекти проведення окремих судових дій. Сформульовано теоретичні основи методики судового провадження, описано базову модель методики судового розгляду кримінальних справ. Запропоновано концептуально нові підходи до побудови окремих судових методик та системи їхньої класифікації. Наведено рекомендації щодо дій та рішень суду в деяких проблемних ситуаціях, що виникають на окремих етапах судового провадження.

Для науковців, викладачів, студентів, суддів, прокурорів, адвокатів.

33. Немеш, Петро Федорович. Закарпатська Україна: суд, прокуратура, адвокатура, нотаріат (1944–1946 рр.) / П. Ф. Немеш, Олександр Олександрович Грін, Ірина Анатоліївна Нестерова. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 256 с.

У монографії подається узагальнена історія створення і діяльності судових органів, органів прокуратури, адвокатури та державного нотаріату Закарпатської України 1944–1946-х років, аспектів їхньої взаємодії, а також інформація про участь жителів краю в репресіях та охороні правопорядку. Висвітлюється низка правових і нормативних законодавчих документів.

Видання може бути корисним для науковців, викладачів, аспірантів та студентів юридичних та інших гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів, адвокатів, суддів, прокурорів, працівників правоохоронних органів, а також учителів та учнів гімназій, ліцеїв, загальноосвітніх шкіл, усіх, кому не байдужа історія рідного краю.

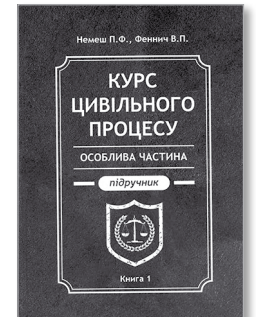


34. Немеш, Петро Федорович. Курс цивільного процесу : особлива частина : підручник. Кн. 1 / П. Ф. Немеш, Василь Петрович Феннич. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 524 с.

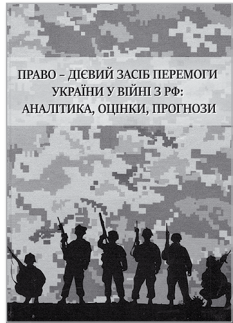
У виданні аналізуються правові інститути особливої частини цивільного процесуального права, їхній зміст та перспективи подальшого розвитку.

Зміст пропонованої праці відповідає програмі навчальної дисципліни «Цивільний процес» для вищих навчальних закладів.

Для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Право», аспірантів, викладачів, адвокатів,



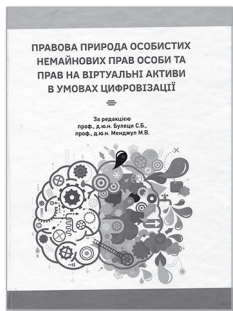
суддів, а також усіх тих, хто цікавиться проблемами цивільного судочинства.



35. Право – дієвий засіб перемоги України у війні з РФ: аналітика, оцінки, прогнози : міжнар. колектив. монографія / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Юрид. ф-т [та ін.] ; наук. ред. : Ю. М. Бисага, Д. М. Белов, В. В. Берч [та ін.]. – Братислава ; Ужгород : РІК-У, 2023. – 180 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

Монографія є комплексним науковим дослідженням проблематики реалізації та функціонування правових інструментів в умовах правового режиму воєнного стану. В рамках наукового видання окреслено питання ключових засобів права в дієвій боротьбі за свободу та незалежність української держави, розглянуто цифровізацію як ефективний інструмент захисту прав біженців та внутрішньо переміщених осіб, здійснено детальний аналіз змісту і суті соціальної та освітньої політики в умовах російсько-української війни, резюмовано крапкий позитивний міжнародно-правовий досвід із врегулювання та вичерпання конфліктів, визначено зміст та напрямки судово-правової реформи в рамках актуалізації ідей за продовження воєнного стану в Україні.

Наукове видання буде корисним для студентів, аспірантів, викладачів, суддів, адвокатів, прокурорів та інших осіб, котрі цікавляться цією проблематикою.



36. Правова природа особистих немайнових прав особи та прав на віртуальні активи в умовах цифровізації : монографія / кол. авт. : С. Б. Булеца, В. В. Забродський, М. В. Менджул, І. Е. Ревуцька, О. І. Чепис ; М-во освіти і науки України, Ужгород. нац. ун-т, Юрид. ф-т, Наук.-дослід. ін-т теорії та практики правосуддя ; за ред. С. Б. Булеца, М. В. Менджул. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 272 с.

Монографія присвячена проблемним аспектам здійснення особистих немайнових прав особи та прав на віртуальні активи в умовах цифровізації. У виданні висвітлено правову природу, зміст та види особистих немайнових прав в умовах цифровізації, трансформацію правового регулювання особистих немайнових прав в контексті розвитку новітніх інформаційних технологій, а також теоретичні та практичні проблеми

права на віртуальні активи в умовах цифровізації. Крім того, розкрито захист особистих немайнових прав в умовах цифровізації.

37. Проблеми правового регулювання забезпечення особистих немайнових прав особи та прав на віртуальні активи в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (13 квіт. 2023 р., Ужгород–Піза) / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Каф. цивіл. права та процесу, University of Piza, Department LAW ; за заг. ред. : С. Б. Булеца, М. В. Менджул. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла»], 2023. – 100 с.

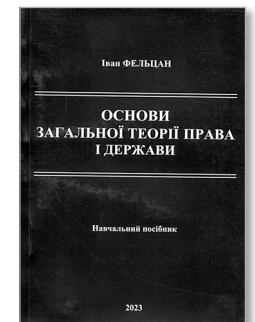
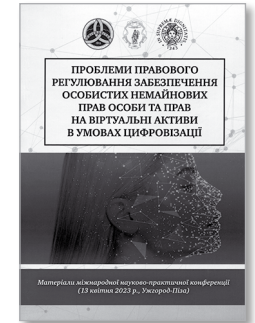
У науковому збірнику опубліковано матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми правового регулювання забезпечення особистих немайнових прав особи та прав на віртуальні активи в умовах цифровізації», що відбулася 13 квіт. 2023 р. у змішаному форматі на базі двох університетів – Ужгородського національного університету та Університету Пізи.

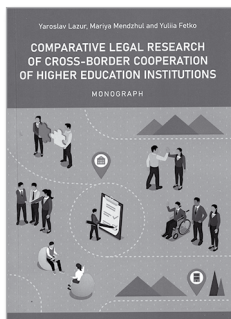
Для наукових та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, студентів правничого напрямку, юристів-практиків, усіх, хто цікавиться питаннями юриспруденції

38. Фельцан, Іван. Основи загальної теорії права і держави : навч. посіб. / І. Фельцан ; Закл. вищ. освіти «Відкрит. міжнар. ун-т розвитку людини «Україна» [та ін.]. – Ужгород : ФОП Сабов А.М., 2023. – 128 с.

Навчальний посібник підготовлений відповідно до затвердженого Міністерством освіти і науки України 20.07.2022 р. стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Дане видання зорієнтовано на формування у студентів здатності застосовувати знання з теорії права і держави та усвідомлення ролі правничої професії у суспільстві та державі. Максимум інформативності в мінімумі тексту – це одна з важливих характеристик даного навчального посібника.

Розрахований на студентів за спеціальністю 081 «Право», всіх, хто цікавиться теоретичними проблемами права і держави.



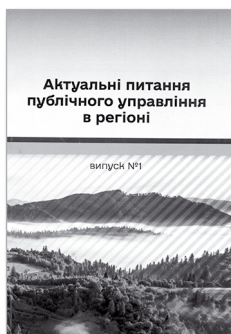


39. Lazur, Yaroslav. Comparative legal research of cross-border cooperation of higher education institutions : monograph / Y. Lazur, M. Mendzhul, Fetko ; according to the general edition : Y. Lazur, M. Mendzhul. – Uzhhorod : RIC-U. 2024. – 128 p. – Текст англ. мовою.

Монографія присвячена порівняльно-правовому дослідженню транскордонного співробітництва вищих навчальних закладів України, країн Вишеградської групи та Австрії. У монографії проаналізовано правові основи транскордонного співробітництва вищих навчальних закладів. Розглянуто участь вищих навчальних закладів у програмах Interreg та надано їх загальну характеристику. Представлено найкращі практики транскордонного співробітництва закладів вищої освіти, а саме, щодо цифровізації освітніх послуг закладів вищої освіти як каталізатора транскордонного співробітництва; EGTC як організаційна форма реалізації транскордонного співробітництва вищими навчальними закладами та EGTC як форма реалізації освітніх та наукових проектів через кордон.

Монографія «Порівняльно-правове дослідження транскордонного співробітництва вищих навчальних закладів» написана та видана в рамках проекту «Транскордонне співробітництво університетів: теоретико-правові основи» за фінансової підтримки Фонду ініціатив Дунайської конференції ректорів.

Державне адміністративне управління. Уряд. Військова справа



40. Актуальні питання публічного управління в регіоні. – Вип. 1 / Ужгород, нац. ун-т, Ф-т суспіл. наук, Каф. політології і держ. упр. [та ін.] ; [відп. ред. М. Токар]. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 200 с.

Збірник наукових праць містить науково-практичні напрацювання у вигляді тез молодих науковців та їхніх наставників, викладачів, стейкхолдерів, які спеціалізуються на дослідженнях у сфері публічного управління та адміністрування й були озвучені на 77-й підсумковій науковій конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в секції кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук 8 березня 2023 року.

Основна мета видання – презентація наукових думок та практико-випробаних орієнтацій, науково-дослідних інтересів авторів. Тематичне спрямування видання – сучасний погляд на розвиток української системи державно управління, публічного управління та адміністрування, історії державного управління взаємодії публічно-управлінських суб'єктів, вдосконалення державної та публічної служби, еволюції громадянського суспільства, а також – на дослідження багатогранної регіональної специфіки названої сфери.

Видання стане у нагоді здобувачам різних рівнів вищої освіти, науковцям, викладачам, теоретикам та управлінням-практикам, державним службовцям і службовцям органів місцевого самоврядування, представникам публічної влади, активістам неурядових організацій та іншим зацікавленим особам.

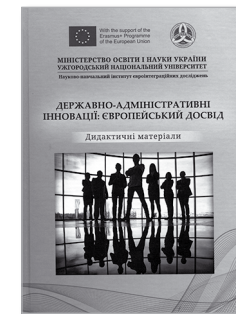
41. Державно-адміністративні інновації: європейський досвід : дидакт. матеріали / авт. кол. : Ольга Мстиславівна Руденко, Вікторія Францівна Загурська-Антонюк, Марина Володимирівна Канавець [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Ужгород. нац. ун-т ; Наук.-навч. ін-т євроінтеграц. дослідж. ; [за ред. О. М. Руденко]. – Ужгород, 2023. – 252 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

У навчальному виданні, підготовленому за результатами циклу тренінгів у рамках реалізації в УжНУ міжнародного проекту за напрямом Жана Моне, вміщено навчально-методичні та інформаційно-презентаційні матеріали, що розкривають сучасні пріоритети та напрями європеїзації публічного управління в Україні.

Для фахівців органів державного управління та органів місцевого самоврядування, що опікуються питаннями європейської інтеграції, а також здобувачів усіх рівнів вищої освіти відповідних спеціальностей в контексті підготовки сучасного професійного кадрового потенціалу.

Соціальна допомога. Соціальне забезпечення. Соціальний захист

42. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти за спеціаль-



ністю 231 «Соціальна робота» / кол. авт. : О. М. Денисюк, А. В. Дуля, Р. Х. Вайнола [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, ГО «Асоц. соціал. розвитку через право» ; заг. ред. : О. В. Епель, Т. Л. Лях, І. В. Силантьєва. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 420 с.

У посібнику висвітлено актуальні питання з історії, теорії, технологій та методів соціальної роботи, представлено її сучасні практики.

Видання призначене для закладів вищої освіти з метою професійної підготовки майбутніх фахівців спеціальності 231 «Соціальна робота» першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти, а також практиків соціальної роботи.

43. Джуган, Руслана Іванівна. Потреби людей похилого віку та їх реалізація в умовах сучасного українського суспільства (соціологічний дискурс) / Р. І. Джуган ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : РІК-У, 2023. – 164 с.

У монографії з'ясовано, що глобальна тенденція до зміни вікової структури населення насамперед торкається найбільш розвинених суспільств сучасності та зумовлює необхідність пристосування суспільних відносин та інститутів до старіння населення. З'ясовано, що завдяки соціологічному підходу до вивчення потреб можна виявити, у чому люди похилого віку відчувають нестачу. Удосконалено теоретико-практичні аспекти визначення терміну «деприваційна бідність», виділено її ознаки. Зокрема обґрунтовано обмеженість монетарного розуміння бідності та необхідність врахування соціальних аспектів цього явища. Виокремлено шляхи реалізації потреб людей похилого віку. З'ясовано, що якісному обслуговуванню людей похилого віку сприятиме розпочата робота з унормування універсальних (державних) стандартів, які визначають рівність вимог до всіх суб'єктів надання соціальних послуг (незалежно від форми власності); порядок фінансування забезпечення індивідуальних потреб отримувачів соціальної послуги; правила складання індивідуального плану й укладання договору про надання соціальної послуги; принципи та зміст соціальної послуги, місце й терміни її надання; принципи інформаційно-методичного за-

безпечення соціальної послуги, критерії оцінки ефективності її надання тощо.

Освіта. Виховання

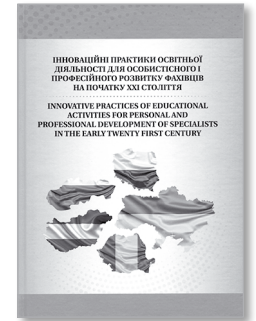
44. Інноваційні практики освітньої діяльності для особистісного і професійного розвитку фахівців на початку ХХІ століття / Н. М. Авшенюк, Г. В. Товканець та кол. авт. ; М-во освіти і науки України, Мукачів. держ. ун-т, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих ім. Івана Зязюна НАПН України ; за заг. ред. : Н. М. Авшенюк, Г. В. Товканець. – Ужгород : РІК-У 2023. – 356 с.

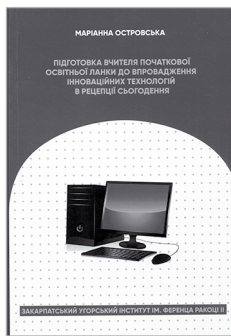
У виданні представлено результати наукових педагогічних досліджень щодо продукування й поширення інноваційних практик освітньої діяльності для особистісного і професійного розвитку фахівців на початку ХХІ століття. Обґрунтовано методологічні засади особистісного і професійного розвитку фахівців в європейському освітньому просторі на початку ХХІ ст., проаналізовано інноваційні практики у вищій школі як умову освітньо-педагогічних трансформацій в українському і міжнародному соціумі; визначено роль інноваційних і традиційних освітніх технологій у розвитку початкової освіти.

Монографія орієнтована на педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, докторантів, аспірантів та студентів педагогічних спеціальностей; інших фахівців, які цікавляться сучасними проблемами інноваційних практик освітньої діяльності для особистісного і професійного розвитку.

45. Наш ліцей в історіях / Юрій Офіцинський, Станіслав Бабій, Микола Жолтані, Павло Русняк, Дмитро Ціцак ; худож. А. Гал. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 32 с. : іл.

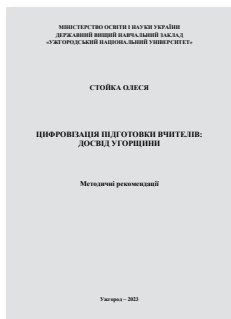
Чи хотіли б Ви бути в місці, де панує затишок і відчутно ненав'язливі нотки ароматної кави? У місці, де до Вас ставитимуться з повагою, незалежно від віку? У місці, де важливим є Ваше бажання стати кращою версією себе? У місці, де Вам завжди раді допомогти? Таким місцем став перший в Ужгороді Приватний ліцей «Гірчичне зерно», у якому учням хочеться навчатися, а вчителям – навчати. А до уваги читачів – перша в Україні історія закладу загальної середньої освіти в коміксах.





46. Островська, Маріанна. Підготовка вчителя початкової освітньої ланки до впровадження інноваційних технологій в реалії сьогодення / М. Островська. – Берегове : ЗУІ ім. Ференца Ракоці II ; Ужгород : РІК-У, 2023. – 344 с.

У монографії досліджено досвід підготовки майбутніх вчителів початкових класів до впровадження інноваційних технологій в умовах реформування школи першого ступеня, запровадження нових нормативних документів, які регламентують зміст, форми, методи та засоби фахової підготовки студентів спеціальності «Початкова освіта» до професійної діяльності. Значна увага у монографії приділяється питанням становлення, розвитку та змісту нових технологій навчання і виховання, готовності вчителя початкової школи до впровадження інноваційних освітніх технологій з урахуванням сучасних пріоритетів освіти: переходу від знанневої до компетентнісної парадигми та профілізації закладів загальної середньої освіти. Основні положення й результати роботи потенційно корисні студентам педагогічних факультетів ЗВО, вчителям початкової освітньої ланки, викладачам педагогічних ЗВО, всім, хто займається питаннями розвитку національної освіти для переосмислення та ефективної організації процесу підготовки фахівців початкової освіти.



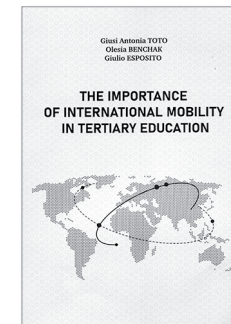
47. Стойка, Олеся Ярославівна. Цифровізація підготовки вчителів: досвід Угорщини : метод. рек. / О. Я. Стойка ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : РІК-У, 2023. – 41 с.

Методичні рекомендації підготовлено задля використання в Україні позитивного досвіду Угорщини щодо цифровізації підготовки вчителів. Цифровізація підготовки вчителів, як показали кризові явища, зокрема пандемія COVID-19 та воєнний стан в Україні, має рішуче значення для організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, забезпечення якості освіти учнівської молоді. У методичних рекомендаціях розглянуто нормативно-правову базу цифровізації підготовки вчителів в Угорщині; організаційні форми розвитку цифрової компетентності вчителя в Угорщині, які забезпечують формування цифрової компетентності учня та якісну організацію цифрового освітнього процесу.

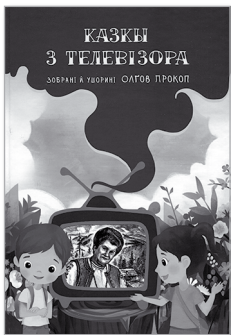
Методичні рекомендації адресовано вчителям, керівникам закладів загальної середньої освіти, студентам і викладачам педагогічних спеціальностей, а також всім, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку освіти.

48. Toto, Giusi Antonia = Тото, Джузі Антонія. The Importance of International Mobility in Tertiary Education = Важливість міжнародної мобільності у вищій освіті / G. A. Toto = Дж. А. Тото, Olesia Benchak = Олеся Бенчак, Giulio Esposito = Джуліо Еспозіто ; Uzhhorod National University (Ukraine), University of Foggia (Italy) = ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т» (Україна), Ун-т М. Фоджа (Італія). – Uzhhorod : [RIK-U] = Ужгород : [РІК-У] ; Foggia = Фоджа, 2023. – 68 р. – Текст англ. мовою.

Наукова розробка досліджує значення міжнародної мобільності в освітньому процесі та її позитивний вплив на особистісний, академічний і професійний розвиток студентів. Зростаюча глобалізація та взаємопов'язаність нашого світу вимагають всебічного розуміння різноманітних культур, перспектив та глобальних викликів. Міжнародна мобільність надає студентам унікальні можливості підвищити свою культурну компетентність, розширити кругозір і набути безцінних навичок, які мають вирішальне значення для їхнього майбутнього успіху. Аналізуючи переваги та виклики, пов'язані з міжнародною мобільністю, це дослідження має на меті підкреслити важливість сприяння міжнародним програмам обміну та просування студентської мобільності в навчальних закладах по всьому світу. Аналізуючи існуючу літературу, тематичні дослідження та емпіричні дані, це дослідження має на меті розкрити важливість міжнародної мобільності у формуванні всебічно розвинених, глобально обізнаних особистостей, готових бути успішними фахівцями у світі, що швидко змінюється, а також показати вплив мобільності студентів на систему вищої освіти.



*Культурна антропология.
Етнографія. Звичаї. Традиції.
Спосіб життя. Фольклор*



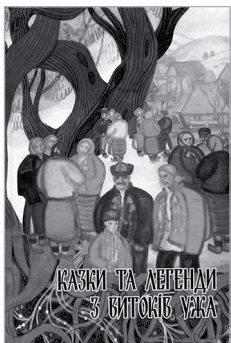
49. Казки з телевізора : для діточок дошкільного віку / зібрані й ушорині Олгою Прокоп. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 132 с. : іл. – Текст русин. мовою.

У книжці представлені 80 казок народів світу, які розповідала співачка Ольга Прокоп у 2019 р. у рамках телевізійного проекту Першого кабельного каналу «Вечірня казка» для дітей дошкільного віку.

50. Казки та легенди з витоків Ужа : казки, легенди, перекази, бувальщини, билиці та притчі Великоберезнян. Лемківщини Закарпаття / КЗ «Обл. орг.-метод. центр культури» Закарпат. облради, Закарпат. обл. орг. нац. спілки краєзнавців України ; запис текстів, упоряд., вступ. ст., прим. та слов. І. В. Хланти ; підгот. текстів В. Р. Хланти. – Ужгород : Патент, 2023. – 704 с.

До збірника ввійшли кращі зразки українських народних казок усіх жанрових різновидів, а також легенди, перекази, бувальщини, притчі, билиці Лемківської Великоберезнянщини. Подано найдавніші і сучасні записи від талановитих оповідачів. Окремим збірником ці фольклорні матеріали з'являються вперше і, безумовно, сприятимуть ще глибшому пізнанню верховинського краю, перлини його народнопоетичної творчості.

Для науковців гуманітарних дисциплін, учнів, учителів, працівників культури, а також для широкого кола читачів.



51. Русинські співанки : збрала О. Прокоп / упоряд., передм. О. Прокоп. – Ужгород : Карпати, 2023. – 552 с. : іл. + ноти. – Текст русин. мовою.

Книга є зібранням русинського пісенного фольклору Закарпаття, впорядкованим унікальною, неймовірно креативною і щирою у спілкуванні, щедрою на добро і на тепло душі мисткинею Ольгою Кирилівною Прокоп (1940–2020). Зрештою, вона сама завжди ідентифікувала себе як виконавицю й збирачку русинського пісенного багатства, будучи й сама, як пісня: глибинна, із джерел народна, без фальшивих ноток, а, значить, з усіма радощами і печаллями водночас.



Ольга Прокоп усе життя послідовно, жертвовно сповідувала кредо: закарпатські співанки мусять бути збережені для майбутніх поколінь. У 2007 р. побачила світ укладена нею збірка пісень і балад «Летіла би'м на край світа...», у 2015 – збірка «Ластовочко, деє била?» (обидві у видавництві «Карпати»), а вже після смерті виконавиці, у 2020 р. до читача прийшла її книга русинських співанок, видана одним із видавництв Угорщини.

Її улюблені балади продовжують звучати у виконанні ансамблю «Бабчина співаночка» та всіх закоханих у пісенний фольклор. Більше того: композиції із репертуару Ольги Прокоп лунають у новому аранжуванні на сучасних талант-шоу, торкаючи живі струни людських душ.

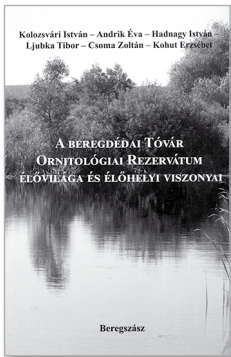
5 МАТЕМАТИКА. ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

Природа. Навколишнє середовище та його захист



52. **Екологічні проблеми Закарпаття** : нав. посіб. = **Environmental Issues of Zakarpattia** : manual / Н. Каблак = N. Kablak, Я. Гасинець = Ya. Hasynets, Л. Фельбаба-Клушина = L. Felbaba-Klushyna, В. Мірутенко = V. Mirutenko [та ін.] ; за заг. ред. = gén. ed. : Н. Каблак = N. Kablak, Л. Фельбаба-Клушина = L. Felbaba-Klushyna. – Ужгород : РІК-У = Uzhhorod : RIK-U, 2023. – 356 с. + 324 р. – Книжка-перекрутка. – Текст укр., угор. мовами.

Посібник містить наукові матеріали, які присвячені висвітленню сучасних екологічних проблем Закарпатської області. Значна увага приділена особливостям природних умов регіону. Акцент зроблено на питаннях збереження біорізноманіття в умовах змін клімату. При його написанні автори використали як аналіз літературних джерел, так і результати власних досліджень. Він буде корисним для вчителів шкіл, студентів та аспірантів вищих навчальних закладів природничого спрямування, працівників природо-заповідного фонду, представників влади.



53. **A Beregdéai Tóvár Ornitológiai Rezervátum élővilága és élőhelyi viszonyai** : monográfia = **Біорізноманіття та природні умови орнітологічного заказника Товар** : монографія / István Kolozsvári = Степан Коложварі, Éva Andrik = Єва Андрик, István Hadnagy = Іштван Гаднадь, Tibor Ljubka = Тіберій Любка, Zoltán Csoma = Золтан Чома, Erzsébet Kohut = Ержебет Когут ; A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Fodor István Kutatóközpontjának, valamint Biológia és Kémia Tanszékének tudományos kiadványa = Наук.-дослід. центр ім. Іштвана Фодора і каф. біології та хімії Закарпат. угор. ін-у ім. Ференца Рако-

ці II. – Beregszász = Берегове ; Ungvár : RIK-U Kft. = Ужгород : РІК-У, 2023. – 116 о. – Текст угор. мовою.

У монографії узагальнено результати багаторічних еколого-аналітичних досліджень науковців науково-дослідного центру ім. Іштвана Фодора та кафедри біології і хімії Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II в орнітологічному заказнику Товар (околиці с. Дийда, Берегівський район). Територія заказника відноситься до важливих місць зупинки на шляху міграції водоплавних птахів, раніше слугувала місцем зростання ряду цінних у природоохоронному значенні рідкісних видів водних і болотних рослин.

Видання призначене в першу чергу для працівників природоохоронних установ, студентів-біологів вищих навчальних закладів та всіх, хто цікавиться природою та біорізноманіттям водойм, може використовуватися як допоміжна література для вчителів природознавства, біології та географії.

Математика

54. **Мисло, Юлія. Елементи математичних методів у криптології** : навч. посіб. для студентів спеціальності «Кібербезпека та захист інформації» / Ю. Мисло, Михайло Пагіря, Василь Різак ; М-во освіти і науки України ; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Фіз. ф-т, Каф. твердотіл. електроніки та інформац. безпеки. – Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. – 136.

У посібнику вміщено вибрані розділи вищої математики, на яких ґрунтуються сучасні методи криптографії. Основна увага в посібнику зосереджена на розв'язанні типових задач з теорії множин, комбінаторики, вищої алгебри, теорії чисел та многочленів з однією змінною, теорії лишків.

Видання розраховане на студентів фізичного факультету Ужгородського національного університету, які навчаються за спеціальністю «Кібербезпека та захист інформації», а також буде корисним для студентів інших факультетів.

54а. **Шапочка, Ігор Валерійович. Лінійна алгебра** : навч. посіб. / І. В. Шапочка ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац.



ун-т». – Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. – 224 с.

У посібнику викладено основи лінійної алгебри. Він особливе собою курс лекцій з однойменної навчальної дисципліни, який читався протягом останніх кількох десятиліть викладачами кафедри алгебри Ужгородського державного, а пізніше національного університету. Для студентів вищих навчальних закладів спеціальностей 014.04 «Середня освіта (Математика)», 111 «Математика».

Астрономія

55. **Вплив зовнішніх факторів на власне обертання штучних супутників Землі** / В. П. Єпішев, В. І. Кудак, В. М. Періг, І. І. Мотрунич, І. Ф. Найбауер ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : [РІК-У], 2023. – 122 с.

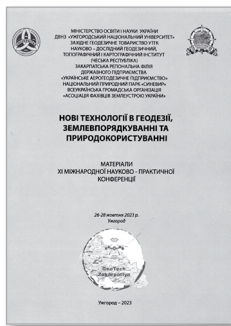
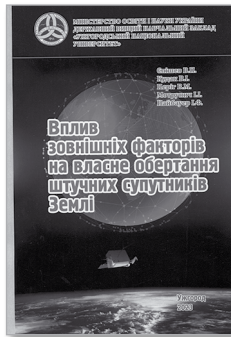
Монографія присвячена дослідженню впливів зовнішніх збурюючих факторів навколоземного космічного простору на власне обертання штучних супутників Землі на прикладі супутників серії «MIDAS», «Ajsai», «Торех/Poseidon».

Аналіз власного обертання дестабілізованих супутників може допомогти розкриттю фізичних процесів, що слабо проявляються, в навколоземному космічному просторі. У багатьох випадках вони проявляють себе тільки на досить тривалих проміжках часу, пройшовши цілий ряд перетворень.

Розраховано на студентів, інженерів, аспірантів, викладачів і наукових співробітників.

Геодезія

56. **Нові технології в геодезії, землевпорядкуванні та природокористуванні** : матеріали XI-ї міжнар. наук.-практ. конф. 26-28 жовт. 2023 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород.нац. ун-т», Захід. геодез. т-во УТГК [та ін.]. – Ужгород : [ФОП Сабов А. М.], 2023. – 205 с.



У збірнику матеріалів конференції представлені роботи, які відображають загальнотеоретичні, методологічні, практичні проблеми та результати досліджень у галузі вивчення рухів земної поверхні, вищої геодезії, інженерної геодезії, картографії, аерогеодезії, фотограмметрії, геоінформатики, кадастру, правових відносин у галузі землекористування, лісівництва, заповідної справи та раціонального природокористування.

Фізика

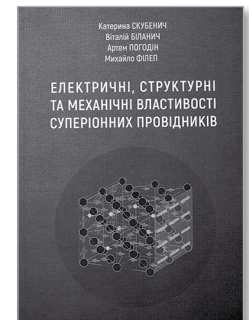
57. **IX-та Українська наукова конференція з фізики напівпровідників УНКФН-9** : тези доповідей. Ужгород, Україна 22-26 трав. = **IX Ukrainian scientific conference on Physics of semiconductors (USCPS-9)** : abstracts, Uzhhorod, Ukraine May 22-26, 2023 / Нац. акад. наук України, М-во освіти та науки України [та ін.]. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 396 с. – Текст укр., англ. мовами.

Збірник містить тези доповідей IX-ї Української наукової конференції з фізики напівпровідників (УНКФН-9) за участі зарубіжних науковців. Матеріали відображають зміст доповідей конференції, у яких викладені нові результати, стан і перспективи досліджень в області фізики напівпровідників за основними напрямками: нові фізичні явища в об'ємі та на поверхні напівпровідників, фізичні явища у низькорозмірних структурах, фізика напівпровідникових приладів, проблемні питання мікро- та наноелектроніки, сучасні фізико-технічні аспекти напівпровідникової сенсоріки та оптоелектроніки, надвисокочастотна та терагерцова електроніка, матеріалознавство, технології та діагностика напівпровідникових матеріалів.

У збірці надруковані тези пленарних, запрошених, усних та стендових секційних доповідей.

58. **Електричні, структурні та механічні властивості суперіонних провідників** / Катерина Скубеніч, Віталій Біланич, Артем Погодін, Михайло Філеп. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла», 2023]. – 334 с.

Монографія присвячена актуальним питанням створення альтернативних джерел енергії, а саме дослідженню електричних, структурних та механічних



властивостей суперіонних провідників зі структурою аргіродиту та керамік і композитів на їх основі. У книзі проведено послідовне вивчення способів одержання суперіонних провідників, дослідження їх кристалічної структури, електричних властивостей та методів вимірювання внутрішнього тертя, мікро- та наноіндування, що ефективно використовувались для досліджень структурних процесів в кристалах у сильних локальних механічних полях та під дією локального електромагнітного опромінення. Пояснено вплив структурних параметрів на електричні властивості суперіонних провідників. Встановлено фундаментальні закономірності та особливості механічних явищ у суперіонних матеріалах при переході від сполук до твердих розчинів, керамік та композитів.

Для наукових працівників, інженерів, спеціалістів відповідного профілю.



59. ІЕФ–2023. Міжнародна конференція молодих учених та аспірантів : матеріали конф. Ужгород, 15-18 трав. 2023 = **IEP–2023. International Conference of Young Scientists and Post-Graduate Students** : book of abstracts. Uzhhorod, May 15-18, 2023 / Ін-т електрон. фізики, Нац. акад. наук України. – Ужгород, 2023. – 112 с.

Збірник містить анотації до доповідей, представлених на Міжнародній конференції молодих учених та аспірантів ІЕФ–2023. Доповіді присвячені дослідженню явищ при електронних і атомних зіткненнях; елементарних процесів у лазерах і низькотемпературній плазмі; спектроскопії атомів, молекул, кристалів і невпорядкованих систем; нанотехнологій і наноструктур; матеріалів функціональної електроніки; ядерної фізики, радіаційної фізики і ядерної безпеки, радіоекології; теоретичної фізики.



60. Міжнародна конференція «Резонансні явища в атомних системах» : (до 85-річчя академіка НАН України Отто Шпеніка). 19-21 верес. 2023 р. = **International conference «Resonance Phenomena in Atomic Systems»** : (to the 85-th anniversary of Academician Ottó Shpenik). September 19-21, 2023 : наук. праці / Ін-т електрон. фізики НАН України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород, 2023. – 252 с. : іл.

Видання містить матеріали та тези доповідей, представлених на Міжнародній конференції «Резонансні явища в атомних системах». Конференція присвячена 85-й річниці від дня народження Отто Бартоломійовича Шпеніка – відомого українського вченого, провідного спеціаліста в галузі фізики електронних і атомних зіткнень, одного із засновників фізичної школи з атомної фізики на Україні, першого директора Інституту електронної фізики НАН України, академіка НАН України, іноземного члена Угорської академії наук. У доповідях представлені результати досліджень резонансних явищ при електронних і атомних зіткненнях, елементарних процесів у лазерах і низькотемпературній плазмі, спектроскопії атомів і молекул, ядерній, радіаційній та теоретичній фізиці.

Хімія

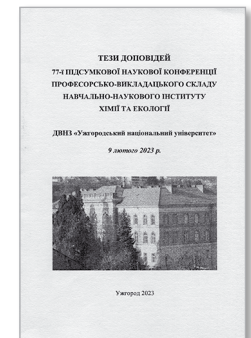
61. Тези доповідей 77-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу Навчально-наукового інституту хімії та екології ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 9 лют. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Навч.-наук. ін-т хімії та екології. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла»]. 2023. – 60 с.

Збірник містить програму і тези доповідей результатів наукових досліджень професорсько-викладацького складу Навчально-наукового інституту хімії та екології, які були представлені 9 лютого 2023 р. на 77-й підсумковій науковій конференції професорсько-викладацького складу навчально-наукового інституту хімії та екології ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Наукові дослідження проведені відповідно до наукових тем кафедр Навчально- наукового інституту хімії та екології «Неорганічної хімії», «Аналітичної хімії», «Органічної хімії», «Фізичної та колоїдної хімії», «Екології та охорони навколишнього середовища».

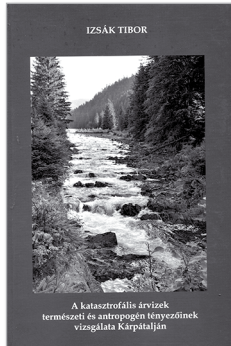
Гідросфера

62. Біорізноманіття середньої течії р. Уж басейну р. Тиса: сучасний стан та антропоген-



ні впливи / за ред. : О. І. Станкевич-Волосянчук, Ф. Ф. Куртяк. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 132 с.

Видання є результатом дворічних досліджень біорізноманіття водної та прибережної судинної флори і фауни середнього Ужа. У виданні проаналізовано основні чинники антропогенного впливу на екосистему річки, зокрема на кожен компонент досліджуваної біоти. За результатами досліджень запропоновані рекомендації щодо поліпшення екологічної ситуації на річці Уж.

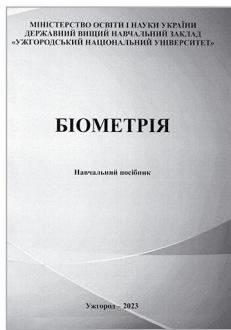


63. Izsák, Tibor = Їжак, Тібор. A katasztrofális árvizek természeti és antropogén tényezőinek vizsgálata Kárpátalján : monográfia = **Вивчення природних і антропогенних факторів катастрофічних паводків на Закарпатті** : монографія / T. Izsák, = Т. Їжак. – Beregszász = Берегове ; Ungvár : RIK-U = Ужгород : РІК-У. – 2023. – 184 p. – Текст угор., англ., укр. мовами.

У публікації досліджуються взаємозв'язки антропогенних і природних факторів виникнення паводків на Закарпатті. У формуванні високих хвиль паводків, що виникли наприкінці ХХ-го ст., відіграли роль декілька факторів, до яких можна віднести процеси, що відбуваються у природі, але значний вплив мала й господарська діяльність людини. Основною метою дослідження було дослідити взаємозв'язки між природними та антропогенними факторами та їх просторове представлення. Повені будуть і в майбутньому, але скоординована, ефективна економічна та протипаводкова діяльність у заплавах річок відіграватиме важливу роль у зменшенні їх катастрофічного характеру. Монографія базується на основі оригіналу докторської дисертації для здобуття ступеня доктора філософії на тему «Вивчення природних і антропогенних факторів катастрофічних паводків на Закарпатті», захищеної Т. Їжаком у Печському університеті (Угорщина) 28 червня 2012 р., а також доповнюється коротким викладом роботи англійською та українською мовами.

Біологія

64. Біометрія : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац.



ун-т» ; уклад. С. С. Чепур. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла»], 2023. – 196 с.

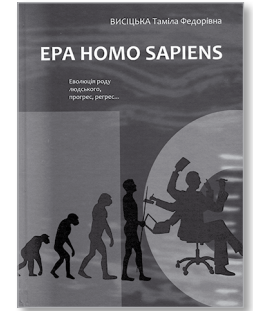
Посібник включає основи планування дослідження і методи статистичної обробки результатів спостереження.

Для студентів лісогосподарських, біологічних, екологічних факультетів вищих навчальних закладів. Може бути корисним для аспірантів, науковців, практиків, спеціалістів сільської, лісової та суміжних галузей.

65. Висицька, Таміла Федорівна. Era homo sapiens / Т. Ф. Висицька. – Ужгород, 2023. – 390 с. : іл.

Хто ти, людино? Вершина творіння природи чи проміжний черговий етап еволюції живої матерії планети? На сьогодні більш-менш вивчено фізичні дані людини (наука анатомія), а щодо її духовної суті залишається чимало запитань, яким і приділяється увага в цій праці.

Видання є певною мірою доповненням до праці «Запитання без відповіді».



66. Матеріали 77-ї підсумкової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «УжНУ». Серія «Біологія» = Proceedings of 77th Final conference on biology. By professors and lecturers of «Uzhhorod National University» / Держав. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Біолог. ф-т = State University «Uzhhorod National University», Faculty of biology. – Ужгород = Uzhhorod : Publishing house YzNU «Hoverla», 2023. – 120 с.

Т. I = V. I : Матеріали 77-ї підсумкової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «УжНУ». Серія «Біологія» = Proceedings of 77th Final conference on biology. By professors and lecturers of «Uzhhorod National University». – С. 11-55.

Т. II = V. II : Актуальні проблеми біологічних та агро-екологічних досліджень у карпатському регіоні = Actual problems of biological and agroecological research in the carpathian region : матеріали VII-ї міжнар. конф. молодих учених та студентів = Proceeding of 7th International Conference of young scientists and students. – С. 56-120 с.

Збірник містить наукові матеріали, які присвячені основним проблемам збереження флористичного та фауністичного біорізноманіття Українських Карпат. Також розглядаються питання охорони навколишнього



середовища, раціонального використання потенціалу агроєкосистем. Висвітлено проблематику фізіологічних та мікробіологічних досліджень в екології та освітній діяльності в біології.

Наведені результати наукових досліджень можуть бути використані як фахівцями різних природничих напрямків, так і широким колом читачів, які цікавляться питаннями біології та екології.

6 ПРИКЛАДНІ НАУКИ. МЕДИЦИНА. ТЕХНІКА

Медичні науки

67. Історія Хустської медицини у фотографіях / текст : Б. В. Лужецький, В. О. Віцинський. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 192 с. : іл.

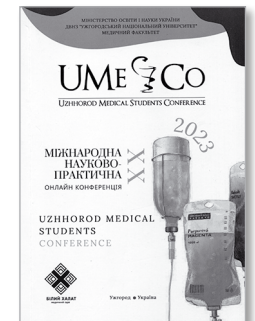
У виданні подано фотографії медичних працівників, які працювали в закладах охорони здоров'я Хустщини в період з 1954 до 2020 року. Також є фотографії матеріальної бази та обладнання, які використовувалися в той період. Окремо можна побачити також дозвілля медичних працівників поза роботою.

Книга розрахована на дослідників історії медицини і тих, хто цікавиться минулим Хустщини.

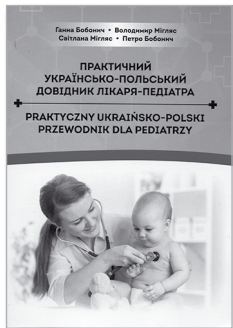
68. Матеріали XX Міжнародної науково-практичної студентської конференції «UZHOROD MEDICAL STUDENTS CONFERENCE». 26-29 квіт. 2023 р. / М-во освіти і науки України ; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Мед. ф-т, Студент. наук. т-во ; уклад. А. М. Рушак. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла»], 2023. – 158 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

Збірник матеріалів XX Міжнародної науково-практичної конференції з участю студентів та молодих вчених «UZHOROD MEDICAL STUDENTS CONFERENCE» включає всі наукові роботи молодих науковців, які брали участь у проведенні конференції в період 26-29 квіт. 2023 р. та підтверджує активну роботу науковців-медиків України та країн ближнього зарубіжжя в розвитку медицини та науки на сучасному етапі.

69. Матеріали 77-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу «УжНУ» : ф-т післядиплом. освіти та доуніверситет. підготовки / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Ф-т післядиплом. освіти та доуніверситет. підготовки. – Ужгород : [ФОП Сабов А. М.], 2023. – 64 с.



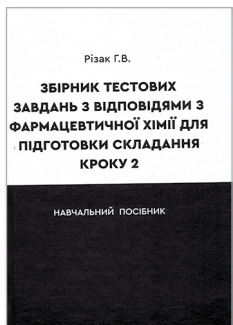
Збірник висвітлює актуальні питання медичного сьогодення. Роботи, що ввійшли до збірника, присвячені проблемам сучасної діагностики, оптимального лікування та профілактики різноманітних захворювань, а також питанням реформування організації охорони здоров'я та впровадженню новітніх технологій в медицину. В збірнику представлено нові погляди на актуальні питання медичної науки, вказано на можливість застосування результатів світових досягнень в повсякденній лікарській діяльності. Матеріали збірника висвітлюють наукову тематику всіх кафедр ФПО-ДП. Взаємно перетинаючись та доповнюючи одна одну, вони створюють цілісну наукову палітру факультету, що протягом останніх років є незмінним флагманом в становленні та розвитку вітчизняної науки та інтеграції її в світову наукову мережу.



70. Практичний українсько-польський довідник лікаря-педіатра = Praktyczny ukraińsko-polski przewodnik dla pediatry / Ганна Василівна Бобонич, Володимир Георгійович Мігльяс, Світлана Миколаївна Мігльяс, Петро Петрович Бобонич. – Ужгород : [РІК-У], 2023. – 48 с. – Текст укр., пол. мовами.

Даний довідник містить перелік питань практикуючого лікаря-педіатра та медичної сестри до пацієнтів Польщі. В довіднику представлені питання українською мовою з перекладом на польську мову.

Розрахований на медиків, які виїхали або мають намір виїхати на роботу в Польщу, і планують спілкуватися з польськими пацієнтами для виявлення типу хвороби, характеру її перебігу, дізнатися про стан дитини та з'ясувати інші питання, які дають можливість медичному персоналу обслуговувати польських пацієнтів в повному обсязі.



71. Різак, Галина Вікторівна. Збірник тестових завдань з відповідями з фармацевтичної хімії для підготовки складання КРОКУ 2 : навч. посіб. / уклад. Г. В. Різак ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Навч.-наук. ін-т хімії та екології, Каф. орган. хімії. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 398с.

У навчальному посібнику з навчальної дисципліни «Фармацевтична хімія» галузі знань 22 «Охорона здо-

ров'я» за спеціальністю 226 «Фармація» представлено Примірну програму навчальної дисципліни, приклади тестових питань з окремих розділів і тем у відповідності до навчальної програми, а також зразки обов'язкових та додаткових тестів для підготовки до «Кроку 2»

Для студентів медичного факультету спеціальності «Фармація».

72. Різак, Галина Вікторівна. Фармацевтична хімія. Окремі питання фармацевтичного аналізу : навч. посіб. / Г. В. Різак ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Навч.-наук. ін-т хімії та екології, Каф. орган. хімії. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 203с.

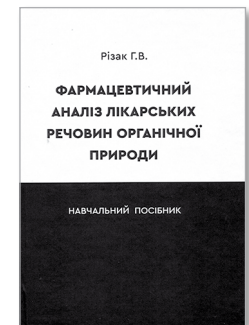
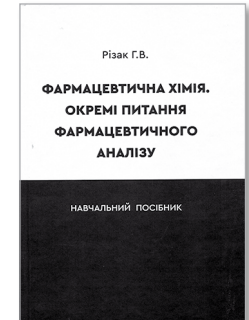
У посібнику з дисципліни «Фармацевтична хімія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 226 «Фармація» представлено та розкрито роль фармацевтичної хімії, історія її розвитку, зв'язок з іншими науками, наведено класифікацію лікарських засобів, методи досліджень у фармацевтичному аналізі, фактори, які впливають на якість лікарського засобу, розділи «Фармакокінетика та фармакодинаміка лікарських засобів».

Користувачі посібника матимуть змогу доступно познайомитись з фармакопейними реакціями неорганічних іонів, методами визначення чистоти лікарських засобів, зокрема визначення домішок іонів, вимогами до внутрішньоаптечного контролю та методами експрес-аналізу в аптеках, обов'язками провізора-аналітика та ін., що передбачені до вивчення робочою навчальною програмою дисципліни.

Для студентів медичного факультету спеціальності «Фармація».

73. Різак, Галина Вікторівна. Фармацевтичний аналіз лікарських речовин органічної природи : навч. посіб. з фармацевт. хімії для студентів мед. ф-ту спеціальності «Фармація» / Г. В. Різак ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Навч.-наук. ін-т хімії та екології, Каф. орган. хімії. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 106 с.

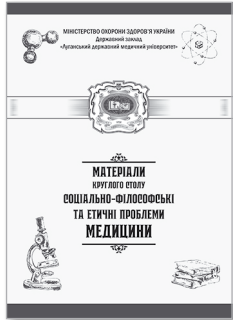
У виданні з навчальної дисципліни «Фармацевтична хімія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 226 «Фармація» представлена тема «Іденти-



фікація лікарських речовин органічної природи», що передбачена до вивчення робочою навчальною програмою дисципліни.

74. Соціально-філософські та етичні проблеми медицини : матеріали кругл. столу (Рівне, 12 груд. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, держ. закл. «Луган. держ. мед. ун-т», Каф. мов. підгот. та соціал.-гуманітар. наук ; упоряд. : Ю. Ю. Козар. – Рівне ; Ужгород, 2023. – 318 с.

Збірник містить тези доповідей та повідомлень здобувачів вищої освіти у Державному закладі «Луганський державний медичний університет» у рамках проведеного 12 грудня 2023 р. круглого столу «Соціально-філософські та етичні проблеми медицини».

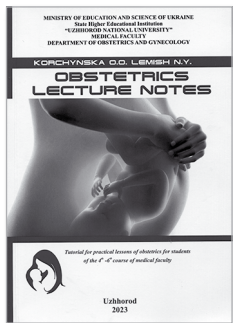


75. Щелепно-лицева ортопедія : навч. посіб. / авт.-уклад. : Є. Ю. Локота, Є. Я. Костенко, Ю. Є. Локота, С. Б. Костенко, М. Е. Ізай, О. Є. Костенко, І. І. Петрюк ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : ФОП Ребрик А. І., 2023. – 112 с.

У посібнику розглянуто питання по щелепно-лицевій ортопедії, які розподілені по темах навчального плану. У книзі висвітлені питання ортопедичної допомоги пацієнтам із ураженням щелепно-лицевої ділянки. Розглянуто загальні характеристики щелепно-лицевих апаратів та пристроїв, надання стоматологічної допомоги на різних етапах евакуації та лікуванні і профілактики різних пошкоджень та уражень щелепно-лицевої ділянки.



76. Korchynska, O. = Корчинська, Оксана. Obstetrics lecture notes : tutorial for practical lessons of obstetrics for students of the 4th-6th course of medical faculty = **Акушерство конспект лекцій** : навч. посіб. до практ. занять для студентів 4-6 курсу мед. ф-ту / О. О. Korchynska = О. Корчинська, N. Lemish = Наталія Леміш ; Ministry of education and science of Ukraine, State Higher Educational Institution «Uzhhorod national university», Medical faculty, Department of obstetrics and gynecology. – Uzhhorod : [RIK-U] = Ужгород : [РІК-У], 2023. – 220 р. – Текст англ. мовою.



Відповідно до резолюції Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я ООН від 1995 р. збереження репродуктивного здоров'я визначено на глобальному рівні ВООЗ як пріоритетну галузь.

Знання акушерства, фізіологічних станів і вміння диференціювати патологію необхідні для збереження здоров'я як матері, так і дитини.

Цей посібник створено з метою допомогти студентам 4-6 курсів підготуватися до практичних занять.

Рекомендується для науковців, викладачів, аспірантів.

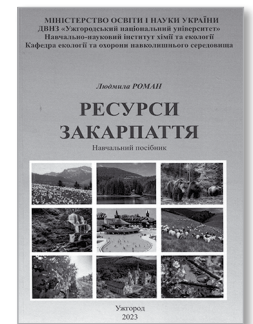
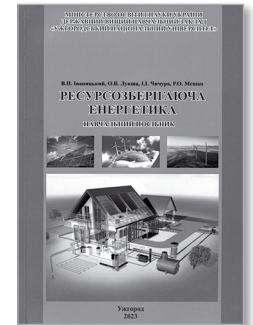
Машинобудування. Техніка загалом

77. Ресурсозберігаюча енергетика : навч. посіб. / В. П. Іваницький, О. В. Лукша, І. І. Чичура, Р. О. Мешко ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород, 2023. – 152 с.

У виданні викладено матеріали щодо природи та особливостей використання відновлювальних джерел енергії. Висвітлені загальні питання екологічного впливу та економічної доцільності ресурсозберігаючої енергетики. Розглянуто закономірності розвитку ресурсозберігаючої енергетики у світі і в Україні. Проаналізовано фізичні та технічні основи застосування відновлювальних джерел для генерації теплової та електричної енергії. Досліджено принципи роботи і позитивні та негативні сторони різних класів енергетичних установок, їх структурні схеми, параметри, характеристики і конструкції. Значна увага приділена умовам підвищення ефективності функціонування та коефіцієнта корисної дії сучасних генеруючих енергетичних станцій на основі відновлювальних джерел. Розглянуті основні режими роботи, базові принципи керування і регулювання параметрів різних енергетичних установок. Викладено матеріали щодо систем акумулювання теплової та електричної енергії, отриманої з відновлювальних джерел.

Підручник орієнтований на широке коло студентів, які навчаються за різними технічними спеціальностями.

78. Роман, Людмила Юрївна. Ресурси Закарпаття : навч. посіб. / Л. Ю. Роман ; М-во освіти і на-



уки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Навч.-наук. ін-т хімії та екології, Каф. екології та охорони навколиш. середовища. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла»], 2023. – 240 с.

Посібник призначений для полегшення підготовки студентів спеціальностей 101 «Екологія», 102 «Хімія» 014.06 «Середня освіта. Хімія» до заліку з навчальної дисципліни «Ресурси Закарпаття». Його розроблено відповідно до навчальної програми дисципліни «Ресурси Закарпаття», яка затверджена на засіданні кафедри екології та охорони навколишнього середовища ННІХЕ ДВНЗ «УжНУ» (протокол №13 23 черв. 2022 р.) та засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту хімії та екології ДВНЗ «УжНУ» (протокол №1 1 вересня 2022 р.).

79. Сусліков, Л. М. Фізика і технологія наноматеріалів : навч. посіб. для студентів фіз.-техн. спеціальностей / Л. М. Сусліков, В. С. Дьордйай ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : [Вид-во «Говерла»], 2023. – 444 с.

У посібнику систематично викладається сучасний стан досліджень нанокристалічних матеріалів. Узагальнено експериментальні результати щодо впливу нанокристалічного стану на мікроструктуру та механічні, електричні, теплофізичні, оптичні, магнітні властивості металів, сплавів та твердофазних сполук.

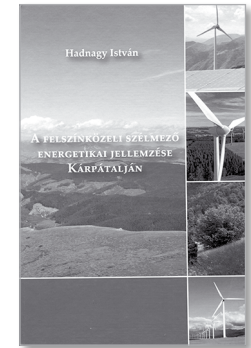
Розглянуто основні методи одержання ізольованих наночастинок, ультрадисперсних порошків та компактних нанокристалічних матеріалів. Докладно обговорено розмірні ефекти в ізольованих наночастинках та компактних нанокристалічних матеріалах, показано важливу роль границь розділу у формуванні структури та властивостей компактних наноматеріалів. Розглянуто основні методи дослідження наноматеріалів, описано структуру та властивості різних видів наноматеріалів, галузі їх застосування, особливості отримання.

Для магістрів та аспірантів, що навчаються на спеціальностях 105 «Прикладна фізика та наноматеріали», 104 «Фізика та астрономія», 102 «Хімія», а також для інженерно-технічних працівників та науковців, які цікавляться питаннями фізики, хімії, механіки та біології наноструктурних матеріалів.



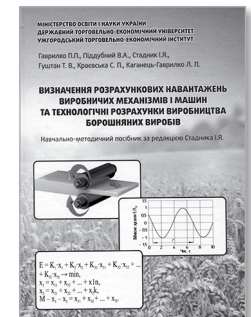
80. Hadnagy, István = Гаднадь, Іштван. A felszínközeli szélmező energetikai jellemzése Kárpátalján : monográfia = **Енергетична характеристика приповерхневого вітрового поля на Закарпатті** : монографія / I. Hadnagy = I. Гаднадь ; Закарпат. унор. ін-т ім. Ференца Ракоці ІІ. – Beregszász ; Ungvár : RIK-U, 2023. – 224 o. – Текст угор. мовою.

Паризька кліматична угода, яка набула чинності в 2016 р., встановила максимальне допустиме підвищення приповерхневої середньорічної температури до 1,5-2 °С відносно доіндустріального періоду. Згідно з останнім звітом (AR6) Міжнародної групи експертів зі зміни клімату (IPCC), для досягнення в практиці граничного значення потепління до 1,5 °С викиди парникових газів у кожній країні повинні знизитися до нетто-нуля не пізніше до 2050 року. Україна однією з перших ратифікувала Паризьку угоду про захист клімату, що свідчить про готовність держави до розвитку галузі відновлюваної енергетики та низьковуглецевої моделі національної економіки. За останнє десятиліття використання енергії вітру набуло все більшого значення у декарбонізації української енергетики. З точки зору розширення потужностей вітроенергетики в енергетичній стратегії країни до 2030 р., окрім південного та південно-східного узбережжя, перевага надана західній височинській частині країни та Карпатському регіону. Мета наукового видання – отримати детальну картину статистичних та енергетичних характеристик та структури вітрового поля Закарпаття за даними метеорологічних станцій, визначити райони та періоди, які можуть бути найбільш придатними для використання вітрової енергії в області. Монографія рекомендована дослідникам, галузевим професіоналам, особам, які приймають рішення, викладачам, студентам університетів та інститутів і всім, хто цікавиться темою.



*Хлібопекарське виробництво.
Випічка. Хліб. Борошняні
кондитерські вироби*

81. Визначення розрахункових навантажень виробничих механізмів і машин та технологічних розрахунки виробництва борошняних ви-



бів : навч.-метод. посіб. / кол. авт. : Петро Петрович Гаврилко, Володимир Антонович Піддубний, Ігор Ярославович Стадник, Тетяна Вікторівна Гуштан, Світлана Петрівна Краєвська, Леся Петрівна Каганець-Гаврилко ; М-во освіти і науки України, Держ. торг.-економ. ін-т. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 468 с.

Мета видання – надати поглиблене засвоєння студентом основних правил з набуття навичок виконання конструктивних та технологічних розрахунків. Задачі, наведені у посібнику, охоплюють всі основні типові розрахунки, які проводяться у галузевому машинобудуванні та хлібопекарському виробництві. У кожному розділі викладені стислі теоретичні відомості щодо процесів, яким присвячено задачі, основні розрахункові формули, методичні вказівки до розв’язання типових задач, наведені приклади розрахунків і контрольні задачі.

Посібник призначений для студентів вищих навчальних закладів I-IV кваліфікаційних рівнів, які навчаються за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування» та 181 «Харчові технології», а також може бути корисним для аспірантів, магістрів, студентів відповідних спеціальностей та інженерно-технічних працівників, які займаються створенням, модернізацією й експлуатацією технологічного обладнання у хлібопекарській, кондитерській та інших галузях промисловості.

7 МИСТЕЦТВО. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО. ІГРИ. СПОРТ

Архітектура

82. Дегтярьова, Ліна. Довідник облаштування міста Ужгорода : правила поведінки в іст. середовищі / Л. Дегтярьова, Олег Олашин, Тетяна Смірга. – [Ужгород] : Ліра, [2023?]. – 80 с. : іл.

Довідник призначений для осіб, які залучені чи зацікавлені сферами реставрації історичної частини та оновлення міста, і має на меті дати їм глибше розуміння цих процесів. Він створений насамперед для мешканців міста, власників та орендарів нерухомості в історичних будівлях Ужгорода, також для установ, інституцій, будівельних та ремісничих фірм. Видання має стати інформаційним джерелом для правильної реставрації та поточного ремонту як будівель, так і окремих їхніх елементів.

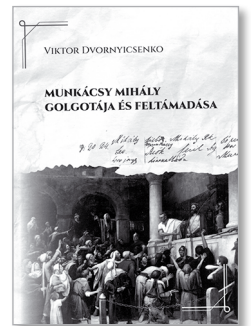
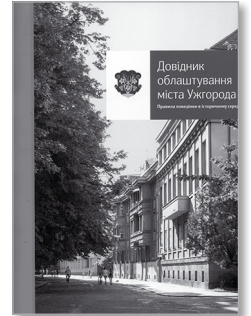
На сторінках видання читачі знайдуть інформацію про вимоги, які стосуються охорони історичних та архітектурних пам’яток в Ужгороді, у вигляді коротких роз’яснень та ілюстрацій. Кожному важливому елементу будівлі присвячено окремий розділ.

Для кращого розуміння цінності архітектурної спадщини на початку кожного розділу висвітлюються деякі історичні аспекти та наявні проблеми. Проте найважливішою частиною довідника є рекомендації щодо правильного поводження з будівлею при ремонті тієї чи іншої її частини.

У довіднику вміщено вказівки і поради про те, як потрібно проводити реставрацію та оновлення окремих архітектурних елементів. Від чого краще відмовитись, щоб уникнути негативних наслідків, які можуть виникнути з часом.

Живопис

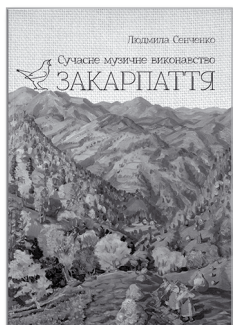
83. Dvornycsenko, Viktor. = Дворніченко, Віктор. Munkácsy Mihály Golgotája és feltámadása : irodalmi



etűd a híres magyar festőművész arcképéhez = **Голгофа і воскресіння Міхая Мункачі** : літ. нарис до портрета видат. угор. худож. / V. Dvornycsenko = В. Дворніченко ; пер. з рос. М. Kenyeres = М. Кеніереш. – Ужгород : [РІК-У], 2023. – 326 о. – Текст угор. мовою.

Книга – читабельний твір, матеріал для якого автор збирав близько 30 років і зміг представити його своїм читачам у вражаючій формі. Виклад фактів, характеристика Міхая Мункачі сучасній йому Європі, ставлення до нього сучасників переносять читача у вир тогочасних подій.

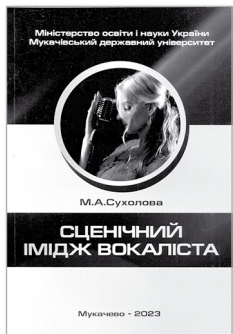
Музика



84. Сенченко, Людмила Іванівна. Сучасне музичне виконавство Закарпаття / Л. І. Сенченко. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 176 с. : фото.

Популярне видання містить вибрані статті, які друкувалися в щоквартальному віснику «Культурологічні джерела» КЗ «Обласний організаційно-методичний центр культури» Закарпатської обласної ради з 2009 до 2023 рр. Декілька статей публікуються вперше. У виданні дається аналіз творчих досягнень навчальних колективів та відомих виконавців, які зробили значний внесок у музичну культуру не лише Закарпаття, але й України загалом.

Видання розкриває традиції унікального багатонаціонального краю України, показує розвиток професійного мистецтва, узагальнює досягнення композиторської творчості та виконавської культури Закарпаття.



85. Сухолова, Маріанна Анатоліївна. Сценічний імідж вокаліста : [навч. посіб.] / М. А. Сухолова ; М-во освіти і науки України, Мукачів. держ. ун-т. – Ужгород : [ФОП Сабов А. М.], 2023. – 104 с.

У посібнику розкрито концептуальні засади успішного формування сценічного іміджу викладача вокалу в процесі професійної підготовки. Особлива увага відведена питанню індивідуальних психологічних особливостей вокаліста як складових створення сценічного образу.

Посібник адресовано здобувачам закладів вищої освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво», які опановують фах «Естрадний спів» науковим працівникам,

магістрантам, аспірантам, викладачам-практикам, що займаються фаховою підготовкою вокалістів.

Хореографія. Танець

86. Мовнар, Микола Васильович. Ой підуй танцювати : нар. танці закарпат. українців / КЗ «Обл. орг.-метод. центр культури» Закарпат. облради ; вступ. ст. І. Хланти. – Ужгород : Патент, 2023. – 122 с. : іл. + ноти.

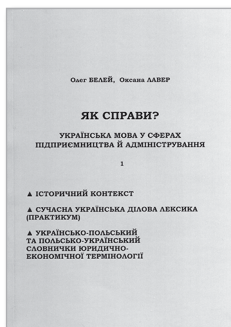
До книги увійшли п'ять народних танців закарпатських українців: «Аркан», «Карічка», «Трибушанка», «Мокрянський», «Увиванець», записаних автором протягом 2020–2021 років.

Матеріал буде цікавим і корисним не тільки для педагогів-хореографів, керівників професійних та аматорських народних колективів, а й для тих, хто поважає народні традиції і звичаї, національні цінності українського народу.



8 МОВА. МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Лінгвістика. Мовознавство. Мови



87. **Белей, Олег. Як справи?** : укр. мова у сферах підприємництва й адміністрування : (навч. посіб. для іноземців) / О. Белей, Оксана Лавер ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Наук.-дослід. ін-т україністики ім. Михайла Мольнара. – Ужгород, 2023. – 58 с.

Пропонований навчальний посібник укладений для польських студентів-україністів другого рівня навчання вищої школи (рівень магістерського навчання) філологічних напрямків, які навчаються української мови на рівні С1 згідно з міжнародною системою CEFR.

Інтегральними елементами першої частини підручника є коротка довідка про ділову мову українців у історичному контексті, практикум на предмет функціонування сучасної української ділової мови та словникова частина, що складається із українсько-польського та польсько-українського галузевих словників економічно-юридичної сфери.



88. **Вегеш Анастасія. Українська літературно-художня ономастика** : зб. ст. / А. Вегеш ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Філол. ф-т, Каф. укр. мови. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 510 с.

До збірника увійшли статті, що стосуються літературно-художньої ономастики, починаючи з 2011 року. Найбільше статей присвячено дослідженню потенційних можливостей літературно-художніх антропонімів, що функціонують у прозових текстах сучасних українських письменників: О. Ірванця, О. Ульяненка, В. Кожелянка, С. Жадана, З. Шкляра, М. Дочинця, В. Лиса, А. Кокотюхи та ін.

Літературно-художні антропоніми, що входять до ономастичного простору художнього твору, є важливим об'єктом наукових досліджень з ономастики. Саме

в літературно-художній антропонім автори укладають величезний інформаційний заряд. Дослідження літературно-художніх антропонімів суттєво доповнюють загальні уявлення про антропоніми як базові складники онімної системи. Тому, вивчення власного імені героя потребує особливої уваги, а його ґрунтовний аналіз відкриває можливості для подальших узагальнень у царині відповідної лінгвостилістичної проблематики.

Подається опис найменувань літературних героїв, визначається їх функційно- стилістичне навантаження, виражальні можливості, роль у створенні образів. Розкривається етимологічне значення (внутрішня форма) літературно-художніх антропонімів, їх смислові та емоційні наповнення, що характеризують персонажа за різними ознаками. На вибір імені героя великий вплив має передовсім авторський задум. Джерелом творення літературно-художніх атропонімів сучасних українських письменників є традиційна українська антропонімія.

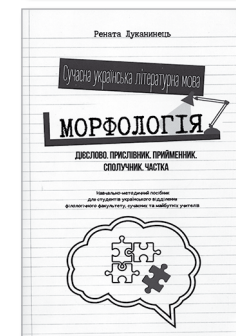
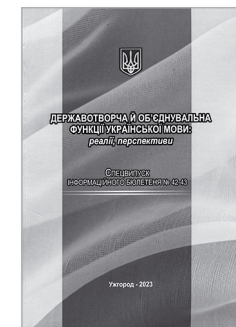
Серед величезної кількості назв персонажів виділяються реальні та авторські утворення, їх роль у тексті величезна: працюють на образ, на ідею, вказують на авторські уподобання.

Особлива увага зосереджена також на ролі заголовка, адже в ньому сконцентрована ідея твору.

89. **Державотворча й об'єднувальна функції української мови: реалії, перспективи.** – Спецвип. інформац. бюл. № 42-43 / Упр. національностей та релігій департаменту стратег. комунікацій, національностей та релігій облдержадмін. – обл. військ. адмін., Центр культур нац. меншин ; [під заг. ред. О. Ляха ; відп. за вип. Ю. Герцог]. – Ужгород, 2023. – 324 с.

До видання увійшли матеріали науково-практичного дискурсу «Імплементация в Закарпатській області Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»: реалії, перспективи» (27 жовт. 2023 р., м.Ужгород).

90. **Луканинець, Рената. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Дієслово, прислівник, прийменник, сполучник, частка, вигук** : спеціальність 014 Середня освіта, предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), освітня програма «Українська мова і літе-



ратура» : навч.-метод. посіб. для студентів укр. від-ня філол. ф-ту, сучас. та майбут. учителів / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Філол. ф-т, Каф. укр. мови. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 88 с.

Посібник призначений для проведення практичних занять із морфології сучасної української літературної мови. У ньому вміщено систему вправ для практичних занять та розробки завдань для проведення уроків за модельною навчальною програмою Нової української школи з методичними коментарями та підказками. Основна та допоміжна література є орієнтиром і для науково-дослідної роботи студентів.

Видання буде корисним не тільки для студентів, але й для вчителів-філологів, школярів і всіх тих, хто цікавиться проблемами морфології сучасної української літературної мови.

91. Теорія і практика перекладу : навч.-метод. посіб. для словакістів та богемістів. – Вид. друге / авт.-упоряд. Тетяна Ліхтей, Ольга Мадяр ; М-во освіти і науки України, Ужгород. нац. ун-т, Філол. ф-т, Каф. словац. філол. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 120 с. – Текст укр., словац. мовами.

Посібник знайомить словакістів та богемістів з актуальними питаннями в галузі теорії і практики перекладу, демонструє досягнення відомих теоретиків і критиків перекладу, а також перекладачів-практиків, подає зразки аналізу перекладів текстів різних жанрів, виконаних українською, словацькою та іншими мовами, активізує науково-творчі здібності перекладачів-початківців.

Для словакістів та богемістів, а також усіх, хто цікавиться питаннями перекладу зі слов'янських мов та літератур.

92. Цикл занять із теми «Країна, мова якої вивчається. Україна» : навч.-метод. посіб. із дисципліни «Українська мова як іноземна» для англійськомов. інозем. студентів / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Мед. ф-т № 2, Каф. громад. здоров'я і гуманітар. дисциплін ; уклад. : О. Бойчук, О. Небесник, І. Гречин. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла»], 2023. – 92 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

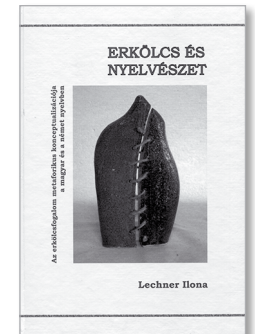
Пропонований навчально-методичний посібник представляє цикл занять із теми «Країна, мова якої вивчається. Україна». Посібник задається із чотирьох мікротем: «Географічне положення України», «Тваринний і рослинний світ України», «Відомі українці. Цікаві місця країни», «Традиції і свята України». До кожного заняття підібрано тематичні навчальні тексти та діалоги з комунікативними завданнями і проєктуванням мовленнєвого матеріалу на особистість студента, зроблено комплекс лексичних та граматичних вправ.

Посібник має на меті розширити комплекс знань про Україну і, через опрацювання текстів лінгвокраїнознавчого характеру та порівняння з культурою своєї рідної країни, удосконалити мовні та комунікативні навички, розширити словниковий запас, систематизувати та поглибити знання із граматики української мови.

Видання призначене викладачам, англійськомовним студентам-іноземцям (із рівнем знання мови А2-А2+) для підготовки до занять, а також усім іноземцям, які бажають дізнатися більше про Україну та покращити свої знання з української мови.

93. Lechner, Ilona = Лехнер, Ілона. Erkölc és nyelvészet. Az erkölcsfogalom metaforikus konceptualizációja a magyar és a német nyelvben : monográfia = **Мораль і лінгвістика. Метафорична концептуалізація поняття «мораль» в угорській та німецькій мовах** : монографія / I. Lechner, = І. Лехнер. – Beregszász : II. RF KMF = Берегове : ЗУІ ім. Ференца Ракоці II ; Ungvár : [РІК-У] = Ужгород : [РІК-У], 2023. – 232 р. – Текст угор. мовою.

У книзі простежено метафоричну концептуалізацію поняття «мораль» в угорській та німецькій мовах. Поняття «мораль» проаналізовано з позиції когнітивної мовної теорії. Висвітлено фундаментальну роль когнітивної лінгвістики у філософському та етичному мисленні, узагальнено результати системного та корпусного аналізу. Монографія написана автором на основі дисертації для здобуття ступеня доктора філософії на тему «Метафорична концептуалізація поняття «мораль» в угорській і німецькій мовах», захищеної з відзнакою в Будапештському університеті ім. Лоранда Етвеша 25 червня 2020 року.



*Література. Літературознавство.
Література.*



94. **Андрусів, Вікторія. Знищити Іда** : роман / В. Андрусів. – Ужгород ; Лос-Анджелес : Вид-во Олександри Гаркуші, 2023. – 456 с. : іл.

Це п'ятнадцята книжка української авторки, яка останніх сім років проживає в Лос-Анджелесі. «Український» період творчості відрізняється від «американського», і це не дивно. Як журналіст та публіцист авторка глибоко вивчає соціальні й моральні процеси, що відбуваються у середовищах, які її оточують. Ще зовсім недавно авторка занурювалася в життєві історії українських гастербайтерів, які наповнюють європейські ринки дешевою робочою силою. А сьогодні зі знанням справи досліджує легалізацію канабісового бізнесу в Каліфорнії. Ще вчора В. Андрусів описувала традиції та побут закарпатських горян. А сьогодні аналізує трагедію людської самотності в урбанізованих містах. Вікторія бачить вирішення проблеми у нанотехнологіях, де живого співбесідника, друга й навіть чоловіка може замінити досконалий штучний інтелект. Саме про це її роман «Знищити Іда». І... хто його знає. Можливо, з плином часу її роман-фентезі перетвориться у нон-фікшн...



95. **Балик, Артур. Тут є ти** : [поезія] / А. Балик. – Ужгород : ФОРМ Сабова А. М., 2023. – 106 с. – Текст укр., рос. мовами.

Поетичні сентенції автора про сенс буття та стремління до щастя і вміння відмовитися від усього зайвого і не надто суттєвого у житті.

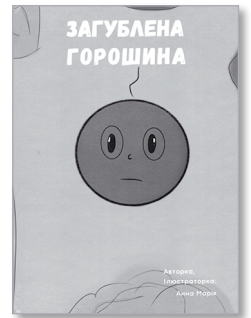


96. **Бобонич, Ганна. Казки бабусі Ганнусі та дідуся Петруся** / Г. Бобонич, Петро Бобонич. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 170 с.

До збірника казок ввійшли авторські казки, які були записані впродовж багатьох років у родині казкарів. Авторки записували казки у свої блокноти чи зошити частину по пам'яті від своїх рідних у сім'ї. Бобонич Ганна записала їх від своєї мами – Марії Юрївни Петах (дівоче прізвище – Герц), Бобонич Петро та його дружина від матері Бобонич Пелагеї (дівоче прізвище – Савка). Авторки зробили свою інтерпретацію казок на цій основі.

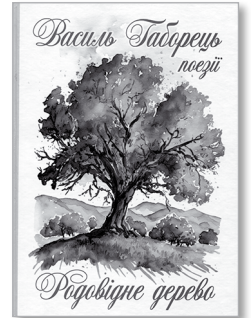
97. **Вдовиченко, Анна Марія Тарасівна. Загублена горошина** / А. М. Т. Вдовиченко ; худож. А. М. Т. Вдовиченко. – Ужгород : ФОРМ Сабова А. М., 2023. – 32 с. : іл.

Книжка для малюків розповідає про пригоди горошини Котигорошко у пошуках власного дому. Під час своєї мандрівки у зелених хащах городу вона відкрила для себе світ прекрасних форм і кольорів.



98. **Габорець, Василь. Родовідне дерево** : поезії / В. Габорець. – Ужгород : ФОРМ Ребрик А. І., 2023. – 272 с.

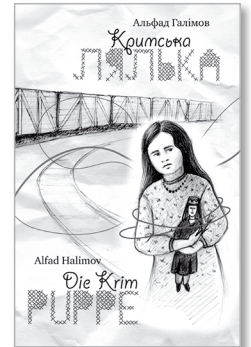
У пропонованій читачеві збірці вміщено нові поезії В. Габорця, частина з яких присвячена болісним, трагічним подіям російсько-української війни, героям України, що боронять рідну землю. Багато поезій відтворюють важливі суспільно-політичні події сучасності, видатних митців рідного краю. Однак більшість поезій присвячено красі рідної природи, духовному багатству Срібної Землі, трудовому люду Закарпаття. Частину творів становить яскрава інтимна лірика про родинний затишок, спогади дитинства, красу рідної Хустщини.



99. **Галімов, Альфад = Halimov, Ffjad. Кримська лялька = Die Krim Puppe** : оповідання / А. Галімов. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 48 с. : іл.

Оповідання є ще одним нагадуванням про злочини, скоєні режимом Радянського Союзу в роки Другої світової війни проти власного народу, в тому числі й проти кримських татар. Сьогодні Росія продовжує людононенавистницьку політику вже відкритою військовою конфронтацією проти суверенних сусідніх держав. Безкарність веде до низки подальших злочинів.

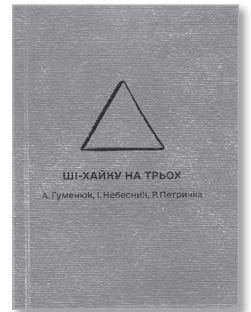
Автор запрошує читачів зіставити історичні факти та події, які допоможуть краще зрозуміти природу та справжню сутність російського режиму.



100. **Гуменюк, Антон. ШІ-хайку на трьох** : [поезії] / А. Гуменюк, Іван Небесник, Роберт Петричка. – Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2023. – 52 с.

Збірка поезій «ШІ-хайку на трьох» створена впродовж лютого і березня 2023 р. в співпраці трьох митців з Ужгорода.

Видання є творчим експериментом, що базується на поєднанні людського та штучного інтелекту. Хайку,



що представлені в збірці, не є випадковими, натомість вони кропітливо відібрані та відредаговані, резонуючи із викликами часу та у відповідності до внутрішніх переконань і світогляду авторів.



101. Густі, Василь Петрович. Тепло Господньої Десниці : поезії / В. П. Густі. – Ужгород : ТИРАНИ, 2023. – 80 с.

Нову збірку поета склали твори духовного спрямування, написані у минулі роки, а також у теперішній час.

Автор заглиблюється у душевні переживання, які випробовують і зміцнюють нас життя і доля – від ранніх літ аж до срібних сивин. Увесь цей час людина відчуває тепло Господньої Десниці. Воно оберігає, дарує наснагу і щастя вірити, надіятись, любити.



102. Дмитришин, Любов Юліянівна. Загублені у світах : роман / Л. Ю. Дмитришин. – Нью-Йорк : Укр. кн. ; Ужгород : ТИРАНИ, 2023.

Ч. перша. – Вид. друге. – 432 с.

103. Ч. друга : В Америці. – 224 с.

Життя прожити – не поле перейти. Деколи воно здається раєм, а деколи пеклом. Трагізм долі... На своїй дорозі життя ми не одинокі, з вами супутники, з якими часом і не по дорозі. Декого ми втрачаємо з власної, чи не з власної волі, губимось на роздоріжжях.

Герої твору, пробиваючись крізь густий психологізм до глибин людського ества, намагаючись не порушувати таких цінностей, як честь, справедливість, кохання, відданість, прагнуть повернути собі щасливі дні. Як їм це вдається, довідаєтесь з самого твору.

У другій частині роману автор поведе читача до Америки, куди потрапляє головна героїня, підкоряючись змінам, що наступили у світі у XXI столітті.

Тяжкі зміни в земному житті почалися зі зрушення з основ усіх понять рідности, чести, закорінености, кохання. Усе летить в прірву вседозволености й аморальности. Головним критерієм стали гроші, вони й вирішують долі людей, країн, світу.

Технічний прогрес нівелює досягнення вчорашнього дня, розхитує устої й надбання минулих поколінь. Нелегко залишитися морально сильною людиною, щоб не дати себе зламати.



104. Драгун, Юлія Юріївна. Духовний хліб ніколи не черствіє : притчі, оповіді / Ю. Ю. Драгун ; вступ. слово В. Густі ; післямова Д. Кешелі ; худ. оформл. О. Ладижець. – Ужгород : Карпати, 2023. – 98 с.

Книга Ю. Драгун об'єднала її нові твори, що мають виразне повчально-духовне наповнення і при цьому яскравий ненав'язливий характер. Тема війни і перемоги незламності духу нашого народу і його втілення у характерах підрастаючого покоління домінує у творах для дітей. Автори вступного слова і післямови підкреслюють, що духовні підвалини притч і оповідей колегині по мистецькому слову – народна мораль і Божі заповіді.

Саме ця життєдайна енергетика наповнює книгу, адресовану юним читачам середнього та старшого шкільного віку.



105. Конч, Павло Іванович. Розстріляна війною... : роз-Думи пацифіста... з 24.02.2022 / П. І. Конч. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 272 с.

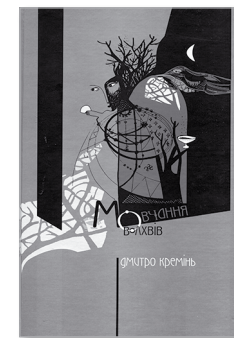
Написання роз-Думів – не робота! Це, скоріше – хобі! Але! Думки написані і, шкода буде, якщо вони, просто підуть у небуття... а, започатковані на папері, вони залишаться і, може десь потім, далеко у майбутньому, знайдеться людина, яка, читаючи їх, відтворить в думках наш час, нашу війну, наші переживання, нашу трагедію і страшне зло, що впало на нас зі сходу... Думки сформовані у хронологічному порядку з першого дня війни. З 24 лютого 2022 року.



106. Кремінь, Дмитро Дмитрович. Мовчання волхвів : [поезії, поеми, симфонії] / Д. Кремінь ; упоряд. Д. Кременя, Т. Кременя ; передм. Н. Ребрик. – Ужгород : ФОП Ребрик А. І., 2023. – 432 с. : іл.

Первісно йшлося про самвидавні поеми-симфонії, раритетні варіанти оригіналів окремих з яких були у видавничому архіві та їх не мав автор, а про окремі – була дуже обмежена інформація. Плюс ранні поезії закарпатського періоду і тексти, тематично пов'язані з нашими реаліями. Та в процесі визріла нова ідея, а цю зреалізовано завдяки старанням сина поета Тараса аж у 2021 р. з назвою «З днів шалених».

Тоді ж видавці вийшли на ширші обрії. Дмитро Кремінь запропонував об'ємний рукопис вибраного «Чекання волхвів», назву якого вже у 2012 р. змінено автором на «Мовчання волхвів».

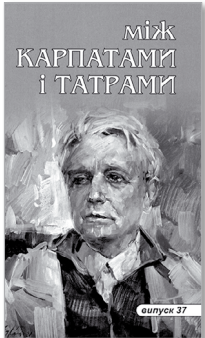




«Мовчання волхвів» готувалося до виходу у світ з нагоди 60-річчя поета як подарунок автору та поціновувачам поетичного слова.

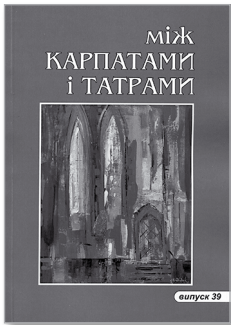
107. Меденці, Маргарита. Пташка дзеркальцю зраділа : вірші для дітей / М. Меденці ; іл. М. Басманової. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 100 с. : іл.

Нову книжку віршів для дітей поетеси склали два розділи. Перший – «Їжачок знайшов смичок» пропонує вірші для дошкільнят, хоча окремі з них зацікавлять і школярів. А другий розділ має назву «Пташка дзеркальцю зраділа». Стило, влучним художнім словом, яскравими метафорами авторка змальовує звички й кумедні пригоди свійських тварин, лісових звірів, птахів, мурашок. А привабливі ілюстрації художниці М. Басманової доповнюють і розкривають зміст надрукованого у збірці, тож сподобаються малятам і школярам.



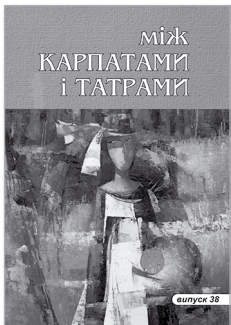
108. Між Карпатами і Татрами. – Вип. 37 : Поезія Василя Густі в словацькому перекладі В. Юричкової та вірші Любомира Олаха в українському перекладі Василя Густі / вступ. слово, упоряд. Т. Ліхтей. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 76 с. : іл. – Текст укр., словац. мовами.

Черговий випуск у серію «Між Карпатами і Татрами» презентує вибране з доробку відомого закарпатського поета В. Густі в словацькому перекладі В. Юричкової, а також вірші сучасного словацького митця Л. Олаха в українському перекладі В. Густі.



109. Між Карпатами і Татрами. – Вип. 38: Вибране малої прози «Сповідь на рушнику» (Sproved' na rušniku) Миколи Зимомрі в словацькому перекладі Михайла Романа / вступ. слово, упоряд. Т. Ліхтей ; слово від пер. М. Романа. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 48 с. – Текст укр., словац. мовами.

Випуск серії «Між Карпатами і Татрами» містить вибране малої прози «Сповідь на рушнику» відомого українського письменника і вченого Миколи Зимомрі у словацькому перекладі Михайла Романа.



110. Між Карпатами і Татрами. – Вип. 39 : «Сонячний годинник» Яна Парандовського в українсько-

му перекладі Олександри Козоріз / вступ. слово, упоряд. Т. Ліхтей ; слово від пер. О. Козоріз. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 114 с. – Текст укр., пол. мовами.

Видання містить дев'ять есеїв із автобіографічної повісті польського письменника Яна Парандовського (1895–1978) «Сонячний годинник» («Zegar stoneczny») в українському перекладі Олександри Козоріз.

111. Пекар, Олена Василівна. Симфонія життя : зб. поезій / О. В. Пекар ; вступ. ст. В. Густі ; есей О. Козоріз-Павлюк. – Ужгород : Патент, 2023. – 144 с.

Свою нову збірку поезій авторка вдало укомплектувала з віршів, написаних у минулі роки та у сьогодення. Вони, як меридіани душі, сповненні великої любові до отчої землі, до родини та України.

112. Пекар, Олена. Сонечко й лошатко : [вірші] / О. Пекар ; іл. К. Козловської. – Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2023. – 36 с. : іл.

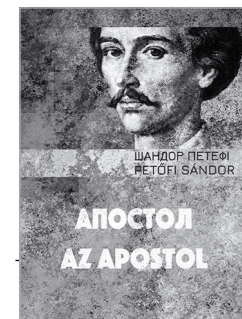
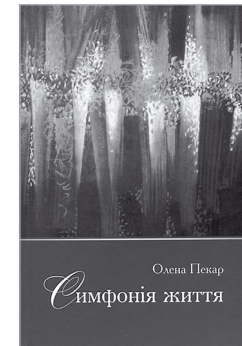
Нова збірка поезій для дітей поетеси відкриває дітям дивовижний світ краю, в якому вони живуть. Авторка розповідає про цікаві пригоди добрих і привітних звірят – хитрого їжачка, допитливої мишки, сумного песика, розумної ворони, дівчинки Оленки та інших героїв, які вчать маленьких читачів міркувати, бути добрими, спостережливими, чуйними й чесними. А захопливий сюжет про кицю Маркізу та яскраві ілюстрації неодмінно сподобаються всім малюкам.

Вірші О. Пекар вчать доброти, дружбі, повазі до старших, допомагають краще зрозуміти навколишній світ.

113. Пекар, Діана. Українське життя 2023 : [позія] / Д. Пекар. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 156 с.

Це вже 4-та збірка, яку видала Діана за останні два роки. У ній – поезія із глибоким змістом про важкий рік, який проживають українці. Війна стала поштовхом до написання громадянської лірики. Недитячі погляди на життя, глибокі та вдумливі, вражають читачів цієї збірки.

114. Петефі, Шандор = Petőfi, Sándor. Апостол : поема = *Az apostol* : elbeszélő költemény / пер. з угор., післяслово Ю. Шкробинця ; іл. В. Ска-



кандія. – Ужгород : Карпати = Ungvár : Kárpáti Kiadó, 2023. – 208 с. : іл. – Текст укр., угор. мовами.

Білінгвальне видання безсмертної поеми «Апостол» видатного угорського поета Ш. Петефі приурочене до 200-річчя від дня його народження.

Переклад поеми, яка вперше побачила світ українською 1968 р. саме в «Карпатах», здійснив знаний ужгородський майстер слова Юрій Шкробинець. Ілюстрації – народного художника України Василя Скакандія.

Завдяки цьому виданню поетична перлина Ш. Петефі сьогодні знову стає близькою не тільки для шанувальників угорської культури в Україні, але і потужною допомогою для тисяч наших співвітчизників – дорослих і школярів, яких прихистила у важкі воєнні дні Угорщина і які нині мають змогу долучитися до вивчення її історії та культури, будуючи тим самим мости братерства. Водночас угорський читач може поглибити свої знання з української.



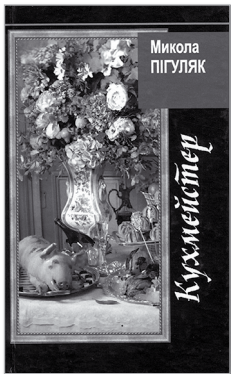
115. Петровці-Кук, М. М. Далечінь, поезія, лірика : поезія. Лірика / М. М. Петровці-Кук. – Ужгород : ФОР Сабов А. М., 2023. – 271 с.

У двадцять четверту книгу М. Петровці-Кука «Далечінь» увійшли як нові твори любовної і філософсько-громадянської лірики, так і мініатюри з попередніх книг.



116. Петровці-Кук, М. М. Пізні сходи : поезія, лірика / М. М. Петровці-Кук. – Ужгород : ФОР Сабов А. М., 2023. – 392 с.

До книжки увійшли в основному нові вірші філософсько-громадянської та любовної лірики і декілька мініатюр з попередніх книг.



117. Пігуляк, Микола Миколайович. Кухмейстер : пригодн. іст. роман-фентезі / М. М. Пігуляк. – Ужгород : Карпати, 2023. – 304 с. : іл.

В основі сюжету роману – авторська версія подій, які відбуваються у період з 1526 до 1750 р. у замку Шарошпоток, що неподалік м. Унгвар, нинішнього Ужгорода, на землях Угорського королівства та князівства Трансильванія. Для відтворення історичного фону того часу автор зображує реальні історичні локації, де й відбуваються події. Натомість головні герої роману є повністю вигадані, хоча мають своїх історичних прототипів

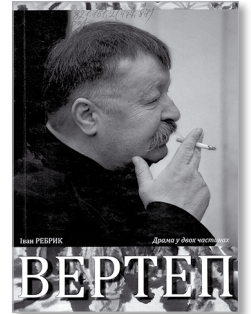
зі схожими іменами. Ступінь і характер участі в цих подіях відомих історичних постатей є художнім домислом. Будь-які співпадіння імен та доль героїв випадкові.

«Кухмейстер» – це не просто майстерно закручена авантюрна історична проза, уже успішно освоєна М. Пігуляком у попередніх книгах, а, поза всіма сумнівами, перший у сучасній вітчизняній белетристиці пригодницький кухарсько-кулінарний роман, що передає читачу-гурману вишуканий смак історії у прямому і переносному значенні.

118. Ребрик, Іван. Вертеп : драма у 2-х ч. : непербутній пам'яті великих поетів і добрих приятелів П. Скунця та Д. Кременя / І. Ребрик. – Ужгород : ФОР Ребрик А. І., 2023. – 96 с. : іл.

П'єса написана на документальній основі, – це спроба автора осягнути те, що діялося у житті Дмитра Кременя та його середовища (митців Грицька Чубая, Миколи Вінграновського, Тараса Мельника, Віктора Морозова, Петра Скунця, Миколи Матоли, Ференца Семана, Фелікса Кривіна та інших) в часи юності, й передати це мовою драматичного твору.

Видання буде цікаве режисерам, літературознавцям та всім шанувальникам творчості поета.



119. Різномет'я для розумової бесіди та гарного настрою / упоряд. Й. Ганич. – Ужгород, 2023. – 236 с. : іл.

У виданні упорядник подає цикл публіцистичних матеріалів націонал-патріотичного характеру, котрі гармонійно доповнюються роздумами-висловами непересічних, харизматичних особистостей та відповідними поетичними творами.

Інша частина збірника містить строкатий калейдоскоп цікавостей, який умовно можна об'єднати під гаслом «простодушню з хитромудрістю». Загалом збірник розрахований на читача, котрий здатен аналітично сприймати як минуле, так і сьогодення України, проявляючи справедливість, а також будучи не обділеним почуттям гумору.

У збірнику використані публікації з газет: «Новини Закарпаття», «Срібна земля», «РІО», «День»; журналів «Перець» (2010–2018), «Отцюзна» (2017–2018).



120. Сівач, Володимир Олександрович. Коти – партизани Херсона : казк. оповідання для мол. та



серед. шк. віку / В. О. Сівач ; худож. оформ. В. П. Куклишин. – Ужгород : ТІМРАНІ, 2023. – 40 с. : іл.

Цікава розповідь про незвичайні пригоди kota Найта та його друзів на Херсонщині під час звільнення від російських окупантів. Про мужність, сміливість, відвагу маленьких котиків, любов до рідного краю, про боротьбу за визволення рідної землі.

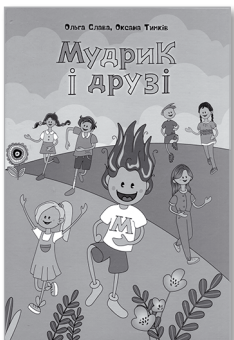


121. Скоблей, Антон. Святий гуманізм та «ні» війні : [поетія] / А. Скоблей. – Ужгород, 2023. – 32 с.

Збірка віршів присвячена темі гуманізму, доброти, милосердя, совісті та взагалі всіх споріднених з цим понять; понять дуже приємних і милих серцю; понять, яких, між іншим, так любить і цінує сам Господь Бог і його син Ісус Христос. Понять, які завжди будуть актуальними і святими. Понять, яким ціни нема.

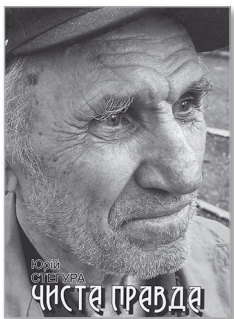
122. Слава, Ольга. Мудрик і друзі / О. Слава, Оксана Тимків ; іл. Л. Онацька. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 60 с. : іл.

Хлопчик Мудрик запрошує дітей до яскравого світу казок та надзвичайних пригод. Веселий та розумний Мудрик разом зі своїми друзями відправляється в чарівні країни, де знайомиться з правилами гарної поведінки, дізнається більше про світ комах та зазирає за лаштунки лялькового театру. І скрізь, де б не мандрували книжкові герої, на них чекають нові друзі, чудові відкриття та веселі пригоди.



123. Стегура, Юрій Михайлович. Чиста правда : оповідання. – Вид. друге, допов. – Ужгород : ФОР РЕБРИК А. І., 2023. – 240.

Щирі й пронизані ліризмом оповіді автора про найрізноманітніші житейські ситуації не можуть не захоплювати читацьку увагу, ведуть у чарівний світ дитинства, емоційно-чуттєві юнацькі придибеньки, серйозні службові будні, а загалом – створюють відчуття свята життя. Секрет надто простий: автор любить цей світ і дивиться на нього не оком стороннього, а ніби зсередини, ніби розгортає перед нами полотна життєтворення, ніби питає: ви бачите, як усе прекрасно й гармонійно? У речах буденних, простих і звичних він уміє розгледіти глибинну суть земного їх призначення. І ти сам починаєш дивитися на світ довкола, придивлятися пильніше,



хочеш і собі побачити щось таке, на що раніше не звертав уваги й не підозрював, що воно може наповнити, збагатити і твою внутрішню суть, напоїти душу живою водою, котра, виявляється, є не лише у дитячій казці. А, отже, це засвідчує художню майстерність оповідача, загалом скромного й не претензійного, з ледь вловимою лукавинкою в усміхнених очах, за якою можна розгледіти старанно приховані від стороннього ока житейський досвід і життєву мудрість. Зрештою, хай у цьому переконається й читач.

124. Т. М. [Мороляк, Тетяна]. Аорта : інтим. лірика / Т. М. [Т. Мороляк]. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 112 с. : іл.

Ця книга, без сумніву, стане для читача життєдайною артерією. З кожним віршем вона несе шалену енергію з глибин душі Т. Мороляк. Ця енергія відгукнеться у ваших серцях хвилями спогадів, наповнить їх загишком теплоти та любові, мотивує жити та кохати.

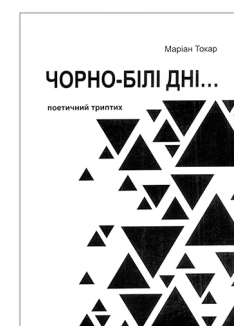
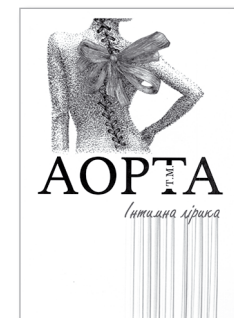
125. Т. М. [Мороляк, Тетяна]. Зсередини : інтим. лірика | Т. М. [Т. Мороляк]. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 100 с. : іл.

У збірці автор висловлює емоційні судження про самореалізацію та самоідентифікацію особистості, висвітлює тонкі моральні аспекти соціально-побутових відносин, а саме у стосунках батьків та дітей, у подружніх вузах та взаєминах поміж друзями.

126. Токар, Маріан. Чорно-білі дні... : поет. триптих / М. Токар ; Студія «Вільний соціум». Ужгород : РІК-У, 2023. – 200 с.

Поетична збірка вибраних поетичних творів увібрала віршовані роздуми-переживання у трьох символічних світах-вимірах автора – духовному («І. Молитва...»), державницькому («ІІ. Україна...»), особистісному («ІІІ. Я...»). Ці частини-простори й склали дебютний поетичний триптих М. Токаря, візуалізували його власне світобачення, погляд на життя у римованих рядках із вкрапленнями елементів історіософії.

У змісті першої одноосібної збірки віршів переплітаються проблеми людського існування у сучасному світі, пошуку істини, боротьби добра і зла тощо. Чільне місце займають і патріотичні мотиви, історичні паралелі, емоції від сучасної російсько-української війни...





127. **У війни не дитяче обличчя** : роботи переможців обл. конкурсу літ. творів, творів образотвор. мистецтва та фоторобіт на тему «Захисники України: історія та сьогодення» / Закарпат. обл. військ. адмін., Департамент освіти і науки, молоді та спорту Закарпат. облдержадмін./обл. військ. адмін. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 48 с.

До цієї збірки увійшли кращі роботи переможців обласного конкурсу літературних творів, творів образотворчого мистецтва та фоторобіт на тему «Захисники України: історія та сьогодення» 2022 року.

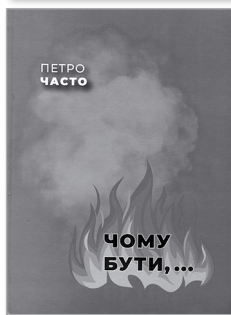
У презентованих авторських роботах учнів порушено питання війни, яку складно досягнути, зрозуміти й усвідомити.

Уявлення про сприйняття учнями віддзеркалено в малюнках, літературних творах, які вражають своїм емоційним, але далеко не дитячим ставленням до розуміння сутності поняття «війна», яка вносить кардинальні зміни на рівні держави, родини, людей, які стали на захист своєї Батьківщини боронити життя кожного українця, свою землю, мову, культуру, цінності, доводячи світу свою незламність.



128. **Хвуст-Третинник, Ольга. 24.02.** : [поезія] / О. Хвуст-Третинник. – Ужгород, 2023. – 44 с.

Авторка співпереживає з тими людьми, які майже рік живуть під постійними бомбардуваннями, кожною частинкою своєї душі хвилюється за всіх українців. Війна одночасно і розділила нас, і об'єднала. Вона впевнена, з кожним днем ми все ближче до перемоги. Ми, українці – сильні і вільні люди. Ми боремося за свою свободу. Україна – соборна держава. Ми кожного дня ціною крові найкращих наших захисників, доводимо всьому світу, що маємо право на вільне та незалежне життя у своєму рідному краї.



129. **Часто, Петро. Чому бути...** : (у давн. жанрі богошукацтва) / П. Часто. – Ужгород : ТІМРАНІ, 2023. – 296 с.

Відавайся, дорогий читачу, разом з автором на ту мандрівку, у якій не втрапиш нічого зі свого похідного наплечника, а може, навіть щось знайдеш і покладеш до нього – на мандрівку за сторінками особливих книжок, що допомагають нам визволитися від ілюзій з

приводу «світлого майбутнього», але водночас не відбирають великої, найбільшої надії.

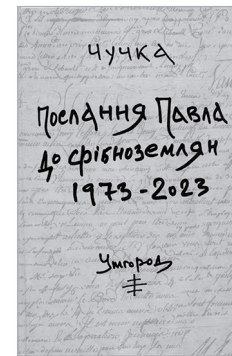
130. **Чернілевський, Ілля. Я птах між тенет** : поезії / І. Чернілевський ; вступ. слово С. Тримбача ; худож. А. Філей. – Ужгород : Вид-во Валерія Падяка, 2023. – 128 с. : іл., фот.

Він хотів миру, хотів жити, кохати, творити, та вогонь не лишив йому вибору, і довелося обрати війну... Війну за Незалежність та Свободу своєї України. А міг би відсидітися у тилу. Міг би написати ще багато нових пісень, здобути широке визнання шанувальників поезії та славу відомого українського поета... Війна перекреслила усе. Він таким і залишиться у пам'яті сучасників та нащадків – тридцятилітнім Ратоборцем України.



131. **Чучка, Павло. Послання Павла до срібноземлян 1973–2023** / П. Чучка. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 264 с. : іл.

До видання увійшли сатиричні поезії, фейлетони, гумористичні мініатюри ужгородського автора П. Чучки, написані у 1973–2023 роках. Половина текстів написана діалектом (говіркою околиць Ужгорода).



Зміст і форма книжки дозволяють кваліфікувати її як місцеву енциклопедію ментальності краян кінця другого тисячоліття н. е.

132. **Шип, Юрій Васильович. П'ять презентів. Вибране** : гумор, пісні, поезія, сатира, байки / Ю. В. Шип. – Ужгород : Патент, 2023. – 56 с. : іл.

Збірку становлять п'ять вибраних літературних різновидів (поезія, гумор, сатира, байки, пісні) Ю. Шипа з його 47 книжок (виданих у 1984–2022 рр.), високо поцінованих науковцями, літературознавцями та читачами. Видання доповнене й новими творами автора.



133. **Шип, Юрій Васильович. Як Івасик чемним став** : поет. феєр. оповідки дітям дошк. та мол. шк. віку / Ю. В. Шип ; худож. М. Орос. – Ужгород : Патент, 2023. – 56 с. : іл.

Книжечка є доповненим виданням поетичної феєричної оповідки «Як Юрасик чесним став» письменника Ю. Шипа.



Живописні ілюстрації видання оновлені Михайлом Кочакем з Неліпина в художній редакції Владислава Ганзела.

У ньому розповідається про неприємні та приємні пригоди, котрі спіткали спочатку Юрасика, а потім Івасика, що наслідував його поведінку: як вони з бешкетників стали гарними хлопчиками.

Що з ними трапилося та що було потім, читач довідається із цієї книжечки.

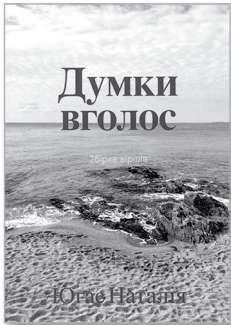
134. Штеля, Анатолій. Утішені Духом Святим : [поезії] / А. Штеля. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 72 с.

Діяння Апостолів – це особлива книга у Новому Заповіті. Вона не схожа на жодну з інших книг Нового Завіту. Адже саме вона оповідає про реальні історичні події, які відбулися після подій, описаних у Євангеліях у викладенні чотирьох апостолів. Вона є продовженням оповідей чотирьох євангелістів. Саме вона дає нам змогу краще зрозуміти більшість послань апостола Павла. «Та Я правду кажу вам: Ліпше для вас, щоб пішов Я, бо як Я не піду, Утішитель не прийде до вас. А коли Я піду, то пошлю вам Його. (Ів:16.7) Тому і названо цю римовану версію Діянь Апостолів – «Утішені Духом Святим».



135. Югас, Наталія. Думки вголос : [вірші] / Н. Югас. – Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2023. – 30 с.

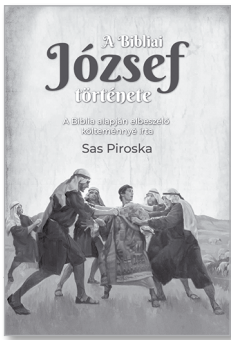
У своїй першій збірці Н. Югас ділиться із широким колом людей своїми найпоетаємнішими почуттями і думками, відкриває свій внутрішній світ, свої переживання, радість і сум.



136. Sas, Piroska = Шош, Пірошка. A Bibliai József története : a Biblia alapján elbeszélő költeménnyé írta = **Історія біблійного Йосипа / P. Sas = П. Шош. – Ungvár : RIK-U = [Ужгород : RIK-U], 2023. – 44 о. : il. – Текст угор. мовою.**

Неймовірна історія біблійного Йосипа, сина Якова від улюбленої жінки Рахілі, який був проданий братами за 20 срібняків до Єгипту, принижений, але зрештою прославився в чужій країні й великодушно пробачив своїм братам, виявивши до них неабияку доброту.

Неперевершений приклад того, як не втратити віру, бути вірним Богу і Його обітницям, не опускати рук, коли здається, що виходу вже нема.



137. Sas, Piroska = Шош, Пірошка., Шош. Kárpátaljai szerelem = Закарпатська любов : [роман] / P. Sas = П. Шош. – Ungvár : RIK-U = [Ужгород : RIK-U], 2023. – 162 о. – Текст угор. мовою.

Автобіографічний роман закарпатської письменниці Пірошки Шош. Це зворушлива історія про кохання, сім'ю і про дружбу на чарівному Закарпатті.



138. Pochanic, Jan = Поханіч, Ян. Druháci vo veršoch = Другокласники у віршах : [для дітей мол. шк. віку] / J. Pochanic = Я. Поханіч ; preklad S. Suřušev = пер. С. Ціпішев. – [Užhorod : RIK-U], 2023. – 116 s. : il. – Текст слов., укр. мовами.

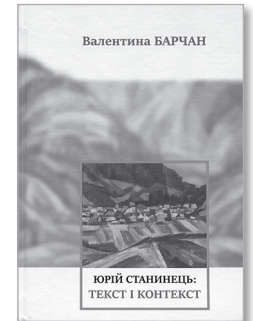
Веселі та навчальні вірші Я. Поханіча проілюстровані творчими роботами учнів-другокласників.

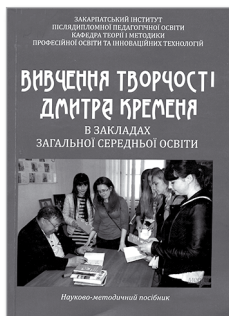


Літературознавство

139. Барчан, Валентина Володимирівна. Юрій Станинець: текст і контекст / В. В. Барчан. – 2-е вид., виправл. і доповн. – Ужгород : RIK-U, 2023. – 192 с.

Книга присвячена аналізу творчості Ю. Станинця, одного з плеяди митців національно-культурного відродження Закарпаття 20-40-х років ХХ століття. Її зміст склали опубліковані раніше дослідження авторки. Розглянуто питання літературознавчої рецепції художнього доробку митця, формування та становлення його світоглядних засад. В аналізі прози письменника обрано аспекти, які раніше не були предметом окремих студій критиків та літературознавців. Дослідниця зосередилася на поетиці психологічних новел «Загублені діти», «Бабина осінь», з'ясувала питання фольклорних джерел, функцій народної словесності у творенні портрету горян у романі «Сусіди», простежила вплив письменницького досвіду В. Стефаніка на формування ідейно-художніх орієнтирів Ю. Станинця. У компаративних студіях проза закарпатоукраїнського митця представлена в контексті авторів західноєвропейських літератур, зокрема польської – Владислава Реймонта, французької – Гастона Шеро, а також сучасного українського письменника Словаччини Івана Ядканіна.





140. Вивчення творчості Дмитра Кременя в закладах загальної середньої освіти : наук.-метод. посіб. / Закарпат. ін-т післядиплом. пед. освіти, Каф. теорії і методики проф. освіти та інновац. технологій. – Ужгород : ФОП Ребрик А. І., 2023. – 168 с.

2023 р. Постановою Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022–2023 роках» від 17 груд. 2021 р. № 1982-IX оголошено роком Дмитра Кременя. На допому вчителю науковці ЗППО уклали електронний посібник «Вивчення творчості Дмитра Кременя в закладах загальної середньої освіти», де подали тематичні розробки уроків і позакласних заходів, проведених учителями області. Пропоновані матеріали покликані передати сутність творчого світу письменника, який став одним із найяскравіших і найпотужніших репрезентантів закарпатської й української культури.

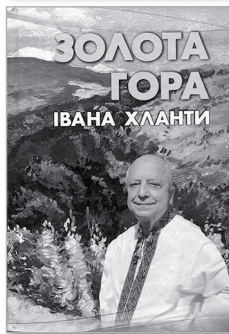
Посібник створений для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, методичних служб, батьків, а також усіх зацікавлених осіб.



141. Епістолярій Юрія Балеги. Кн. 2. / упоряд., передм. Н. Ференц. – Ужгород : ФОП Ребрик А. І., 2023. – 116 с. : іл.

Пропоноване видання – друга книга епістолярію Ю. Балеги. Перша побачила світ у 2018 році. У ній об'ємно прочитується творча лабораторія вченого, митця, людини через листування з батьком Іваном, письменниками Сергієм Баруздіном, Василем Гребою, Лукєю Дем'яном і багатьма іншими.

Дбайливо і професійно відібраний та упорядкований Надією Ференц епістолярій – джерело вивчення світу людини і письменника, він розкриває здебільша неафішовані за життя грані неповторної творчої особистості Ю. Балеги.



142. Золота гора Івана Хланти : ст., розвідки, інтерв'ю, рец., відгуки / упоряд., підгот. текстів, прим. Л. Сливканич, В. Хланти ; вступ. ст. М. Дмитренка. – Ужгород : Патент, 2023. – 850 с. : іл.

У книзі подано статті, розвідки, інтерв'ю, рецензії, відгуки, ілюстративний матеріал про наукову, педагогічну і громадську діяльність фольклориста, літерату-

рознавця, бібліографа, мистецтвознавця І. Хланти, які майже всі були опубліковані у періодичних виданнях.

Стане в пригоді науковцям, учителям, учням, студентам, бібліотечним працівникам та широкому колу читачів.

143. Олександр Духнович – письменник, педагог, священник, діяч культури та освіти (1803–1865) : матеріали симпозиуму, присвяч. 220-й річниці від дня народж. О. Духновича (22 квіт. 2023 р., м. Ужгород) / Центр культур нац. меншин Закарпаття, Наук.-дослід. ін-т політ. регіоналістики УжНУ, Наук.-дослід. центр іст.-реліг. студій «Логос» УжНУ [та ін.] ; під заг. наук. ред. М. Токаря ; відп. за вип. Ю. Герцог. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 320 с.

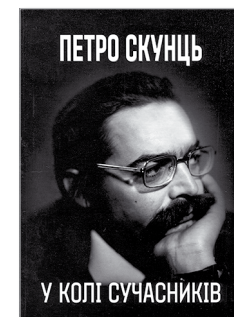
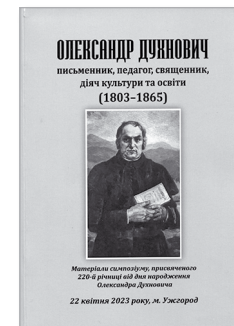
Вшанування у 2023 р. на державному рівні пам'ятних дат і ювілеїв видатних особистостей, серед яких і урочисте відзначення 220-х роковин від дня народження Олександра Духновича – письменника, педагога, священника, діяча культури і освіти, проводиться згідно з Постановою Верховної Ради України від 17 грудня 2021 р. №1982-IX.

До збірника увійшли статті та повідомлення, присвячені цій події.

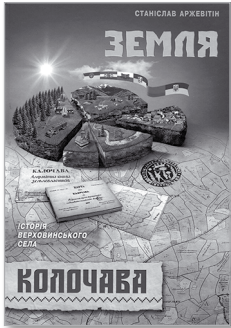
144. Петро Скунць у колі сучасників : зб. спогадів, ст., бібліогр. джерел : до 80-річчя від дня народж. письменника / Упр. у справах культури, молоді та спорту Ужгород. міськради, КЗ «Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Федора Потушняка» Закарпат. облради ; уклад. : М. Б. Бадида, О. Д. Гаврош, І. В. Когутич-Гаврош ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 472 с. : іл.

Збірник матеріалів. підготований до 80-річчя від дня народження відомого поета, публіциста, громадсько-політичного діяча П. М. Скунця (1942–2007), – спроба зафіксувати постать письменника у контексті доби, в якій він жив і творив. Книжка свідчить, що в особі П. Скунця українська література має не тільки самобутнього поета, але й яскравого публіциста. А живі враження, спомини сучасників спільно творять виразний портрет цієї вже хрестоматійної постаті.

Видання розраховане на широкий загал, передусім – літературознавців, краєзнавців, викладачів, студентів, бібліотечних працівників.



Краєзнавство. Міста і села краю

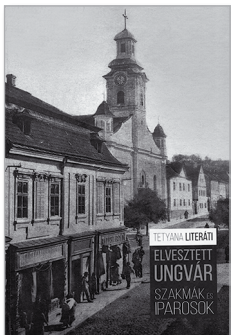


145. **Аржевітін, Станіслав. Земля** : [історія верховин. села Колочава]. Кн. 4 / С. Аржевітін ; упоряд. : Т. Остапишин, А. Сюгай. – К. : 7БЦ, 2023. – 640 с. : іл. – (Історія верховинського села Колочава, проект у 10-ти тт.).

«Земля. Історія верховинського села Колочава» – восьма за рахунком книга з історії верховинського села Колочава та частково закарпатського краю.

В основу книги покладені дослідження архівних матеріалів з історії заселення земель сучасної Міжгірщини та земельних відносин у різні періоди, починаючи із сивої давнини і дотепер. Земельно-адміністративні реформи часів австро-угорського періоду, угорського та чехословацького панування у краї, радянського часу та українського сьогодення. Перипетії складних земельних відносин між власниками колочавської землі за майже 300 останніх років. Зміни архітектурного обличчя Колочави впродовж останніх 100 років. Непроста доля не лише колочавців, а й усіх верховинців, підтверджена статистичними даними про міграцію односельчан під впливом історичних подій.

Книга має електронні додатки із першоджерелами, в які увійшла 61 тисяча 500 фотознімків із державного архіву загальним обсягом 120 ГБ.



146. **Literáti, Tetyana = Літераті, Тетяна. Elvesztett Ungvár: szakmák és iparosok** : helytörténeti karcolatok = **Втрачений Ужгород: професії та підприємства** : іст.-краєзн. нариси / Т. Literáti = Т. Літераті ; ford. V. Makusina Rehó = пер. В. Макушина Реґо. – Ungvár : RIK-U Kft. = Ужгород : РІК-У, 2023. – 416 о. : іл. – Книга-перекрутка. – Текст угор. та укр. мовами.

«Втрачений Ужгород. Професії та підприємства» – третя книжка краєзнавчого проекту ужгородської журналістки Т. Літераті. Цього разу авторка запрошує усіх, хто цікавиться історією обласного центру Закарпаття, ознайомитися з роботою відомих місцевих підприємств

і цікавими професіями, розповсюдженими тут у першій половині ХХ століття.

Видання буде цікавим широкому колу читачів, не-одмінно допоможе ужгородцям краще пізнати своє місто, а туристам – зануритися в його історію.

147. **Моняк, Іван. Село під зоряним шатром** : історія Княгинян. метеорита. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 144 с. : фот.

Ця книжка про Верховинський край, у красу якого закохується кожен мандрівник, що хоч раз тут побував. Як часто, дивлячись на безкрайне нічне небо, ми підсвідомо шукаємо хоча б одну, хоча б найменшу падаючу зірку. Сподіваємося, що саме вона допоможе нам у здійсненні заповітної мрії.

Саме це сталося у селі Княгиня, що на Великоберезнянщині, 9 червня 1866 року.

Видання розраховане на масового читача та численних мандрівників, які відвідують наш край.



148. **Фенцик, М. І. Школа дитинства, юності та зрілості** / М. І. Фенцик ; уклад. : О. М. Фенцик, В. В. Фенцик ; вірші В. В. Фенцик. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 136 с. : фот.

Книга знайомить читача з історією колишнього села Підгоряни, а пізніше мікрорайону під такою ж назвою. Також у ній представлено архівний та пошуковий матеріал про розвиток освіти у Підгорянах.

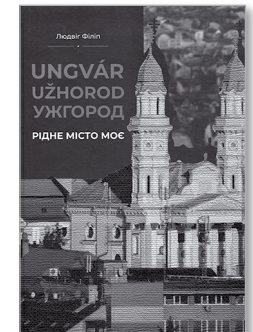
Рекомендована для тих, хто хоче краще пізнати історію освіти Закарпаття та історію, звичаї, традиції мікрорайону Підгоряни.

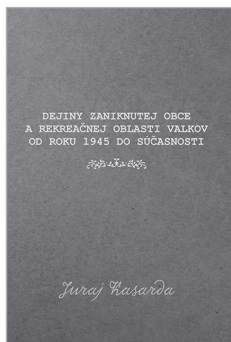


149. **Філіп, Людвіг. Ungvár-Uzhorod-Ужгород. Рідне місто моє** / Л. Філіп. – 2-ге вид. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 404 с. : іл.

Книжка охоплює широкий спектр історії Ужгорода з найдавніших часів до наших днів. Досліджено за архівними матеріалами та історичними даними конфесійний та сакральний Ужгород та його околиці в культових спорудах, навчально-виховних закладах та персоналіях.

Видання буде цікаве для читача широкого загалу, спеціалістів різних напрямів досліджень, духовенства та тих, хто хоче знати історію Ужгорода.



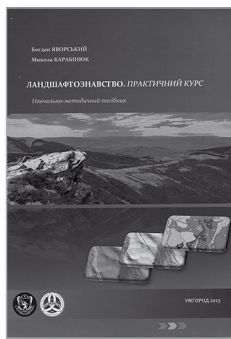


150. **Kasarda, Juraj = Касарда, Юрай. Dejiny zaniknutej ovse a rekreasnej oblasti Valkov od roku 1945 do súčasnosti = Історія зниклого села та рекреаційної зони Валков від 1945 року до сьогодення / J. Kasarda = Ю. Касарда. – Uzhorod : RIK-U, 2023. – 280 с. : іл. – Текст слова. мовою.**

У книжці висвітлено вплив вищих державних рішень на життя маленького села Валков, що на північному сході Словаччини, та його жителів, послідовність економічного відновлення села після Другої світової війни, а також зафіксовано атмосферу, яка панувала в селі у той період. У ній також йдеться про найгостріші проблеми того часу, які турбували жителів Валкова (спроби регулювати річку Ондава, розвиток сільського господарства, подолання наслідків ліквідації Греко-католицької церкви тощо). Однією з найцінніших частин роботи є історія життя греко-католицького священника Міхала Дюрішина, який у 1950-х рр. був звинувачений в антидержавній діяльності та провів кілька місяців свого життя у в'язниці через приналежність і лояльність до Греко-католицької церкви. Крім того, у виданні йдеться про зникнення самого села у зв'язку з будівництвом греблі гідроелектростанції та простежується історія рекреаційної зони, яка була створена на цьому місці.

Видання розраховане на відвідувачів рекреаційної зони, уродженців зниклого села та всіх людей, які цікавляться регіональною історією.

Загальна географія



151. **Яворський, Богдан Ігорович. Ландшафтознавство. Практичний курс : навч.-метод. посіб. / Б. І. Яворський, Микола Миколайович Карабінюк ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Каф. геоекології і фіз. географії, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Геогр. ф-т, Каф. фіз. географії та раціон. природокористування. – Л. ; Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. – 104 с.**

У посібнику вміщено завдання та методичні рекомендації щодо виконання практичних та семінарських занять із курсу «Ландшафтознавство», який читають студентам стаціонарної і заочної форм навчання на гео-

графічних факультетах Львівського національного університету ім. Івана Франка й Ужгородського національного університету. Виконання студентами навчальної програми, передбаченої даним практикумом, є необхідною вимогою для проходження ландшафтознавчого розділу польової навчальної практики. Для укладання навчальних матеріалів використано результати польових досліджень авторів та досвід проведення польових практик на базі Чорногірського географічного станіонару й у басейні річки Лазещина.

Видання може бути корисним студентам, аспірантам, викладачам географічних спеціальностей, а також науковцям і краєзнавцям, які працюють у цих околицях.

Біографічні дослідження

152. **Августин Волошин: найбільший муж наших новіших часів / Стипенд. фонд проф. Василя Янішевського при Укр.-Канад. Дослідчо-Документ. Центрі ; ГО Істор. клуб «Красне Поле» ; упоряд. А. Ребрик ; підгот. текстів та фотоматеріалів І. Ребрик ; передм. Н. Ребрик. –Ужгород : ФОП Ребрик А. І., 2023. – 416 с. : іл.**

Видання містить дві окремі поважні публікації авторів, що були у тісному контакті з А. Волошином упродовж багатьох років: Володимира Бірчака «Августин Волошин, його життя і діяльність. З нагоди 50-літніх уродин і 25-літньої праці» (1924) та Августина Штефана «Августин Волошин. Президент Карпатської України» (1977), до речі в Україні до сьогодні не перевидавалися.

Також великий пласт оригінальних документів – вітань з нагоди ювілеїв о. Монас. Августина Волошина (з цифрового архіву видавництва «Гражда»). Йдеться загалом про сотні привітань (листи, листівки, телеграми) та привітань у періодичних виданнях (вибірки газетних і журнальних публікацій, окремі тематичні номери часописів) з нагоди 50-ти, 60-ти, 70-ти та 100-річчя ювілянта (1924, 1934, 1944, 1994). У виданні подано перелік публікованих документів з посторінковою прив'язкою.

Окремим розділом подаються матеріали з освячення символічної могили о. А. Волошина та могили його дружини Ірини Волошин-Петрик в Ужгородському скансені й пропам'ятної Академії з нагоди 72-х роковин з дня



трагічної смерті о. Монс. д-ра А. Волошина, що відбулася в стінах Ужгородської греко-католицької богословської академії ім. Теодора Ромжі 19 липня 2017 року.

Історична наука. Історіографія



153. **Levéltári útmutató a kárpátaljai magyar települések térképeinek kutatásához (1787–1944)** : Kárpátaljai Területi Állami Levéltár, Kataszteri térképek kárpátaljai levéltára (gyűjtemény), (Fond 125, opisz 1-8., 1787–1944) = **Архівний довідник для дослідження карт угорських поселень Закарпаття (1787–1944 рр.)** : Держ. архів Закарпат. обл., Закарпат. архів кадастр. карт (колекція), (Фонд 125, опис 1-8, 1787–1944) / публ., ред., пер. архів. матеріалів на угор. та фотографування, відбір карт і док. : Ю. Чотарі = közreadja, szerkesztette és magyarra fordította : Gy. Csatóry. – Beregszász : II. RF KMF = Берегове : ЗУІ ім. Ференца Ракоці II ; Ungvár : RIK-U = Ужгород : РІК-У, 2023. – 136 о. – Текст угор. мовою.

У виданні подано архівні матеріали (описи) Державного архіву Закарпатської області, які стосуються колекції карт угорських населених пунктів Закарпаття, перекладені угорською мовою. Цю колекцію намальованих від руки і друкованих карт, яка зберігається в архіві з часів Австро-Угорської Монархії (1867–1918), Чехословаччини (1919–1938) та Угорського Королівства (1938–1944), було створено працівниками архіву ще в радянську епоху. Переважна більшість карт є кадастровими. Водночас тут містяться карти з XVIII ст. та карти міждержавних демаркаційних ліній між Угорським Королівством та Чехословаччиною тощо.

Опис архівних документів стане у нагоді фахівцям, які досліджують історію міст і сіл, родинну генеалогію.

Історія

154. **Історичний часопис з богемістики і словакістики.** – Вип. 9 : Словаки, чехи й українці в контексті історії та культури / М-во освіти і науки України ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т» ;

Центр іст. студій з богемістики і словакістики ; Коміс. істориків України і Словаччини ; редкол. : І. М. Ліхтей (відп. ред.), Г. В. Боряк, С. В. Віднянський [та ін.] ; упоряд. І. М. Ліхтей. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 104 с. – Тит. арк. паралел. чес., словац. мовами.

Дев'ятий випуск часопису продовжує розвивати тему українсько-чесько-словацьких взаємин у суспільно-культурному дискурсі. Основну увагу в цьому випуску зацентровано на дослідженні чеської ренесансної музики, а також на вивченні актуальних проблем історії та культури Словаччини й України ХХ – перших десятиліть ХХІ століття.

Для науковців, учителів, студентів, усіх, хто цікавиться світовою історичною спадщиною.

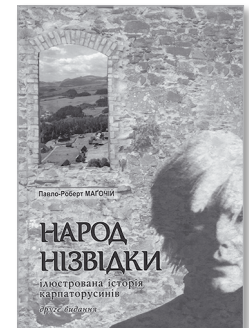
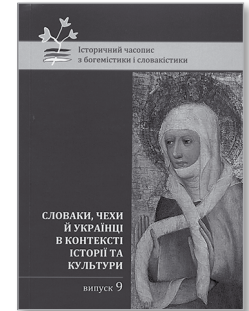
155. **Ліхтей, Ігор Михайлович. Держава франків / І. Ліхтей.** – Ужгород : РІК-У, 2023. – 64 с.

Навчальний посібник з нормативної дисципліни «Історія та культура західноєвропейського Середньовіччя» для здобувачів вищої освіти галузі знань: 01 «Освіта / Педагогіка», освітнього ступеня «бакалавр», спеціальності: 014 «Середня освіта», предметної спеціальності: 014.03 «Середня освіта (Історія)», освітньої програми: «Історія» містить матеріали до лекції та практичних занять.

156. **Магочій, Павло-Роберт. Народ нізвідки** : ілюстр. історія карпаторусинів / П.-Р. Магочій ; пер. з англ. С. Біленького, Н. Кушко ; сюжет, комент. до іл. В. Падяка. – Вид. друге, допов. – Ужгород : Вид-во Валерія Падяка, 2023. – 120 с. : іл. + карти.

На читача чекає захоплююча подорож крізь століття історії карпатських русинів – історії, насиченої драматичними подіями, маловідомими фактами, вражаючими відкриттями. Ця книга – про народ, який із давніх давен обрав колискою свого існування на Землі божественої краси Карпати та на своєму шляху в сучасний світ витримав чимало випробувань долі, подекуди жорстоких та трагічних, але й сьогодні зберігає вірність заповітам пращурів.

157. **Україна – Європейський Союз: формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті російсько-української вій-**



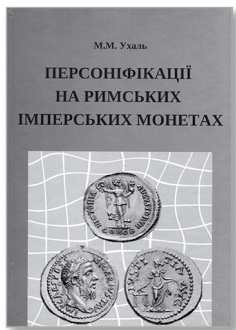
ни, гарантій безпеки та реінтеграції тимчасово окупованих територій : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 20 жовт. 2023 р.) / Департамент освіти і науки, молоді та спорту Закарпат. обл. військ. адмін., Ужгород. нац. ун-т, Ф-т суспіл. наук [та ін.] ; редкол. : Ю. Остапець, М. Марусинець, М. Палінчак [та ін.]. – Ужгород : РІК-У, 2023. – 338 с.

До збірника наукових праць увійшли доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним питанням розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті російсько-української війни, гарантій безпеки та реінтеграції тимчасово окупованих територій. Вітчизняні та зарубіжні науковці висвітлюють причини, хід і наслідки російсько-української війни; аналізують проблематику зміни геополітичного статусу України, міжнародних відносин, дипломатичну, військову та фінансову допомогу нашої державі, інформаційно-сміслові наративи в контексті протистояння з ворогом: розглядають публічно-управлінські відносини та особливості взаємодії влади і суспільства у воєнний та поствоєнний період, розкривають зміст етнополітичної безпеки та стабільності у країнах Центральної Європи; окреслюють комплекс питань життєдіяльності українського соціуму в умовах воєнного стану (волонтерство, біженці і внутрішня міграція, освіта, наука, культура та релігія як фактори формування і збереження національної ідентичності тощо).

Видання розраховане на науковців, аспірантів, студентів, державних службовців і широкий читацький загал.

158. Ухаль, М. М. Персоніфікації на римських імперських монетах / М. М. Ухаль ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Каф. приклад. лінгвістики. – Ужгород : [Вид-во УжНУ «Говерла»], 2023. – 212 с.

Монографія знайомить читача з історією виникнення та розвитком монетної справи в рабовласницькому суспільстві Давнього Риму та в період існування Римській імперії. Вона цікава не тільки в епіграфічному плані, але й дає матеріал для вивчення значної кількості абревіатур у латинській мові. В книзі вперше зібраний та узагальнений значний по об'єму нумізматичний матеріал із світових зібрань, розсіяних по різних зарубіжних джерелах.



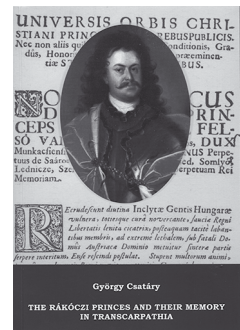
Монети – це особливий погляд на минулі культури. Персоніфікації на реверсах римських монет мають різноманітний дизайн і є символом імперії та величчя Риму. Вони є бажаним предметом колекціонування для істориків і нумізматів. Проілюстрована в даній книзі добірка давньоримських монет – це чудова можливість оволодіти та зберегти частинку історії Європи. Монети вивчалися із малодоступних нумізматичних видань, нових аукціонних каталогів різних зарубіжних фірм.

Для істориків, археологів, музейних працівників, нумізматів, викладачів і студентів історичних, філологічних, мистецьких факультетів.

159. Csatóry, György = Чотарі, Юрій. The Rákóczi Princes and their memory in Transcarpathia : monograph = **Трансільванські князі роду Ракоці та пам'ять про них на Закарпатті** : монографія / Gy. Csatóry = Ю. Чотарі. – Berehove : Transcarpathian Hungarian College = Uzhhorod : RIK-U, 2023. – 180 p. – Текст англ. мовою.

У монографії змальовано життя і діяльність представників князівської родини Ракоці, їх визвольну боротьбу та пов'язані з ними визначні місця Закарпаття. Історичні події епохи роду Ракоці описано з дотриманням наукової об'єктивності та достовірності. Також охарактеризовано ті пам'ятні місця, які населення краю створило для вшанування представників роду Ракоці та подій, пов'язаних із ними.

Видання стане в нагоді шанувальникам історії нашого регіону.



160. **Бібліотеки Закарпаття в дзеркалі статистики. Рік – 2022** [Табл.] / КЗ «Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Федора Потошняка» Закарпат. облради ; Наук.-метод. від. ; уклад. О. І. Січ ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород, 2023. – 23 с.

161. **Василь Поп – фундатор закарпатського літературознавства** : метод.-бібліогр. матеріали до 90-річчя від дня народж. канд. філол. наук. критика (1933–2008) / КЗ «Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Ф. Потошняка» Закарпат. облради ; Наук.-метод. від. ; матеріали підгот. : І. В. Когутич-Гаврош, О. В. Шмайда ; передм. О. С. Ігнатович ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород, 2023. – 48 с. : фот.

162. **Закарпаття на сторінках преси** : бібліогр. покажч. за ... 2023 рік / КЗ «Закарпат. обл. універс. наук. б-ка ім. Федора Потошняка» Закарпат. облради, Від. краєзнавства ; уклад. Л. О. Падяк ; ред. О. В. Довжанин ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород, 2023. I кв. – 32 с. ;

II кв. – 54 с. ;

163. III кв. – 64 с. ;

164. IV кв. – 100 с.

165. **Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Історія.** – Вип. 2 (49) / М-во освіти і науки України ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Ф-т історії та міжнар. відносин ; голов. ред. : Ю. Данилець. – Ужгород, 2023. – 134 с. : іл.– Тит. арк. паралел. англ. мовою.

166-167. **Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Математика і інформатика / М-во освіти і науки України ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т» ; редкол. : М. М. Маляр [та ін.].** – Ужгород, 2023.– Тит. арк. паралел. англ. мовою.

Т. 42, № 1. – 232 с. ;

Т. 43, № 2. – 168 с.

168-169. **Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Фізика / М-во освіти і науки України ; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т» ; редкол. : В. М. Різак [та ін.].** – Ужгород, 2023. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

Вип. 53.– 66 с. ;

Вип. 54. – 106 с.

170. **Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія.** – Вип. 1 (49) : На пошану Олекси Мишанича, члена-кореспондента НАН України, доктора філологічних наук, професора : (до 90-річчя з дня народж.) / М-во освіти і науки України ; Ужгород. нац. ун-т ; редкол. : М. Намачі [та ін.]. – Ужгород, 2023. – 274 с. : іл.– Тит. арк. паралел. англ. мовою.

171. **Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Хімія.** – Вип. 2 (50) : зб. наук. праць / М-во освіти і науки України ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т» ; редкол. : І. Є. Барчій [та ін.]. – Ужгород, 2023. – 90 с. : іл.– Тит. арк. паралел. англ. мовою.

ЛІТЕРАТУРА З КАРПАТОЗНАВСТВА та КНИГИ ЗАКАРПАТСЬКИХ АВТОРІВ, НАДРУКОВАНІ ЗА МЕЖАМИ ОБЛАСТІ



172. Біляк, Степан Томович. Лікарня. Голгофа справедливості : спогади / С. Т. Біляк. – Л. : СПОЛОМ, 2023. – 296 с. : іл.

Степан Біляк – заслужений лікар України, відомий далеко за межами краю і зарубіжжям. Лікар – уролог, все життя активно поєднує лікарську практику із діяльністю на ниві громадсько-культурного, духовного життя і літератури. Його перу належать збірки поезій «Проліски рвуться увись» (2014), «У полоні сьогодні» (2016). На зорі Незалежності велику популярність у широких колах здобула газета «Карпатська Україна-Красне Поле». Її шеф-редактором та найактивнішим автором був С.Біляк.

Із цікавістю сприйняли читачі і його книгу «Лікарня. Спогади із незабутнього», яка побачила світ 2021 році.

У новій книзі про пережите й прожите автор також ділиться спогадами і роздумами про свої труди і людей, з якими жив, працював пліч-о-пліч не один десяток літ.



173. Бугренкова, Олена. Як зліпити сніговика / О. Бугренкова ; іл. О. Бугренкова. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – [20 с.] : іл.

Двоє нерозлучних друзів кролик Ронні і жучок Кука шукають нових пригод. Минулого разу вони ледве не дісталися до Місяця, а тепер вирішили зліпити сніговика. І це їм вдалося на славу, але... А про «але» та все інше маленький читач довідається, коли прочитає цю чудову книжечку О. Бугренкової. Це другий томик із серії про Ронні та Куку. Це другий томик із серії про Ронні та Куку.

174. Гаврош, Олександр. Замок любові / О. Гаврош ; іл. М. Чопей. – Х. : Фоліо, 2023. – 222 с. : іл. – (Машина часу).

Фантастична повість О. Гавроша «Замок любові» – п'ята книжка серії «Музей пригод» (чотири попередні –

«Музей пригод», «Врятувати Тараса Шевченка», «Героїчні канікули» та «Геніальне кохання» – вийшли друком у видавництві «Фоліо»).

Закоханому в історію гімназистові Ясю неабияк поталанило: під час літніх канікул він разом зі своїм батьком, директором Київського музею раритетів Романом Попадинцем, вирушає на справжні розкопки у замок Сент-Міклош на Закарпатті. І там – дивина, та й годі! – він знову надибав чарівне крісло-гойдалку – загадковий портал переміщення в часі. І хлопець, звичайно ж, не міг не скористатися такою нагодою потрапити в минуле, щоб з'ясувати, які таємниці приховує старовинний каштель і за що його прозвали «замком любові».

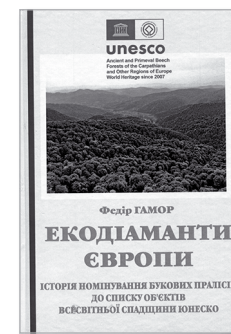
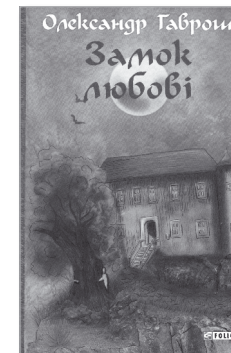
175. Гаврош, Олександр. Різдвяна історія ослика Хвостика : казк. повість / О. Гаврош ; іл. С. Сиви. – Вид. 2-ге. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. – 104 с. : іл.

Ослик Хвостик – справжній актор. Він, пречудово грає роль віслюка в різдвяній виставі-вертепі. Та ось саме перед Різдвом стається дуже прикра річ: лихі люди викрадають Хвостика. Осликові вдається втекти від крадіїв, однак після цього його пригоди лише починаються...

Сповнена дивовижних пригод різдвяна історія від Олександра Гавроша.

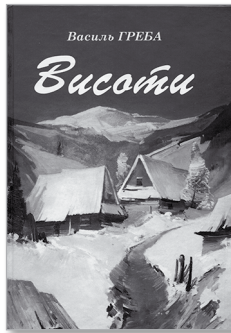
176. Гамор, Федір. Екодіаманти Європи: історія номінування букових пралісів до списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО / Ф. Гамор ; М-во захисту довкілля та природ. ресурсів України, Карпат. біосфер. заповід. – Друге (доповн.) вид. моногр. «Від української ініціативи – до транс'європейського об'єкта Всесвітньої природної спадщини». – Л. : Простір-М, 2023. – 314 с.

У книзі розглядаються актуальні питання з історії створення та менеджменту транснаціонального серійного об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи». Висвітлюється багаторічний досвід європейської екологічної співпраці та погляди швейцарських німецьких й українських експертів на проблеми збереження пралісів. Привертається увага до міжнародних наукових форумів, які започаткували підготовку цієї номінації та розгортання європейського процесу збереження старовікових букових лісів.



Аналізується стан виконання актів Президента та Уряду України з питань збереження букових пралісів як об'єкта Спадщини та сталого розвитку й благоустрою гірських населених пунктів, що прилягають до них. Подаються також основні міжнародні та українські нормативно-правові акти, які регламентують діяльність із збереження Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та деякі інші архівні матеріали.

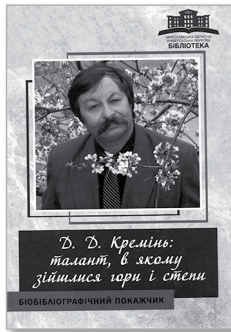
Для науковців, фахівців та активістів у сфері охорони природи, працівників органів влади та місцевого самоврядування й широкої громадськості.



177. Гребя, Василь. Висоти : повість / В. Гребя. – К. : Вид-во «Мега-прес», 2023. – 368 с.

Честь, совість, милосердя, відповідальність за довірену справу, активна громадянська позиція – саме вони визначають і мають визначати життя суспільства. Ці риси відображені у художніх творах закарпатця, члена Спільки письменників України В. Гребя – у трьох повістях «Висоти», «Зрушений пласт», «Зсув». Нелегкі випробування постають перед лісорубом Федором, шахтарем Антоном та машиністом гірничо-збагачувальної техніки Дмитром і дівчатами, які обирають нелегкий шлях у життя.

Збірка повістей Василя Гребя – ювілейне видання з нагоди 85-річчя з дня народження автора.



178. Д. Д. Кремінський: талант, в якому зійшлися гори і степи : біобібліогр. покажч. / Миколаїв. обл. універс. наук. б-ка. ; упоряд. М. В. Тасинкевич ; ред. : Л. М. Голубенко, Т. Д. Кремінський ; передм. В. В. Агаркової. – [2-ге вид., допов.]. – Миколаїв : Іліон, 2023. – 476 с. : іл. – (Під сузір'ям Орфея. Миколаївські лауреати Національної премії України ім. Тараса Шевченка ; Вип. 1).

Біобібліографічний покажчик підготовлений до 70-річчя українського поета, публіциста, есеїста, перекладача, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка Д. Д. Кременя (1953–2019).

Основними джерелами пошуку літератури були державні літописи книг, журнальних і газетних статей за 1965–2018 рр. та довідково-бібліографічний апарат Миколаївської ОУНБ, Закарпатської ОУНБ ім. Ф. Потушняка, Національної бібліотеки України ім. Ярослава

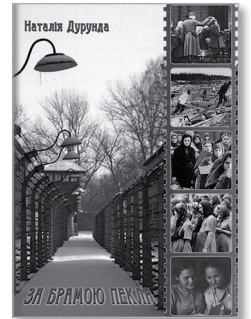
Мудрого, архів родини Д. Д. Кременя. Матеріали, відсутні у бібліотеці, позначено астериском (*).

Покажчик призначено викладачам, студентам, бібліотечним працівникам та усім шанувальникам творчості Д. Д. Кременя.

179. Дурунда, Наталія. За брамою пекла : роман / Н. Дурунда. – К. : Вид-во Ліра-К, 2023. – 330 с.

Пропонований роман – творче полотно, зіткане з мозаїки реальних людських спогадів і гармонійно вплетене в цікавий сюжет. Художній твір веде читача сторінками Другої світової війни, в яких ідеться про долі українців, вивезених на примусові роботи до фашистської Німеччини.

На прикладі головних героїнь Ольги Лісової та Ярини Богущької яскраво змальовано глибину психологічного трагізму невольників, які пройшли крізь жорна нацистських таборів та кадебістсько-репресивної машини, а також непоодинокі випадки проявленого гуманізму людей, які опинилися по різні сторони барикад.



180. Дурунда, Наталія. Під клеймом «О S T» : роман / Н. Дурунда. – К. : Вид-во Ліра-К, 2023. – 384 с.

Цей роман – друга книга серії «За брамою пекла», що змальовує життя репатріантів у повоєнний період, Хрущовської відлиги, Горбачовської перебудови і аж до наших днів.

«Ненадійний контингент»... Люди, яким до срібної сивини відлунюватиме війна, бо ж до кінця конаючої репресивної імперії залишатимуться під пильним оком її спецслужб.

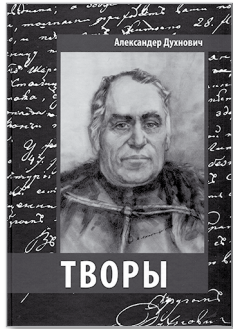


181. Духнович Александер = Duchnovics, Alexander. «Моя ліра и кимвал» : поезія, проза, драматургія = «Az én líráм és cintányérom» : költészet, próza, dramaturgia / А. Духнович ; видана вшорив і тексти транслітерован В. Падяк ; сzerkesztés, ruszin szövegek transliterálása V. Pagyak. – Будапешт = Budapest, 2023. – 264 с. – Текст русин. мовою.

Олександр Духнович (1803–1865) – визначна особистість у карпатських русинів XIX століття. Книга вміщує значну частину з творчого доробку О. Духновича як поета, прозаїка та драматурга. Ґрунтовний вступ, підготовлений В. Падяком, доцентом Пряшівського університету



(Словаччина), занурює читача у поетично-літературний світ будителя. Видання збагачена ілюстраціями, які розповідають про життєвий та творчий шлях письменника.



182. Духнович, Александер. Твори / А. Духнович ; вшорителі : В. Падяк, М. Павліч ; передслово, додатки, текстові позначки, мовна управа (транслітерація) В. Падяка. – Пряшів : Видавельство Пряшівського університета, 2023. – 400 с. : іл.

Олександр Духнович (1803–1865) – священник, педагог, поет, драматург, етнограф, історик, публіцист. Має славу першого русинського поета-будителя і визначного національного лідера, котрий сформував національне кредо свого народу: «Я Русин был, есмь и буду!». Його життя та літературна творчість мали великий вплив на національне усвідомлення подальших поколінь карпато-русинської інтелігенції. Книга вибраних творів О. Духновича вміщає у собі найважливіші літературні та історико-етнографічні праці письменника.



183. Кремін, Дмитро. Український апокриф : вибр. та останні твори / Д. Кремін ; упоряд. Т. Кремня. – К. : Ваш автограф, 2023. – 272 с.

До книжки відомого українського поета, публіциста, перекладача, лауреата Державної премії України ім. Тараса Шевченка Дмитра Кремня (1953–2019) увійшло краще з опублікованого ним — вибрана лірика, окремі поеми-симфонії, а також переклади та інтерв'ю. Відновлення української Незалежності, Революція Гідності, російсько-українська війна пройшли крізь серце видатного сучасника.



184. Меленевська, Олена. Сім художників Закарпаття єврейського походження. XX століття / О. Меленевська. – К. : Друкар. двір Олега Федорова, 2023. – 88 с. : іл.

Ця книга є першою із задуманої автором культурно-просвітницької серії про митців України єврейського походження та містить портретні нариси про сімку яскравих художників Закарпаття. Автор – журналістка, режисерка та науковий співробітник Київського музею Шолом-Алейхема.

Книга розрахована на широке коло читачів, які цікавляться мистецтвом й історією України.

185. «Ми діти преславної України» : вибр. етногр. та істор. праці Анатолія Кралицького / упоряд. і ред. В. Мороз. – Л. : Укр. катол. ун-т, 2023. – 512 с. + 20 іл.

Книга праць ігумена Мукачівського василіанського монастиря св. Миколая у 1869–1894 рр., найбільшого історика Василіанського Чину і Мукачівської греко-католицької єпархії другої половини XIX ст. о. А. Кралицького є виданням його робіт, присвячених національним питанням, археографії і дослідженню джерел, топографії, етнографії, історії і біографістиці. Також у ній вміщено спогади о. Кралицького і його вибране листування.

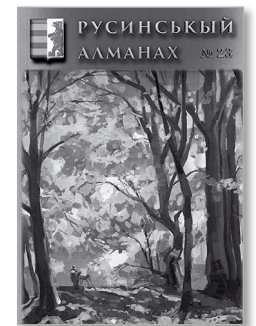
Можна з певністю ствердити, що практично всі подані роботи цього ченця-інтелектуала заново впроваджуються до наукового обігу після тривалого забуття і здатні суттєво покращити розуміння історії Закарпаття – виявити місцеву руську, тобто українську, рацію стану на цих землях у складну добу мадяризації і поширення слов'янофільських ідей. Цінності публікації сприяють численні ґрунтовні й детальні редакторські коментарі до текстів із поясненнями описаних історичних реалій, їх причин та наслідків, із відсиланнями до бібліографії і архівних джерел. Як результат, перед читачем постає маловідомий світ життя українського населення Закарпаття, його традицій, світовідчуття, бачення його інтелектуалами власної національної ідентичності і свого місця у загальноукраїнському, та ширше – слов'янському, культурно-історичному просторі.

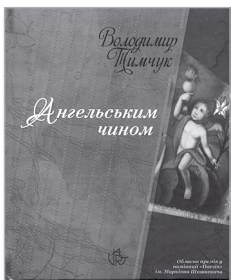
Осібне місце у книзі займає студія про самого о. Кралицького, яка є результатом багаторічних досліджень упорядника і редактора книги.

Видання розраховане передусім на істориків та етнографів, але також воно буде цікавим для широкого кола читачів, які прагнуть дізнатися більше про минуле Закарпаття і місце цього краю в українській історії.

186. Русинський алманах № 23 / Видання Русинського Самосправованя Йозефвароша и Вседержавного Общества Русинської Інтелігенції ім. А. Годинки ; составители : отв. редактор М. Лявинец, редактор М. Лявинец-Уґрин, редактор С. Лявинец ; техн. редактор Л. Падяк. – Будапешт, 2023. – 150 с. : іл. – Тит. арк. паралел. угор мовою ; текст русин., угор мовами.

Русинська громада в Угорщині в черговому щорічнику пропонує читачам змістовні матеріали з історії, культури та мистецтва свого народу.





187. **Тимчук, Володимир. Ангельським чином** : [поезії] / В. Тимчук. – Вид. друге, змін., доповн. – Л. : VarT ; Простір-М, 2023. – 100 с. : іл. – (Серія «Музи мандрівної пісні»).

Народження поетичних збірок, інколи і так буває, нагадує різдвяну ніч – десь є царі, що знають про наближення часу, звідкись наздоганяє наказ-зобов'язання рушити в путь, хтось стає свідком появи ще не розкритого і, може, виявляє побіч зачудованих янголів. Нова збірка віршів, написаних у різний час, у різних містах і місцях і за різних обставин має подібність до невеличкого дива.

188. **Фенцик, Євген. Князь Коріятович / Є. Фенцик** ; вшорителі : В. Падяк, М. Павліч ; передслово, додатки, текстові позначки, мовна управа (транслітерація) В. Падяка. – Пряшів : Видавельство Пряшівського університета, 2023. – 400 с. : іл.

Євгеній Фенцик (1844–1903) – визначна особистість русинської літератури та культури доби будительства. Він проявив себе у багатьох жанрах – як поет, прозаїк, драматург, публіцист та історик літератури. Був засновником і незмінним редактором ужгородської новинки «Листоць» (1885–1903). Видання репрезентує Є. Фенцика як забутого поета. Вперше публікуються всі його вірші. Книжка вміщує також повість «Нищє духом» и драму «Покорєніє Ужгорода».

189. **Шуляр, Василь. Вивчення творчості Дмитра Кременя у старшій школі** / В. Шуляр ; Миколаїв. обл. ін-т післядиплом. освіти, Каф. теорії й методики мовно-літ. та худож.-естет. освіти. – Миколаїв, 2023. – 252 с.

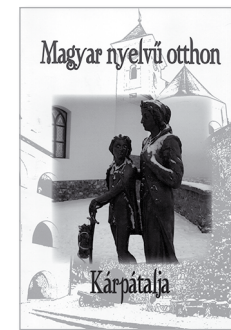
У практико-орієнтованій монографії розглянуто особливості вивчення історіософської лірики Д. Кременя. Подано методику й технологію проведення лабораторних занять робіт за літературно-критичними матеріалами. Навчальні моделі лабораторних занять розкрито на основі критичних статей відомих літературознавців (Іван Дзюба, Юрій Ковалів, Людмила Старовойт) та епістолярної спадщини Дмитра Кременя і Віталія Коротича.

Монографія слугуватиме науковцям, методистам, учителям літератури, студентам й учням МАН.



190. **Kárpátalja** / szerk. P. Pomozi. – Budapest : Anyanyelvápolók Szövetsége, 2023. – 119 o. : ill. – (Magyar nyelvű otthon 5.) – Текст угор. мовою.

Книжка «Закарпаття» вийшла у серії книг Угорсько-мовна оселя. Книжка містить декілька країнознавчих нарисів із пера відомих закарпатських угорських науковців, як Дьердь Дупко, Крістіна Зейкань, Ласло Варі Фабіян та Петер Помози. Нариси стосуються таких тем, як стан угорської національної меншини і угорської мови на Закарпатті, формування населення Закарпаття, корифеї угорської літератури Закарпаття, навчальні заклади, театральне мистецтво, живопис, хореографія та архітектура Закарпаття. Видання доповнено переліком закарпатських угорських мовно-культурних товариств, об'єднань і фондів.

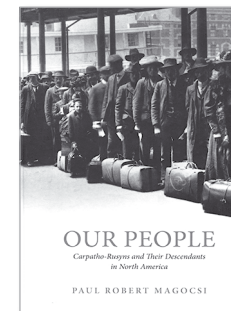


191. **Magocsi, Paul Róbert. Our People : Carpatho-Rusyns and Their Descendants in North America** / P. R. Magocsi. – New York : Carpatho-Rusyn Research Centre, 2023. – 248 p. : il. – Текст англ. мовою.

Ця книжка є надзвичайно красивою та ясною розповіддю про відносно невеликий, але все ще самосвідомий народ – русинів. Це бажане доповнення до знань про народи Америки та світу.

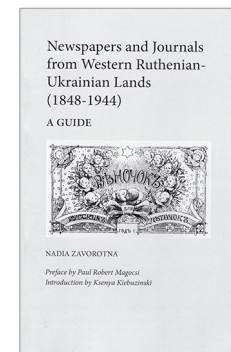
У певному сенсі назва книжки – «Наш народ» – свідчить про те, що люди цієї історії є частиною «нашого народу» – плюралістичного, планетарного народу Сполучених Штатів і Канади.

Видання може слугувати зразком для інших народів, щоб вони також могли розповісти історію свого народу, своєї пам'яті, дивлячись у спільне майбутнє.

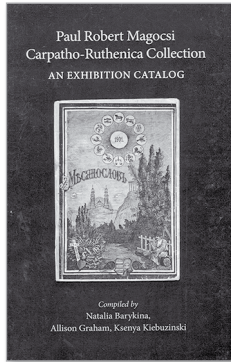


192. **Newspapers and Journals from Western Ruthenian-Ukrainian Lands (1848–1944) : a guide** / [уклад.] N. Zavorotna ; preface by P. R. Magocsi ; introduction by K. Kiebusinski. – Toronto : Chair of Ukrainian Studies, University of Toronto, 2023. – 232 p. : il. – Текст англ. мовою.

Путівник «Газети і журнали з західнорусинсько-українських земель 1848–1944» є широким за обсягом і детальним за широтою. По-перше, в ньому за алфавітом подано фонди бібліотек Торонтського університету руських і українських газет (у друкованому вигляді та на мікрофільмах) (загалом 352 назви), з інформацією



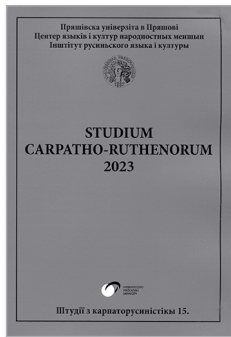
про кожну назву вихідними даними (місце публікації та роки видання), частотою видання, головні редактори та автори-учасники. Після цього розділу подано бібліографію джерел з історії преси західнорусинсько-українських земель, а також покажчики до близько двох десятків газет. Для істориків існує корисна хронологія, упорядкована за роками першого року видання кожної назви. Дослідники знайдуть особливо корисними покажчик предметних рубрик та індекс особистих імен.



193. Paul Róbert Magocsi. Carpatho-Ruthenica Collection : an exhibition catalog / compiled by N. Barykina, A. Graham, K. Kiebusinski ; preface by L. P. Alford ; introduction by E. Kiebusinski. – Toronto : Chair of Ukrainian Studies, University of Toronto, 2023. – 40 p. : il. – Текст багатьма мовами.

Матеріали цієї збірки і включають рукописи, книги, фотографії, карти та інші історичні документи, які дозволяють зазирнути в життя та досвід людей Карпатських гір та прилеглих регіонів Центральної та Східної Європи. Вони надають велику кількість інформації та розуміння соціальних, культурних і політичних подій, які формували цей регіон протягом багатьох років. Незалежно від того, чи йдеться про історію слов'янського народу, вплив релігійних і політичних рухів чи культурні традиції та звичаї регіону, матеріали цієї бібліотеки є унікальним і незамінним ресурсом для тих, хто прагне краще зрозуміти складність Центральної та Східної Європа.

Колекція Carpatho-Ruthenica зі своєю різноманітною та великою колекцією матеріалів є важливим ресурсом для вчених, дослідників і студентів Бібліотеки Університету Торонто.



194. Studium Carpatho-Ruthenorum 2023 = Штудії з карпаторусиністики 15. / Пряшівська універзіта в Пряшові, Центр языків і культур народностных меншын, Інштїтут русинського языка і культуры ; зоставителька і відповідна редакторка К. Копорова. – Пряшів : Wydavatelstvo Prešovskej univerzity, 2023. – 140 с.

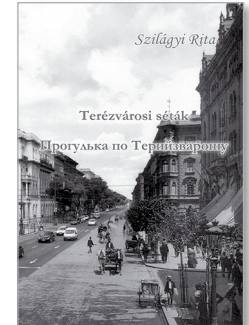
Інститутом русинської мови і культури Пряшівського університету (Словаччина) з лютого 2009 р. започатковано проведення Наукових семінарів з карпаторусиністики. Семінари адресовані як студентам-русиністам,

так і всім, хто займається проблемами історії та культури, мови та літератури карпатських русинів. Пропонований збірник складається з доповідей та повідомлень з семінарів, проведених у 2023 році.

195. Szilágyi, Rita. Terézvárosi séták = Прогулька по Терийзварошу / R. Szilágyi ; відповідний редактор М. Лявинец. – Budapest, 2023. – 80 o. : il. – Текст угор., русин. мовами.

Терийзварош – VI. район Будапешта зберігає багато таємниць, пам'яток та цінностей, пов'язаних з іменами визначних русинських діячів Закарпаття ХХ століття.

Це видання – подож по Терийзварошу не претендує на повноту охоплення визначних пам'яток, а представляє лише деякі з них по яких можна здійснити пішохідну прогулянку.



ВИДАННЯ 2022 РОКУ, ЩО НАДІЙШЛИ ДО БІБЛІОТЕКИ ІЗ ЗАПІЗНЕННЯМ

196. **Грицак, Іван Юрійович. Серпантинами долі** : події, факти, роздуми / І. Ю. Грицак ; пердм. В. Густі. – Ужгород : Патент, 2022. – 264 с. : іл.

197. **Зазирни всередину...** / упоряд. О. Бачинська. – Ужгород : ФОП Сабов А., 2022.

Ч. 1 : ...пізнай таїнства колядок! – 48 с. + ноти.

198. [Ч. 2] : ...пізнай свою духовність : нот. зб. для скрипалів. – 28 с + ноти.

199. **Кочіш-Гриник, Марія. Боже, Україну бережи!** : поезії, навіяні війною / М. Кочіш-Гриник ; вступ. слово. Н. Цубери.– Л. : Простір-М, 2022. – 230 с.

200. **Науковий вісник Ужгородського університету**. Серія : **Філологія** / М-во освіти і науки України ; Ужгород. нац. ун-т ; редкол. : М. Намачі [та ін.]. – Ужгород, 2022. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

Вип. 1(47) : На пошану Івана Чендея (до 100-річчя з дня народження). – 280 с.;

201. Вип. 2(48) : На пошану Петра Скунца: (до 80-річчя з дня народження). – 232 с.

202. **Науковий вісник Ужгородського університету**. Серія : **Хімія** : зб. наук. праць. – Вип. № 1 (49) / М-во освіти і науки України ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т» ; редкол. : І. Є. Барчій [та ін.]. – Ужгород, 2022. – 82 с. – Тит. арк. паралел. англ. мовою.

203. **Пігуляк, Микола Миколайович. Несподіваний бенефіціар** : пригодн. іст. роман-квест / М. М. Пігуляк. – Ужгород : Карпати, 2022. – 328 с. : іл.

204. **Тидір, Іван, протоієрей. Дорога до Бога** : від Різдва до П'ятидесятниці : вітання і проповіді / І. Тидір, протоієрей. – Ужгород : Патент, 2022. – 248 с. : іл.

205. **Тидір, Іван, протоієрей. Тернистими шляхами за Христом** : неділ. та святк. проповіді / І. Тидір, протоієрей. – Ужгород : Патент, 2022. – 328 с. : іл.

206. **Українська гунгаристика**. – Вип. 2 / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Ф-т історії та міжнар. відносин, Центр дослідж. угор. історії та укр.-угор. зв'язків. – Ужгород, 2022. – 120 с.

207. **Чепелюк, Олеся. Чарівне горище** : п'єса для дітей і батьків / О. Чепелюк ; іл. К. Климик. – Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2022. – 56 с. : іл.

208. **Шип, Юрій Васильович. Найся жие файно всім** : поезія, гумор, сатира, байки / Ю. В. Шип. – Ужгород : Патент, 2022. – 284 с.

209. **Шип, Юрій Васильович. Нам пісню доля судила** : зб. пісень / Ю. В. Шип, Петро Петрович Матій. – Ужгород : Патент, 2022. – 192 с. + ноти.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А

Авшенюк Н. М. **44**
 Агаркова В. В. **178**
 Анакіна Т. М. **29**
 Андрейко В. І. **21**
 Андрейко І. В. **19**
 Андрик Є. **53**
 Андрусів В. **94**
 Аржевітін С. **145**
 Артьомов І. В. **19, 20**

Б

Бабій С. **45**
 Бадида М. Б. **5, 144**
 [Балега] І. **141**
 Балега Ю. **141**
 Балик А. **95**
 Баруздіном С. **141**
 Барчан В. В. **139**
 Барчій І. Є. **171, 202**
 Басманова М. **107**
 Бачинська О. **197-198**
 Белей О. **87**
 Бенчак О. **48**
 Берч В. В. **35**
 Бєлов Д. М. **26, 35**
 Бисага Ю. М. **26, 35**
 Білак О. **25**
 Біланич В. **58**
 Біленький С. **156**
 Біляк С. Т. **172**
 Бірчак В. **152**
 Бобонич Г. **96**
 Бобонич Г. В. **70**
 Бобонич П. (*діво́че прізви́-
ще Савка*) **96**
 Бобонич П. П. **70, 96**
 Бойчук О. **92**
 Боряк Г. В. **154**
 Братчик Муравель,
псевд. **9**
 Бугренкова О. **173**
 Булеца С. Б. **36, 37**

В

Вайнола Р. Х. **42**
 Вакула Н. С. **2**
 Варі Фабіян Л. **190**
 Вдовиченко А. М. Т. **97**
 Вегеш А. **88**
 Вегеш М. **3**
 Висицька Т. Ф. **65**
 Віднянський С. В. **19, 154**
 Вікентій (Орос), *архіман-
дрит* **13**
 Вінграновський М. **118**
 Віцинський В. О. **67**
 Вовчок В. **7**
 Волобуєв А. Ф. **32**
 Волошин А. **152**
 Волошин-Петрик І. **152**

Г

Габорець В. **98**
 Габчак Н. **25**
 Гаврилко П. П. **81**
 Гаврош О. Д. **144, 174,**
175
 Гаднадь І. **53, 80**
 Газуда А. Д. **23**
 Газуда Л. М. **23**
 Газуда М. В. **23**
 Гай-Нижник П. П. **29**
 Гал А. **45**
 Галімов А. **99**
 Гамор Ф. **176**
 Ганзел В. **133**
 Ганич Й. **119**
 Гасинець Я. **52**
 Герц *див.* Петах М. Ю.
 Герцог Ю. **89, 143**
 Головка-Гавришева О.
 І. **29**
 Голубенко Л. М. **178**
 Греба В. **141, 177**
 Гречин І. **92**
 Грицак І. Ю. **196**
 Грін О. О. **27, 28, 33**

Гуменюк А. 100

Густі В. П. **101, 104, 108,**
111, 196
 Гуштан Т. В. **81**

Д

Данилець Ю. **3, 13, 165**
 Дворніченко В. **83**
 Дегтярьова Л. **82**
 Дем'ян Л. **141**
 Денисюк О. М. **42**
 Джуган Р. І. **43**
 Дзюба І. **189**
 Дмитренко М. **142**
 Дмитришин Л. Ю. **102, 103**
 Довжанин О. В. **5, 162-164**
 Дочинець М. **88**
 Драгун Ю. Ю. **104**
 Дуля А. В. **42**
 Дупко Д. **190**
 Дурунда Н. **179, 180**
 Духнович А. (Духнович О.)
143, 181, 182
 Дюрішин М. **150**
 Дьорддяй В., *протоірей* **13**
 Дьорддяй В. С. **79**

Е

Епель О. В. **42**
 Еспозіто Д. **48**

Є

Єпішев В. П. **55**

Ж

Жадан С. **88**
 Женюх В. **18**
 Жолтані М. **45**

З

Забродський В. В. **36**
 Загурська-Анто-
 нюк В. Ф. **41**
 Збарська А. В. **23**

Збарський В. К. **23**
 Зейкань К. **190**
 Зимомря М. **109**

І

Іваницький В. П. **77**
 Ігнатишин В. **11**
 Ігнатенко *див.* Іон, *схиархі-
мандрит*
 Ігнатович О. С. **161**
 Іванець О. **88**
 Ізай М. Е. **75**
 Іон (Ігнатенко), *схиархі-
мандрит* **10**

Ї

Їжак Т. **63**

К

Каблак Н. **52**
 Каганець-Гаврилко
 Л. П. **81**
 Канавець М. В. **41**
 Канаילו С. **13**
 Каниюк О. А. **4, 5, 144,**
160, 161, 162-164
 Карабінюк М. М. **151**
 Касарда Ю. **150**
 Кенієреш М. **83**
 Кешеля Д. **104**
 Климик К. **207**
 Ковалів Ю. **189**
 Когут Е. **53**
 Когутіч-Гаврош І. В. **5,**
144, 161
 Кожелянка В. **88**
 Козар Ю. Ю. **74**
 Козловська К. **112**
 Козоріз О. **110**
 Козоріз-Павлюк О. **111**
 Кокотюха А. **88**
 Коложварі С. **53**
 Конч П. І. **105**
 Копорова К. **194**
 Коріятович, *князь* **188**
 Коротич В. **189**
 Корчинська О. **76**
 Костенко Є. Я. **75**
 Костенко О. Є. **75**

Костенко С. Б. **75**
 Кочіш-Гриник М. **199**
 Краєвська С. П. **81**
 Кралицький А. **185**
 Кремінь Д. Д. **106, 118,**
140, 178, 183, 189
 Кремінь, *родина* **178**
 Кремінь Т. Д. **106, 178, 183**
 Кривін Ф. **118**
 Кудак В. І. **55**
 Кузнецов В. В. **31**
 Куклишин В. П. **120**
 Куртяк Ф. Ф. **62**
 Кушко Н. **156**

Л

Лавер О. **87**
 Ладижець О. **104**
 Леміш Н. **76**
 Лехнер І. **93**
 Лис В. **88**
 Літераті Т. **146**
 Ліхтей І. М. **154, 155**
 Ліхтей Т. **91, 108-110**
 Локота Є. Ю. **75**
 Локота Ю. Є. **75**
 Лужецький Б. В. **67**
 Луканинець Р. **90**
 Лукша О. В. **77**
 Любка Т. **53**
 Лявинець М. **186, 195**
 Лявинець С. **186**
 Лявинець-Уґрин М. **186**
 Лях О. **89**
 Лях Т. Л. **42**

М

Магочій П.-Р. **156**
 Мадяр О. **91**
 Макушина Реґо В. **146**
 Малько М. М. **1**
 Мальяр М. М. **166-167**
 Марґітич І. *єпископ* **9**
 Мароші І. **14, 17**
 Марусинець М. **157**
 Марченко Н. А. **1**
 Матій П. П. **209**
 Матола М. **118**
 Меденці М. **107**

Меленевська О. **184**
 Мельник Т. **118**
 Менджул М. В. **36, 37**
 Мержіевская А. **10**
 Мешко Р. О. **77**
 Мирошниченко Ю. М. **32**
 Мисло Ю. **54**
 Мігльяс В. Г. **70**
 Мігльяс С. М. **70**
 Мірутенко В. **52**
 Міщанин В. **3, 13**
 Мовнар М. В. **86**
 Молнар Ф. **15**
 Монахова Н. **8**
 Монич О., *протоірей* **13**
 Монак І. **147**
 Мороз В. **185**
 Морозов В. **118**
 Мороляк Т. **124-125**
 Мотрунич І. І. **55**
 Мункачі М. **83**

Н

Найбауер І. Ф. **55**
 Намачі М. **170, 200-201**
 Небесник І. **100**
 Небесник О. **92**
 Немеш П. Ф. **33, 34**
 Нестерова І. А. **33**

О

Олах Л. **108**
 Олашин М. **3**
 Олашин О. **82**
 Онацька Л. **122**
 Орос *див.* Вікентій (Орос),
архімандрит **13**
 Орос М. **133**
 Остапець Ю. **157**
 Остапишин Т. **145**
 Острівська М. **46**
 Офіцинський Ю. **11, 45**

П

Павліч М. **182, 188**
 Пагіря М. **54**
 Падяк В. **156, 181, 182, 188**
 Падяк Л. О. **4, 5, 162-164,**
186

Палінчак М. **157**
Парандовський Я. **110**
Пекар О. В. **111, 112**
Пекарь Д. **113**
Періг В. М. **55**
Петях М. Ю. (*дівоче пріз-
вище* Герц) **96**
Петефї Ш. **114**
Петричка Р. **100**
Петровці-Кук М. М. **115, 116**
Петрюк І. І. **75**
Пирога І. С. **26**
Пігуляк М. М. **117, 203**
Піддубний В. А. **81**
Погодін А. **58**
Помозі П. **190**
Поп В. **161**
Попович В., *єпископ* **15**
Поханіч Я. **138**
Приймич М. **12**
Приміч А. **11**
Прокоп О. **49, 51**

Р
Ракоці, *рід* **159**
Ребрик А. **9, 152**
Ребрик І. **118, 152**
Ребрик Н. **106, 152**
Ревуцька І. Е. **36**
Реймонт В. **139**
Різак В. М. **54, 168-169**
Різак Г. В. **71, 72, 73**
Роман Л. Ю. **78**
Роман М. **109**
Руденко О. М. **41**
Русняк П. **45**
Рушак А. М. **68**

С
Савка П. *див.* Бобонич П.
Світлана П. К. **81**
Світлинець А. **13**
Семан Ф. **118**
Сенченко Л. І. **84**
Сидоренко Г. Ю. **1**
Силантьєва І. В. **42**
Сівач В. О. **120**
Січ О. І. **160**
Скакандій В. **114**

Скоблей А. **121**
Скубенич К. **58**
Скунць П. **118, 144, 201**
Слава О. **122**
Сливканич Л. **142**
Слуцька Є. Й. **4**
Смріга Т. **82**
Сова С. **175**
Сокач М. **133**
Стадник І. Я. **81**
Станинець Ю. **139**
Станкевич-Волосян-
чук О. І. **62**
Старовойт Л. **189**
Стегура Ю. М. **123**
Стойка О. Я. **47**
Сусліков Л. М. **79**
Сухолова М. А. **85**
Сюгай А. **145**

Т
Т. М., *криптонім див.*
Мороляк Т. **124-125**
Талавирия М. П. **23**
Тасинкевич М. В. **178**
Тидір І. *протоієрей* **204, 205**
Тимків О. **122**
Тимчук В. **187**
Товканець Г. В. **44**
Токар М. **40, 126, 143**
Токар П. В. **29**
Тото Д. А. **48**
Тримбач С. **130**

У
Ульяненко О **88**
Ухаль М. М. **158**

Ф
Федака П. М. **6**
Федака П. П. **6**
Фельбаба-Клушина Л. **52**
Фельцан І. **38**
Феннич В. П. **34**
Фенцик М. І. **148**
Фенцик В. В. **148**
Фенцик Є. **188**
Фенцик О. М. **148**

Ференц Н. **141**
Філей А. **130**
Філеп М. **58**
Філіп Л. **149**

Х
Хвуст-Третинник О. **128**
Хланта В. Р. **50, 142**
Хланта І. В. **50, 86, 142**

Ц
Цїпішев С. **138**
Ціцак Д. **45**
Цубера Н. **199**

Ч
Часто П. **129**
Чендей І. **200**
Чепелюк О. **207**
Чепис О. І. **36**
Чепур С. С. **64**
Чернілевський І. **130**
Чичура І. І. **77**
Чома З. **53**
Чопей М. **174**
Чотарі Ю. **153, 159**
Чубай Г. **118**
Чучка П. **131**

Ш
Шапочка І. В. **54а**
Шварц С. **8**
Шевченко Т. **174**
Шелак О. О. **5**
Шеро Ґ. **139**
Шип Ю. В. **132, 133, 208, 209**

Шкляр З. **88**
Шкробинець Ю. **114**
Шмайда О. В. **161**
Шош П. **136, 137**
Шпеник О. **60**
Штеля А. **134**
Штефан А. **152**
Шуляр В. **189**

Ю
Югас Н. **135**

Юричкова В. **108**

Я
Яворський Б. І. **151**
Яцканина І. **139**

A
Alford L. P. **193**
Andrik É. **53**

B
Barykina N. **193**
Benchak O. **48**

C
Csatáry Gy. **153, 159**
Csoma Z. **53**
Cypuřev S. **138**

D
Duchnovics A. **181**
Dvornycsenko V. **83**

E
Esposito G. **48**

F
Felbaba-Klushyna L. **52**

G
Graham A. **193**

H
Hadnagy I. **53, 80**
Halimov F. **99**
Hasynets Y. **52**

I
Izsák T. **63**

K
Kablak N. **52**
Kasarda J. **150**
Kenyeres M. **83**
Kiebuszinski K. **192, 193**
Kohut E. **53**
Kolozsvári I. **53**
Korchynska O. **76**
Kovács N. **16**
Kushnir N. **24**

L
Lazur Y. **39**
Lechner I. **93**
Lemish N. **76**
Literáti T. **146**
Ljubka T. **53**

M
Magocsi P. R. **191, 192, 193**
Makusina Rehá V. **146**
Marczinkó I. **83**
Marosi I. **14, 16, 17**
Mendzhul M. **39**
Mirutenko V. **52**
Molnár F. **15**
Munkácsy M. **83**

P
Pagyak V. **181**
Petőfi S. **114**
Pochanic J. **138**
Pomozi P. **190**

S
Sas P. **136, 137**
Shpenik O. **60**
Szilágyi R. **195**

T
Toto G. A. **48**

Z
Zavorotna N. **192**
Zayats O. **24**
Zenuch V. **18**

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ ВИДАНЬ

А

Августин Волошин: найбільший муж новіших часів **152**
Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом **22**
Актуальні питання публічного управління в регіоні. Вип. 1 **40**
Актуальні питання соціальної роботи **42**
Акушерство конспект лекцій **76**
Ангельським чином **187**
Аорта **124**
Апостол **114**
Архівний довідник для дослідження карт угорських поселень Закарпаття (1787–1944 pp.) **153**

Б

Бібліотеки Закарпаття в дзеркалі статистики. Рік – 2022 **160**
Біометрія **64**
Біорізноманіття середньої течії р. Уж басейну р. Тиса: сучасний стан та антропогенні впливи **62**
Біорізноманіття та природні умови орнітологічного заказника Товар **53**
Боже, Україну бережи!.. **199**
Братчик Муравель. Іван Мар'їтич, пластун-скоб, єпископ **9**

В

Важливість міжнародної мобільності у вищій освіті **48**
Вакула Наталя Степанівна **2**
Василь Міщанин. Бібліографічний покажчик **3**
Василь Поп – фундатор закарпатського літературознавства **161**
Вертеп **118**
Вивчення природних і антропогенних факторів катастрофічних паводків на Закарпатті **63**
Вивчення творчості Дмитра Кременя в закладах загальної середньої освіти **140**

Вивчення творчості Дмитра Кременя у старшій школі **189**
Визначення розрахункових навантажень виробничих механізмів і машин та технологічні розрахунки виробництва борошняних виробів **81**
Висоти **177**
Відновлення та системний післявоєнний розвиток України – переможниці в умовах нового світового правопорядку: аналіз, погляди, передбачення **26**
Відсутній батько та його вплив на дочку. Батько як прагнення, батько як рана **8**
Вірою в майбутнє **14**
Вплив зовнішніх факторів на власне обертання штучних супутників Землі **55**
Втрачений Ужгород: професія та підприємства **146**

Г

Голгофа і воскресіння Міхая Мункачі **83**

Д

Д. Д. Кремінь: талант, в якому зійшлися гори і степи **178**
Далечинь, поезія, лірика **115**
24.02. **128**
ІХ-та Українська наукова конференція з фізики напівпровідників УНКФН-9 **57**
Действие благодати в раскрытии тайны убийства **10**
Держава франків **155**
Державно-адміністративні інновації: європейський досвід **41**
Державотворча й об'єднувальна функції української мови: реалії, перспективи. Спецвип. № 42-43 **89**
Довідник облаштування міста Ужгорода **82**
Дорога до Бога **204**
Другокласники у віршах **138**
Думки вголос **135**
Духовний хліб ніколи не черствіє **104**

Е

Екодіаманти Європи: історія номінування букових пралісів до списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО **176**
Екологічні проблеми Закарпаття **52**
Електричні, структурні та механічні властивості суперіонних провідників **58**
Елементи математичних методів у криптології **54**
Енергетична характеристика приповерхневого вітрового поля на Закарпатті **80**
Епістолярій Юрія Балеги. Кн. 2 **141**
Ера homo sapiens **65**

Є

Європейські стратегії розвитку: досвід для України **19**

З

За брамою пекла **179**
Загублена горошина **97**
Загублені у світах. Ч. I, Ч. II **102-103**
Зазирни всередину... **197-198**
Закарпатська любов **137**
Закарпатська Україна: суд, прокуратура, адвокатура, нотаріат (1944–1946 pp.) **33**
Закарпаття на сторінках преси за ... 2023 рік. I-IV кв. **162-164**
Замок любові **174**
Збірник тестових завдань з відповідями з фармацевтичної хімії для підготовки складання КРОКУ 2 **71**
Земля **145**
Знищити Іда **94**
Зовнішня політика та національна безпека України: документи і матеріали (2014–2022 pp.) **20**
Золота гора Івана Хланти **142**
Зсередини **125**

І

ІЕФ–2023. Міжнародна конференція молодих учених та аспірантів **59**
Імміграція і транснаціоналізм **29**
Інноваційні практики освітньої діяльності для особистісного і професійного розвитку фахівців на початку XXI століття **44**

Історичний часопис з богемістики і словачістики. Вип. 9 **154**
Історія біблійного Йосипа **136**
Історія зниклого села та рекреаційної зони Валков від 1945 року до сьогодення **150**
Історія Мукачівської єпархії у вирі угорської революції та війни за незалежність в 1848–1849 роках **15**
Історія парафії у с. Хоньковце **18**
Історія Хустської медицини у фотографіях **67**
Історія шкільництва в Ужгороді: від єзуїтської колегії до «Теобенду» (1613–2023) **11**

К

Казки бабусі Ганнусі та дідуся Петруся **96**
Казки та легенди з витоків Ужа **50**
Казки з телевізора **49**
Календар «Просвіти» на 2023 рік **6**
Календар краєзнавчих пам'ятних дат Закарпаття на 2024 рік **5**
Кафедральний собор Воздвиження Хреста Господнього та резиденція Мукачівських єпископів в Ужгороді **12**
Книга Закарпаття: анотований каталог видань 2021 року **4**
Князь Коріятович **188**
Конституційне право України **30**
Коти – партизани Херсона **120**
Криміналістичне забезпечення судового провадження **32**
Кримінальний процес України **31**
Кримська лялька **99**
Курс цивільного процесу **34**
Кухмейстер **117**

Л

Ландшафтознавство. Практичний курс **151**
Лікарня. Голгофа справедливості **172**
Лінійна алгебра **54а**

М

Матеріали 77-ї підсумкової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «УжНУ». Серія «Біологія» **66**

Матеріали 77-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу «УЖНУ» **69**
Матеріали XX Міжнародної науково-практичної студентської конференції «UZHGOROD MEDICAL STUDENTS CONFERENCE» **68**
Медичне право **27**
Медичне право в питаннях і відповідях. Кн. 1 **28**
Між Карпатами і Татрами. – Вип. 37, 38, 39 **108-110**
Міжнародна конференція «Резонансні явища в атомних системах» **60**
Мовчання волхвів **106**
Мораль і лінгвістика. Метафорична концептуалізація поняття «мораль» в угорській та німецькій мовах **93**
«Ми діти преславної України» **185**
«Моя ліра и кимвал» **181**
Мудрик і друзі **122**
Найся жиє файно всім **208**
Нам пісню доля судила **209**
Народ нізвідки **156**
Науковий вісник Ужгородського університету
Серія : Історія. Вип. 2 (49) **165**
Серія : Математика і інформатика. Т. 42, № 1; Т. 43, № 2 **166-167**
Серія : Фізика. Вип. 53; 54 **168-169**
Серія : Філологія. Вип. 1 (49); 1 (47); 2 (48); **170, 200-201**
Серія : Хімія. Вип. 2 (50); 1 (49) **171, 202**
Наш лицей в історіях **45**
Несподіваний бенефіціар **203**
Нові технології в геодезії, землевпорядкуванні та природокористуванні **56**

О

Ой піду я танцювати **86**
Олександр Духнович – письменник, педагог, священник, діяч культури та освіти (1803–1865) **143**
Основи загальної теорії права і держави **38**

П

Персоніфікації на римських імперських монетах **158**

Петро Скунець у колі сучасників **144**
Під клеймом «O S T» **180**
Підготовка вчителя початкової освітньої ланки до впровадження інноваційних технологій в рецепції сьогодення **46**
Пізні сходи **116**
Послання Павла до срібноземлян 1973–2023 **131**
Потреби людей похилого віку та їх реалізація в умовах сучасного українського суспільства (соціологічний дискурс) **43**
Право – дієвий засіб перемоги України у війні з РФ: аналітика, оцінки, прогнози **35**
Правова природа особистих немайнових прав особи та прав на віртуальні активи в умовах цифровізації **36**
Практичний українсько-польський довідник лікаря-педіатра **70**
Проблеми правового регулювання забезпечення особистих немайнових прав особи та прав на віртуальні активи в умовах цифровізації **37**
Прогулька по Терийзварошу **195**
Пташка дзеркальцю зраділа **107**
П'ять презентів. Вибране **132**

Р

Ресурси Закарпаття **78**
Ресурсозберігаюча енергетика **77**
Різдвяна історія ослика Хвостика **175**
Різномет'я для розумової бесіди та гарного настрою **119**
Родовідне дерево **98**
Роздуми і баланс **7**
Розстріляна війною... **105**
Русинські співанки **51**
Русинський алманах № 23 **186**

С

Святий гуманізм та «ні» війни **121**
Село під зоряним шатром **147**
Серпантинами долі **196**
Симфонія життя **111**
Сім художників Закарпаття єврейського походження. XX століття **184**
Сонечко й лошатко **112**
Соціально-філософські та етичні проблеми медицини **74**

Сучасна політика розвитку Європейського Союзу **21**
Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Дієслово, прислівник, прийменник, сполучник, частка, вигук **90**
Сучасне музичне виконавство Закарпаття **84**
Сценічний імідж вокаліста **85**

Т

Твори **182**
Тези доповідей 77-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу Навчально-наукового інституту хімії та екології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» **61**
Теорія і практика перекладу **91**
Тепло Господньої Десниці **101**
Тернистими шляхами за Христом **205**
Технологія CSS **1**
Трансільванські князі роду Ракоці та пам'ять про них на Закарпатті **159**
Транскордонний туризм Карпатського євро регіону **25**
Тут є ти **95**

У

У війни не дитяче обличчя **127**
У світлі Божої слави: життєпис сповідника благочестя Православної Церкви Закарпаття архімандрита Вікентія (Орос) (18.09.1901 – †05.03.1982) **13**
Україна – Європейський Союз: формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті російсько-української війни, гарантій безпеки та реінтеграції тимчасово окупованих територій **157**
Українська гунгаристика. Вип. 2 **206**
Українська літературно-художня ономастика **88**
Українське життя 2023 **113**
Український апокриф **183**
Управління домашнім господарством на засадах маркетингу **23**
Утішені Духом Святим **134**

Ф

Фармацевтична хімія. Окремі питання фармацевтичного аналізу **72**
Фармацевтичний аналіз лікарських речовин органічної природи **73**
Фізика і технологія наноматеріалів **79**

Ц

Цикл занять із теми «Країна, мова якої вивчається. Україна» **92**
Цифровізація підготовки вчителів: досвід Угорщини **47**

Ч

Чарівне горище **207**
Чиста правда **123**
Чому бути... **129**
Чорно-білі дні... **126**

Ш

Ш-хайку на трьох **100**
Школа дитинства, юності та зрілості **148**
Штудії з карпаторусиністики 15. **194**

Щ

Щелепно-лицева ортопедія **75**
Щорічник Греко-католицького релігійного центру ім. Елеміра Ортутая. 2022 рік **16**
Щорічник Греко-католицького релігійного центру ім. Елеміра Ортутая. 2023 рік **17**

Ю

Юрій Станинець: текст і контекст **139**

Я

Я птах між тенет **130**
Як зіпшити сніговика **173**
Як Івасик чемним став **133**
Як справи? **87**

А

«Az én lírárn és cintányérom» **181**
A Beregdéai Tóvár Ornitológiai Rezervátum élővilága és élőhelyi viszonyai **53**

A Bibliai József története	136
A felszínközeli szélmező energetikai jellemzése Kárpátalján	80
A katasztrofális árvizek természeti és antropogén tényezőinek vizsgálata Kárpátalján	63
A Munkácsi Egyházmegye az 1848-49. évi magyar forradalom és szabadságharc forgatagában	15
Az apostol	114
C	
Comparative legal research of cross-border cooperation of higher education institutions	39
D	
Dejiny farnosti Chonkovce	18
Dejiny zaniknutej ocele a rekreacnej oblasti Valkov od roku 1945 do súčasnosti	150
Die Krím Puppe	99
Druháci vo veršoch	138
E	
Elvesztett Ungvár: szakmák és iparosok	146
Environmental Issues of Zakarpattia	52
Erkölc és nyelvészet. Az erkölcsfogalom metaforikus konceptualizációja a magyar és a német nyelvben	93
H	
Hittel a jövőbe	14
I	
IEP–2023. International Conference of Young Scientists and Post-Graduate Students	59
International conference «Resonance Phenomena in Atomic Systems»	60
International Economic Relations	24
K	
Kárpátalja	190
Kárpátaljai szerelem	137
L	
Levéltári útmutató a kárpátaljai magyar települések térképeinek kutatásához (1787–1944)	153
M	
Munkácsy Mihály Golgotája és feltámadása	83
N	
Newspapers and Journals from Western Ruthenian-Ukrainian Lands (1848–1944)	192
O	
Obstetrics lecture notes	76
Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ : évkönyv. 2023	17
Ortutay Elemér Görögkatolikus központ: évkönyv. 2022	16
Our People	191
P	
Paul Róbert Magocsi. Carpatho-Ruthenica Collection	193
Praktyczny ukrainsko-polski przewodnik dla pediatrzy	70
Proceedings of 77th Final conference on biology. By professors and lecturers of «Uzhhorod National University»	66
S	
Studium Carpatho-Ruthenorum 2023	194
T	
Terézvárosi séták	195
The Importance of International Mobility in Tertiary Education	48
IX Ukrainian scientific conference on Physics of semiconductors (USCPS-9)	57
The Rákóczi Princes and their memory in Transcarpathia	159
U	
Ungvár–Uzhhorod–Uжгород. Рідне місто моє	149

ЗМІСТ

Від укладача	3
T004 КОМП'ЮТЕРНА НАУКА І ТЕХНОЛОГІЇ	4
011 БІБЛІОГРАФІЯ І БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ	5
050 КАЛЕНДАРІ, АЛЬМАНАХИ	7
159 ПСИХОЛОГІЯ	8
2 РЕЛІГІЯ. ТЕОЛОГІЯ (БОГОСЛОВ'Я)	9
3 СУСПІЛЬНІ НАУКИ	14
<i>Політика</i>	14
<i>Економіка</i>	15
<i>Туризм</i>	17
<i>Право. Юриспруденція</i>	17
<i>Державне адміністративне управління. Уряд. Військова справа</i>	24
<i>Соціальна допомога. Соціальне забезпечення. Соціальний захист</i>	25
<i>Освіта. Виховання</i>	27
<i>Культурна антропологія. Етнографія. Звичай. Традиції. Спосіб життя. Фольклор</i>	30
5 МАТЕМАТИКА. ПРИРОДНИЧІ НАУКИ	32
<i>Природа. Навколишнє середовище та його захист</i>	32
<i>Математика</i>	33
<i>Астрономія</i>	34
<i>Геодезія</i>	34
<i>Фізика</i>	35
<i>Хімія</i>	37
<i>Гідросфера</i>	37
<i>Біологія</i>	38

6 ПРИКЛАДНІ НАУКИ. МЕДИЦИНА.	
ТЕХНІКА	41
<i>Медичні науки</i>	41
<i>Машинобудування.</i>	
<i>Техніка загалом</i>	45
<i>Хлібопекарське виробництво. Випічка. Хліб.</i>	
<i>Борошняні кондитерські вироби</i>	47
7 МИСТЕЦТВО. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ	
МИСТЕЦТВО. ІГРИ. СПОРТ	49
<i>Архітектура</i>	49
<i>Живопис</i>	49
<i>Музика</i>	50
<i>Хореографія. Танець</i>	51
8 МОВА. МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРА.	
ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО	52
<i>Лінгвістика. Мовознавство. Мови</i>	52
<i>Література. Літературознавство.</i>	
<i>Література</i>	56
<i>Літературознавство</i>	69
9 ГЕОГРАФІЯ. БІОГРАФІЇ. ІСТОРІЯ	72
<i>Краєзнавство. Міста і села краю</i>	72
<i>Загальна географія</i>	74
<i>Біографічні дослідження</i>	75
<i>Історична наука. Історіографія</i>	76
<i>Історія</i>	76
БУКЛЕТИ та МАЛОТИРАЖНІ ВИДАННЯ	80
ВИДАННЯ, ЩО ПРОДОВЖУЮТЬСЯ	81
ЛІТЕРАТУРА З КАРПАТОЗНАВСТВА та	
КНИГИ ЗАКАРПАТСЬКИХ АВТОРІВ,	
НАДРУКОВАНІ ЗА МЕЖАМИ ОБЛАСТІ	82
ВИДАННЯ 2022 РОКУ, ЩО НАДІЙШЛИ ДО	
БІБЛІОТЕКИ ІЗ ЗАПІЗНЕННЯМ	92
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	94
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ ВИДАНЬ	98

Довідково-бібліографічне видання

КНИГА ЗАКАРПАТТЯ:

Анотований каталог видань 2023 року

З фондів Закарпатської обласної універсальної наукової
бібліотеки імені Федора Потушняка

Річник XXII

Укладач **Л. О. Падяк**

Добір літератури угорською мовою **Є. Й. Слуцька**

Коректор **І. В. Когутич-Гаврош,**

Є. Й. Слуцька (угорськомовні видання)

Відповідальна за випуск **О. А. Канюка**

Верстка та дизайн **Р. С. Кокіна**

Підписано до друку 16.12.2024 р. Гарнітура Arimo, Neuristica.
Ум.друк.арк. 6,2. Формат 60x84/16. Тираж 150 прим. Зам. № ____ К.

Оригінал-макет виготовлено та видруковано: ТОВ «РІК-У»
88006, м. Ужгород, вул. Карпатської України, 36, e-mail: print@rik.com.ua
Свідоцтво Серія ДК № 5040 від 21 січня 2016 року

Книга Закарпаття: анотований каталог видань 2023 року [Текст] : з фондів Закарпат. обл. універс. наук. б-ки імені Федора Потошняка. – Річник XXII / Департамент культури Закарпат. облдержадмін. ; КЗ «Закарпат. обл. універс. наук, б-ка ім. Ф. Потошняка» Закарпат. обл. ради ; уклад. Л. О. Падяк ; добір літератури угорською мовою Є. Й. Слоцька ; відп. за вип. О. А. Канюка. – Ужгород : РІК-У, 2024. – 106 с. : іл.
ISBN 978-617-8390-

Видання вміщує короткі інформації про книжки та іншу друковану продукцію, що протягом 2023 року вийшли на Закарпатті. Бібліографічний опис та анотація супроводжуються репродукцією обкладинки книжки.

Каталог формується з надходжень обов'язкового примірника видань до Закарпатської ОУНБ ім. Ф. Потошняка як центральної книгозбірні регіону та подарованих бібліотеці видань від авторів.

Для фахівців книговидавничої справи на Закарпатті та в Україні, представників органів державної влади та управління, керівників бібліотек, книготоргів, книжкових бірж, книгарень, організаторів книжкових ярмарків, бібліографів, науковців, студентів тощо.

УДК 015(477.87)